

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Aunimetused kuulutatakse välja 21. jaanuaril Rakke kultuuri-keskuses toimuval pidulikul galaõhtul. Foto: Ain Liiva

Selgitame välja eredaimad kultuuri- ja sporditähed

Aita märgata ja tõsta esile, tutvustada üldsusele ja tunnustada Väike-Maarja valla kultuuri- ja spordivaldkonna inimesi, muusika, kunsti, tantsukunsti, teatri, ilukirjanduse ja loomemajanduse alal tegutsejaid, väljapaistvaid sportlasi, treenereid, nii kultuuri- kui spordivaldkonna sündmuste korraldajaid ja ka neid, kelle tegevust ei ole võimalik klassikalise või üheselt kategoriseerida, kuid kelle tegevus seondub kultuuri- ja spordivaldkonnaga, kelle tegevus puudutab meie hinge ja vaimu.

TUNNUSTUST JAGATAKSE 14 KATEGORIAS:

- **aasta sportlik neiu** – kuni 18 a (k.a);
- **aasta sportlik noormees** – kuni 18 a (k.a);
- **aasta sportlik seenior** – (50+);
- **aasta võistkond**;
- **aasta sportlik perekond** – järjepidevuse kandja, sportlik eeskuju. Vähemalt kolmeliikmeline;
- **aasta meessportlane**;
- **aasta naissportlane**;

- **aasta edukas esineja** – tunnustatakse isikut, kes oma kultuurilise tegevusega on silma paistnud või saavutanud vabariiklikel konkurssidel märkimisväärsed tulemused;
- **aasta täheke** – noor vanuses 7–26-aastat, kelle töö, tegevus või saavutused kalendriaasta jooksul on paistnud silma erinevate algatustega, olnud ürituste ja/või projektide aktiivne eestvedaja ja kaasalööja, kes on olnud noorsootöö valdkonna tegevustes aktiivne kaasalööja ja

mõtleva ning on vabatahtlikuna aidanud noortega seotud ettevõtmisi ja tegevusi ellu viia;

- **aasta pärandikandja ja -hoidja** – kollektiivi, kelle tegevusega kantakse edasi esivanemate kultuuripärandit (rahvants, koorilaul, puhkpill, rahvamuusika, käsitöö);
- **aasta juhendaja** – käesoleval aastal kõige enam silma paistnud kultuuri-, spordi- või noorsootöö valdkonna arendaja;
- **aasta toetaja** – ettevõtte või isik, kes on andnud panuse Väike-Maarja valla spordi- ja/või kultuuriellu;
- **aasta kultuuri- ja/või spordielu kirjastaja** – isik/isikud, kelle loominguline saavutus on aidanud kaasa valla kultuuri- ja spordielu kujunemisele, spordis motiveeriv harrastaja, vabatahtlik edendaja, eestvedaja, sündmuse korraldaja;
- **aasta sündmus** – tunnustatakse sündmust, ettevõtmist, tegu, loomingut, uut algatust või hästi korraldatud järjepidevat ettevõtmist, mis on rikastanud valla kultuuri- ja spordielu.

Väike-Maarja valla kultuuri- ja spordivaldkonna tähtede kandidaate saab esitada 19. detsembrini 2022 Väike-Maarja vallavalitsuse kantseleisse (Pikk tn 7, Väike-Maarja) või elektrooniliselt aadressil valitsus@v-maarja.ee. Kandidaadi esitamise vorm on leitav Väike-Maarja valla koduleheküljel.

Kirjalik ettepanek peaks sisaldama esitatava isiku ees- ja perekonnanime, kontaktandmeid, taotletavat tunnustust, kandidaadi ja tema tegevuse lühitutvustust; sportlastel tulemusi, mille põhjal esitatakse. Veel ka ettepaneku esitaja ees- ja perekonnanime ja kontaktandmeid ning fotofaili, mida kasutatakse nominentide tutvustamiseks galal.

Ja kui Sa ei oska konkreetset inimest, tegu, sündmust nimetada, aga tahaksid kultuurirahvast hea sõnaga toetada, siis võib ka selle kirja panna ja saata samal aadressil.

Aunimetused kuulutatakse välja 21. jaanuaril 2023 kell 18.00 Rakke kultuurikeskuses toimuval pidulikul galaõhtul.

Vallavalitsus selgitab välja aasta paremad teod

Väike-Maarja volikogu ja vallavalitsus soovivad tunnustada omakandi arengut positiivselt mõjutanud ning elukeskkonda parandanud või väärtustanud üksikisikuid ja organisatsioone. Ettepanekuid selle kohta, kes oleksid tänava väärilised kandma tiitlit „Väike-Maarja valla aasta tegu“ saab volikogule esitada aasta lõpuni.

Väike-Maarja valla aasta teo tiitliga tunnustatakse üksikisikut või organisatsiooni aasta jooksul tehtud silmapaistva teo eest, millega kandidaat on aidanud kaasa vastava valdkonna arengule vallas, maakonnas või üleriigilisel tasandil ja toonud Väike-Maarja vallale kui paikkonnale tuntuks.

Ettepanekuid Väike-Maarja valla aasta teo 2022 a tiitliga tunnustamiseks on õigus esitada kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel. Mõtted saab vallavolikogule teele panna kirjalikult 31. detsembriks, lisades kandidaadi nime ja teenete kirjelduse.

Aasta teo tunnustus ja mälestusese antakse volikogu esimehe ning vallavanema poolt üle Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud pidulikul üritusel.

Aasta koolitaja on Helge Alt

Täiskasvanud õppija nädala (TÖN) raames tunnustati 25. korda aasta õppijaid, õpitegusid ning koolitajaid. Aasta koolitaja tiitli pälvis Helge Alt.

Peaaegu kolm aastakümnet puhastusvaldkonnas tegutsenud Helge Alt on Puhastuseksperdi OÜ juhatusel liige ja koolitaja. Aasta koolitaja konkursile esitasid Helge ta kolleegid, kes ütlevad, et tema võimalik on 150 protsenti! Nende sõnul on Helge leidnud selle, mis on tema hingeasi siin elus – suurendada teadlikkust puhastusvaldkonnas ning kuna koristusvaldkond ei ole just prestiižikas ala, tuleb tihti peale inspireerida, koolitada ja innustada madala palga ja sageli ka madala haridustasemega inimesi.

Helge Alt on ka mitmete puhastusvaldkonna raamatute ja õppefilmide autoriks, retsensendiks ning avaldanud hulgaliselt koristusalaseid artikleid.

Puhastuseksperdi OÜ sai ka maakonna õppijasõbralikuma tööandja eripreemia 2022 „Kokkuhoidev arenev meeskond“.

Maakonna tasandil olid nomineeritud Lääne-Virumaa õppija kategoorias

Helge Alt (paremal). Foto: Arno Mikkor

ka Maris Kõrgmäe ja Gudrun Reinmets. Eri- ja ametialastele kursustel ning koolitustel osalemine on aidanud tõsta Marise kvalifikatsiooni ametnikuna.

Eesti rahvakunsti ja käsitöö liidu rahvarõivaste valmistamise koolitusel õppis Maris erinevaid rahvariite valmistamiseks vajaminevaid oskusi. Lõputööna valmisid tal Simuna naise rahvarõivad.

Gudrun Reinmets alustas 2021. aasta septembris õpinguid Kehtna kutsehariduskeskuses maalri erialal, mille 2022. aastal lõpetas. Õppija teostas ka kutseeksami, maalri, tase 4.

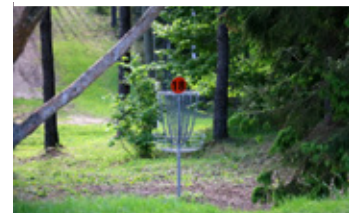
Õppimine täiskasvanuna on andnud juurde talle palju positiivset, avardanud silmaringi ning toonud ellu uusi ja toreid inimesi.

SEEKORD LEHES:

HOOLDAMATA HAUAPLATSID

4

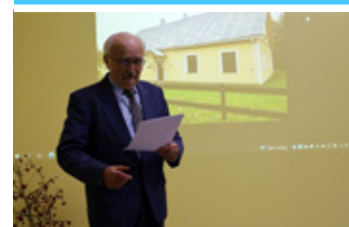
Anna oma hääli parimale kaasava eelarve ettepanekule

5

Marje Eelmaa räägib sellest, mis teda innustab ja inspireerib

6

RAKKE RAAMATUKOGU PIDAS 110. SÜNNIPÄEVA

7

AGATANTSULUST TANTSIB NII, ET MAA ON MUST

8

HÄRMÄLÕNGA KLUBI TOOB ARGIELLU VAHELDUST

9

24.-27. NOVEMBER 2022

VELLO JÜRNA nim. VOKALISTIDE KONKURSS

Noored klassikalised lauljad kõlavad vokalistide konkursil

13

Loe internetis
www.v-maarja.ee

Lääne-Virumaal on igati toetav hoiak Ebaveresse kvaliteetse siseturvalisuse õppeväljaku rajamiseks. Foto: Kristel Kitsing

Vallavanem kuu

Esimene valge lumevaip ei ole veel testitud meie suutlikkust toimetulemiseks libedusega, kuid ega siis talv tulemata jää. Pigem võiks see olla pehmem ja lumevaesem kui eelmine (vabandust suusa-sõbrad selle soovi eest), kuid niigi on meie kõigi toimetulek hüppeliselt kasvanud majanduskuludega ülimalt keeruline. Suures plaanis on ju kõik korras, naudime vaheldusrikkaid aastaaegu ja nende kordumist looduses: hommikused udulaamad põldudel, kaanetatud veesilmad või vihmapiisad näol kergel sõrkjooksul. Igas aastas on kordumatut. Just see hetk, just need inimesed ja just need sündmused. Võib-olla soodne hetk arenguks või vastupidi, mõne

tegevuse jaoks ei ole õige hetk kätte jõudnud.

Päris paljud omavalitsused Eestis tähistasid oma esimest pisikest juubelit, 5. aastapäeva. On juba viis aastat möödunud haldusreformist (pigem küll haldus-territoriaalsest reformist). Väike-Maarja valla arengurada on olnud veidi erinev paljudest teistes omavalitsustest. Me ei ühinenud Rakke vallaga, vaid meid sundliideti ja seoses sellega „kaotasime“ küllalt suure summa raha ca 750 000 eurot, kuid meie omavalitsuse „sünnipäevatordil“ on juba 31 küünalt. Rahandusministeerium tellis käesoleval aastal seireraporti „Viis aastat hiljem“, mille esitlus toimus 12. oktoobril Tallinnas. Otseselt ühinemisega seondult maksis keskvalitsus KOV-idele ühinemistoetust 2017–2019 a kogumahu 65 mln eurot, millest 50

mln kasutati investeeringuteks. Sulev Valner toob välja raportis eessõnas: „Haldusreformi tegemine ei olnud midagi enesestmõistetavat. Vahetus valitsus, mõjukaid skeptikuid oli piisavalt. Haldusreformi poliitiliste võimaluste aken oleks võinud isegi sulguda.“ Nüüd on see tehtud, hästi või halvasti, eks tagantjärele on lihtne tark olla ning kes siis ikkagi ütleb, milline on õige elanike miinimumarv ühes toimekas omavalitsuses. Positiivse poole pealt tõi raport üldise trendina välja, et ühinemiste tagajärjel on ametnike töö saanud enam spetsialiseeruda kitsamale valdkonnale (näiteks IT, juriidilise nõustamise ja lastekaitse valdkonnad), volikogud tegelevad rohkem valla kui terviku strateegiliste küsimustega, juhtimiskulud on osakaalult vähenenud ning rohkem on kasutuses kaasamise praktikaid (külad ümarlaud jms). Hinnangud on negatiivsemad KOV teenuste ruumilisele kättesaadavusele ja võimu kaugelemisele. Toodi välja, et väikeses vallas oli inimestel lihtsalt kodusem pöörduda oma väikesesse vallakeskusesse nõu ja abi küsima. Kas seda abi ka enne haldusreformi saadi, sellele raportis vastuseid ei osatud.

Haldusreformiga kaasnes maavalitsuste likvideerimine ning mitmed senised maavalitsuste ülesanded anti üle omavalitsuste ühiselt täidetavaks ülesandeks. Olulisim nendest oli ülesanne ühiselt kavandada maakonna arengut ja suunata selle elluviimist. Just sellega tegeles ka Väike-Maarja vallavalitsus ning volikogu nüüd oktoobris, kui menetleti värskest valminud Lääne-Viru arengustrateegiat 2023–2035 ning maakonna tegevuskava eelnõusid.

Kodumaakonna arengustrateegia

eesmärkideks on kohandada haridustaristust, väiksemate koolide puhul tuleb suund võtta nende mitmeots-tarbeliseks kasutamiseks, võimalusel koondada nii põhikool-lasteaed kui ka kogukonna vabaaja- ja kultuuriteenused (nt raamatukogu, kultuurikeskus, noortekeskus). Ettevõtlusvaldkonnas tuleb arendada potentsiaalseid tööstuslasid ja neid ühiselt turundada. Ühistranspordi valdkonnas kohandada rongi- ja bussiliiklust vastavalt töö- ja vabaaja pendelrände vajadustele, lisaks arendada nõudetransporti. Kultuuri, spordi ja vabaaja valdkonnas panustada eelkõige laste ja noorte kultuuri- ja liikumisharjumuste kujundamisse. Ühes uueks oluliseks teemaks on tuumaajamaga seonduv ning maakonna tegevuskava eesmärgiks on tuumajaama rajamise tasuvuse ning asukoha valiku analüüsi teostamine 2023 aastal. Üks võimalik asukoht Eestis asub ka meie maakonnas Viru-Nigula vallas. Kantar Emori tuumaenergia-alane uuring (kokku 1022 küsitletut) käesoleva aasta märtsis tõi välja, et küsitletutest 24% on kindlasti tuumaenergia kasutuselevõtu poolt ja 35% on pigem poolt. Pigem vastu on 14% ja kindlasti vastu 8%. Küsimus kõlas: milline on teie suhtumine võimalikku tuumaenergia (väikereaktor) kasutuselevõttu Eestis? Kui suurt osa mängis sulgudes olev täiendus, eks seda näitab aeg. Samas tõi küsitlus välja, et vastanutest koguni 8% on tuumaenergia tootmise nüanssidega kursis. Tundub ideaalne pinnas tööturult vajalike spetsialistide leidmiseks. Huumoriga võttes, siis 8% Väike-Maarja elanikest (kes on vanuses 15–74) on ca 360 inimest, kes on tuumaenergia tootmise nüanssidega

kursis. Tõsiselt võttes on see nii maakonna kui ka kogu Eesti jaoks ülioluline otsus, kas hetk, millal meie energiataristusse lisandub tuumajaam, on kätte jõudnud?!

Uues Lääne-Viru maakonna tegevuskavas on lisaks tuumajaamale kavandatud samuti maakonna ja ka Eesti jaoks olulise tähtsusega tegevus: sisekaitse ning siseturvalisuse praktiliseks õppimiseks harjutusväljaku arendustegevus Ebaveres. Kaasaegset harjutusväljakut on Eesti päästetöotajad ning politsei- ja piirvalvetöötajad oodanud pikalt. Ebaveres on selleks sobiv asukoht, sest seal on juba täna olemas õppeväljak, millesse on piisavalt investeeritud. Asukoht on eemal tiheasustusest, kuid samas hästi juurdepääsetav nii lähivaates (teedevõrk) kui ka geograafiliselt ehk Eesti mõttes keskel. Ala on ka piisavalt suur, et laieneda. Puudub vajadus ajamahuka planeerimisprotsessiga tegelemiseks. Hetkel on üldplaneering vallas koostamise lõppjärgus ja üldplaneeringus on vastav tegevus Ebaveresse planeeritud. Õppekompleksi paiknemine Eesti keskosas võimaldab õppejõudude lihtsamat ristikasutamist akadeemia erinevate õppekohtade (Narva ja Tallinn) vahel nn liikumiskolmnurk. Akadeemia seniseks nõrkuseks on erinevate siseturvalisuse valdkondade vähene omavaheline sidusus ja õppekavade integreeritus õppedistsipliinide vahel. Ühine kvaliteetne õppeväljak aitab seda kitsaskohta vähendada.

Toeta häid mõtteid sisekaitseakadeemia devisiga Verbis Aut Re!

Indrek Kesküla
vallavanem

HEA TEADA

Elukohateate esitamine

Kõigil Eesti elanikel on kohustus hoolitseda selle eest, et nende elukohaandmed rahvastikuregistris oleksid õiged.

Väike-Maarja valda oma elukoha registreerimiseks on vaja esitada elukohateade.

ELUKOHATEADET SAATE ESITADA:

- kasutades e-rahvastikuregistrit aadressil rahvastikuregister.ee;
- saates digitaalse allkirjaga e-posti teel;
- jättes kantelele ukse taha olevasse postkasti;
- saates posti teel.

ELUKOHATEATE ESITAMISEL ON VAJALIKUD JÄRGMISED DOKUMENDID:

- täidetud elukohateate blankett;
- koopia isikut tõendava dokumendi isikuandmetega lehest (pole vaja digitaalallkirja puhul);
- koopia ruumi kasutamise õigust tõendavast dokumendist või elukohateatele kantud ruumi omaniku nõusolek – kui teate esitaja ei ole ruumi omanik. Elukohateate esitamisel kodanikuportaali kaudu saab ruumi omanik oma nõusolekut kinnitada digitaalallkirjaga;
- kaasomanike või nende esindajate nõusolek elukohateate esitamiseks kaasomandis oleva ruumi andmete esitamisel.

Lisainfot elukoha registreerimise kohta saab kanteleist telefonil 329 5750, e-posti aadressil valitsus@v-maarja.ee või <https://www.eesti.ee/et/elusuendmused/vahetan-elukohta>.

Detailplaneeringu kehtestamise tähtaeg pikenes

Vallavalitsuse 12.10.2022 korraldusega nr 721 pikendati Väike-Maarja vallas Ao külas Teramäe katastriüksuse (katastritunnus 66001:001:0330) maa-alal asuval planeeringualale koostatava detailplaneeringu kehtestamise tähtaega kuni 05.12.2023.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on kinnistut läbiva Põltsamaa jõesängi hargnemise taastamise seadustamine, vana jõesängi asukohta rajatud tiikide ja kraavi ühendamine jõega ning kalda ehituskeelvööndi vähendamine ehitiste paigaldamiseks veekogu kaldale.

Korraldusega on võimalik tutvuda Väike-Maarja valla veebilehel (www.v-maarja.ee) ja tööpäevadel vallakanteleis (Pikk tn 7, Väike-Maarja alevik).

Väike-Maarjas ja Triigis on uued jäätmemajad

Triigi külas Konnatiigi tn 5 ja Väike-Maarjas gümnaasiumi parkla kõrval on avatud uued jäätmemajad pakendijäätmete kogumiseks.

Jäätmemajas saab panna plast-, metall-, klaaspakendeid ning papp- ja paberpakendeid.

„Tuletame meelde, et pakendijäätmed tuleb enne konteinerisse panemist kokku pressida ja pakendid peavad olema puhtad,“ märkis keskkonna- ja hankespetsialist Leie Nõmmiste.

Jäätmemajad ehitas Egesten Metallehitused OÜ ja majade alused Helmar Ehitus OÜ. Pakendijäätmete vedu teostab Triigis OÜ Tootjavastutusorganisatsioon ja Väike-Maarjas ETO.

Vald kingib suurtele ja puuetega lastega peredele jõuluks kinkekaardid

Väike-Maarja vallavalitsus kingib valla suurtele peredele (kolm ja enam last peres) ning puuetega lastega peredele jõuludeks kinkekaardi, mille saab kätte 12.12.2022–31.01.2023 vallamajast (Pikk tn 7, Väike-Maarja, kabinet 102). Lisainfo lastekaitse spetsialist Tiia Kaselo, tel 329 5762.

Ebavere biometaanijaama ehitusele pidulik nurgakivi asetamine. Foto: Kristel Kitsing

Ebaverre kerkib rohegaasi tootev biometaanijaam

Bioforce Production alustas Ebavere biometaanijaama ehitusega mais ja plaanib selle avada järgmise aasta juunis.

Uues jaamas toodetud biometaan taritakse Tallinna keskkonnasõbralike gaasibusside tanklatesse.

„Peame väga oluliseks kasvatada Eestis toodetud keskkonnasõbraliku gaasi mahtu. Lisaks süsiniku jalajälje vähendamisele on meil tungiv vajadus vähendada oma sõltuvust fossiilsetest energiaallikatest ning oleme käesoleva kriisi valguses kiirendanud oma uute arenduste rajamisi. Tegemist on meie teise biometaanijaamaga, rääkis Bioforce Production juhatuse esimees Henry Uljas.

Samasse gruppi kuuluv ettevõtte Bioforce Infra OÜ on ühtlasi Tallinna gaasibusside tanklate omanik ja operaator ning AS-i Tallinna Linnatranspordit pikaajaline partner. Rohegaasi hakatakse Ebaverest tarnima CNG konteineritega Tallinna keskkonnasõbralikesse bussidesse. Uljase sõnul tarbitakse Eestis sel aastal hinnanguliselt 3500 GWh maagaasi, millest transpordisektoris kasutatakse umbes 10%.

Biometaan on metaanirikas gaasiline kütus, mida toodetakse erinevatest bioloogilistest jäätmetest ja see on kasutatav kõikjal, kus tarvitatakse maa-

gaasi. Uus jaam on võimeline aastas käitlema kuni 130 000 tonni erinevaid bioloogiliseid materjale ning seeläbi tootma umbes 35 GWh biometaan.

14. oktoobril toimus Ebavere biometaanijaama ehitusele pidulik nurgakivi asetamine, kus osalesid majandus- ja taristuminister Riina Sikkut, Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla, Bioforce Production OÜ juhatuse esimees Henry Uljas ning paljud teised.

Minister Riina Sikkut tõi oma teravustuskõnes välja transpordi roheliseks muutmise olulisust biometaanil abil: „Suurepärase lahendused on kasulikud mõlemale poolele ja ühistranspordi viimine kohalikele biometaanile on täpselt selline lahendus. Biometaan kui kohalik ja keskkonnasõbralik kütus vähendab meil tossavate busside arvu ning rohelisel kütusel bussid soodustavad investeeringuid biometaanitootmisesse. Riigi seisukohast paraneb nii energiajulgeolek kui ka väheneb kasvuhoonegaaside heide,“ rääkis Sikkut.

Vao Agro ning Diner Oü juhatuse liikme Kalle Marguse sõnul olid nad Bioforce Productioni biometaanijaama loomise projektiga kohe valmis liituma. „Kõik tootmistsükli tekkivad kõrvalsaadused tuleb maksimaalselt väärindada ja Bioforce-il on teadmised kuidas seda teha. Lisaks toidujulgeoleku

parandamisele, saame nüüd anda oma väikese panuse ka energiajulgeolekuse. Keskkonna seisukohalt on süsiniku jalajalg tänases maailmas väga aktuaalne teema ning selle vähendamisel on loomakasvatustevõtetes võtmerollik loomade väljaheidete käitlemine. Lisaks maksimaalsele keskkonnasäästule, loodame vähendada ka lõhna- ja häiringut kohalikel elanikel, sest gaasi tootmisel saadud digestaadi kasutamine väetamiseks on väiksema häiringuga kui laudast tulev sõnnik,“ rääkis Margus.

Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla sõnul saab Ebavere uus jaam toimida koostöös kohalike loomakasvatuse ettevõtetega ja see tähendab ka võitu keskkonnale. „Väike-Maarja on tuntud põllumajanduslik piirkond ning loomakasvatuses tekib siin piisavalt jäätmeid, mida rajatavas tehases saab väärindada. Tootmisprotsessis tekib lisaks biometaanile ka kääritusjääk ehk digestaat, mis on väetis põldudele. Kuigi meie mulla boniteet on väga hea (keskmiselt 50), asume nitraaditud liikl alal ja peame põhjaveit siin eriti hoolikalt kaitsma. Digestaadi kasutus võimaldab põllumaadele väetist laotada optimaalselt, lisaks väheneb põllumajandustegevusega kaasnev lõhnatundide arv,“ rääkis Kesküla.

ELANIKE ARV VÄIKE-MAARJA VALLAS 2022. AASTA 1. NOVEMBRIL 5705.

Vallavalitsuses

05.10.2022

KOHANIME MÄÄRAMINE

• määrati Väike-Maarja alevikus asuva pargi kohanimeks Jakob Liivi park vastavalt asendiplaanile.

ERASTATAVA MAA MAKSUSTAMISHINNA MÄÄRAMINE

• määrati Aavere külas asuva Viipia katastriüksuse maa os-tueesõigusega erastamisel maa maksustamishinnaks 430 eurot vastavalt maksustamishinna määramise aktile.

PEREMEHETUTE EHITISTE HÕIVAMINE, EELNÕUD VOLIKOGULE

• edastati otsuste eelnõud „Peremehetu ehitise hõivamine, Aru“ ja „Peremehetu ehitise hõivamine, Teeäär“ volikogule.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati ehitusload: osaühingule H.T.R. puurkaevu rajamiseks Kärsa külla, Kärsanurga kinnistule;

Nord Solar OÜ-le ehitise ümberehitamiseks elektri-süsteemi muutmisel või ter-viklikul asendamisel asuko-haga: Ebavere küla, Tööstus tn 13; osaühingule Pandivere L.T. tootmishoone laiendamiseks asukohaga: Ebavere küla, Tööstus tn 8.

HANKE TULEMUSE KINNITAMINE

• kinnitati hanke „Sõidukite kasutusrendile võtmine“ edu-kaks aktsiaselts SEB Liising ja AutoHalle OÜ ühispakkumus kasutusrendi kuumaksega summas 316,70 eurot ühe auto kohta käibemaksuta.

LÄÄNE-VIRU MAAKONNA ARENGUSTRATEEGIA 2023–2035 HEAKSKIITMINE, EELNÕU VOLIKOGULE

• edastati määruse eelnõu „Lääne-Viru maakonna arengustrateegia 2023–2035 heakskiitmine“ volikogule I lugemiseks.

LÄÄNE-VIRU MAAKONNA ARENGUSTRATEEGIA TEGEVUSKAVA 2023 – 2027 HEAKSKIITMINE, EELNÕU VOLIKOGULE

• edastati otsuse eelnõu „Lääne-Viru maakonna arengustrateegia tegevuskava 2023–2027 heakskiitmine“ volikogule I lugemiseks.

KAMPAANIA VÄRVID VALDA ARUANDE KINNITAMINE

• kiideti heaks Väike-Maarja alevikus Kolde tn 16 asuva elu-maja fassaadi värvimistöde teostamise aruanne;

• kinnitati värvimistöde ko-gumaksumuseks 1289,91 eurot, millest 900 eurot on toetus ja 389,91 eurot omafinantseering.

VÄIKE-MAARJA VALLA 2022. AASTA II LISAEELARVE VASTUVÕTMINE, EELNÕU VOLIKOGULE

• edastati määruse eelnõu „Väike-Maarja valla 2022. aasta II lisaeelarve vastuvõtmine“ volikogule.

VALLAVARA KASUTUSSE ANDMINE

• otsustati pikendada Tamsalu mnt 1, Väike-Maarja alevik asu-va hoone üürilepingut Euro Teenused OÜ-ga tähtajatult;

• määrati üüriks 460 eurot kuus, millele lisanduvad kõrval-kulud.

12.10.2022

KINNISASJADE OMANDAMISEKS LOA ANDMINE, KARU AGRO OÜ - OTSUSE EELNÕU VOLIKOGULE

• edastati otsuse eelnõu „Kin-nisasja omandamiseks loa and-mine, Karu Agro OÜ“ volikogu-le.

DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMISE TÄHTAJA

PIKENDAMINE, TERAMÄE

• pikendati Ao külas Teramäe katastriüksuse maa-alal asu-va-le planeeringualale koostatava detailplaneeringu kehtestami-se tähtaega ühe aasta võrra – kuni 05.12.2023.

PROJEKTITOETUSE ERALDAMINE

• eraldati Väike-Maarja muu-seumisõprade seltsi projektile „Eisivanemate aiad“ projekti-toetust summas 102,46 eurot.

KAMPAANIA „VÄRVID VALDA!“ ARUANDE KINNITAMINE

• kiideti heaks Liivakülas, Pih-laka kinnistul asuva elumaja fassaadi värvimistöde teosta-mise aruanne ja kinnitati vär-vimistöde kogumaksumuseks 797,38 eurot, millest 558,17 eu-rot on toetus ja 239,21 eurot omafinantseering.

HOOLEKOGU KOOSSEISU KINNITAMINE

• kinnitati Rakke lasteaed Leevike hoolekogu koosseis. Lastevanemate esindajad: Ja-nely Pedoson, Liisi Hiire, Siiri Lõhmus, Tiina Ojamäe; õpetajate esindaja Anne Tarvis; valla-valitsuse esindaja Deili Matson.

HAJAASUSTUSE PROGRAMMI 2022 TOETUSE ARUANDE KINNITAMINE

• kiideti heaks Ärina külas Ku-ristiku kinnistu kanalisatsioo-nisüsteemi arendamise projek-ti aruanne ja kinnitati projekti kogumaksumuseks 7578 eurot, millest 4080 eurot on toetus ja 3498 eurot omafinantseering;

• kiideti heaks Eipri külas Adra kinnistu kanalisatsiooni-süsteemi arendamise projekti aruanne ja kinnitati projekti ko-gumaksumuseks 6477,60 eurot, millest 4339 eurot on toetus ja 2138,60 eurot on projekti oma-finantseering;

• kiideti heaks Raekülas Sal-misto kinnistu veesüsteemi arendamise projekti aruanne ja kinnitati projekti kogumaksumuseks 6714 eurot, millest 4140,60 eurot on toetus ja 2039,40 eurot on projekti oma-finantseering.

RAIELOA ANDMINE

• nõustuti Väike-Maarja ale-vikus Jaama tn 6 kinnistul kahe arukase maha võtmisega;

• nõustuti Simuna alevikus Kooli tn 6 kinnistul ühe vahtra maha võtmisega.

NÕUSOLEK KORRALDATUD JÄÄTMEVEOGA MITTILIITUMISEKS

• nõustuti kinnistu mitteliitu-misega korraldatud jäätmeveoga, sest kinnistul ei elata.

KESKKONNALOA MUUTMISE LOA JA KORRALDUSE EELNÕUDELE ARVAMUSE ANDMINE, AO PAISJÄRV

• nõustuti keskkonnaloa L.VV/328779 muutmisega tin-gimisel, et Ao paisjärve se-fete eemaldamise tähtaeg on 31.12.2026.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati ehitusluba Balti Puurkaev OÜ-le puurkaevu ra-jamiseks Kännukülla Kasemäe kinnistule.

TOETUSE ERALDAMINE

• nõustuti 2023. aastaks tege-vustoetuse eraldamisega Lää-ne-Virumaa Puuetega Inimeste Kojale summas 500 eurot.

SOTSIAALTOETUSE ERALDAMINE

• nõustuti täiendava sotsiaal-toetuse eraldamisega valla eelarve vahenditest seitsmele taotlejale kokku summas 1380 eurot.

SUNDVALDUSE SEADMINE

• otsustati seada tähtajatu tasuta sündvaldus Enefit Con-nect OÜ kasuks kinnistule asu-kohaga: Lembitu, Kiltsi alevik, siderajatise talumiseks;

• otsustati seada tähtajatu

tasuta sündvaldus siderajatise talumiseks Enefit Connect OÜ kasuks vallale kuuluvatele kin-nistutele Kiltsi alevikus: Jaama haljasala, Turu tänav, Tööstu-se tänav, Jõe tänav, Rahvamaja tänav, Rahvamaja tn 2 ja Kalda tänav.

VALLAVARA OTSUSTUSKORRA VÕORANDAMINE, F. R. FAEHLMANNI TEE 32 RAKKE – OTSUSE EELNÕU VOLIKOGULE

• edastati otsuse eelnõu „Val-lavara otsustuskorras võoran-damine, F. R. Faehlmanni tee 32 Rakke“ volikogule.

19.10.2022

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati ehitusload: Puur-kaevumeistrid OÜ-le puur-kaevu rajamiseks asukohaga Kaavere küla, Piiri ja Naps Solar Estonia OÜ-le päikeseelekt-rijaama rajamiseks asukohaga Ebavere küla, Öie.

HUVIHARIDUSE JA HUVITEGEVUSE

TEENUSEPAKKUJA TOETAMINE

• määrati huvihariduse ja hu-vitegevuse toetus Kodutütarde Viru ringkonna Väike-Maarja rühmale 26.10.–29.10.2022 toi-muva rühmalaagri transpor-dikulude katmiseks kuni 300 euro ulatuses.

KULTUURI- JA SPORDIVALDKONNA TUNNUSTAMISKONKURSI VÄLJAKUULUTAMINE

• kuulutati välja konkurss „Väike-Maarja valla kultuuri- ja sporditähed 2022“.

KOMISJONI MOODUSTAMINE, KAASAV EELARVE

• moodustati 2023. aasta kaasava eelarve ettepanekute menetlemiseks komisjon koos-seisus: esimees Indrek Kesküla, liikmed Leie Nõmmiste ja Mairi Uiboaed.

KATASTRIÜKSUSTELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

• määrati Väike-Maarja ale-vikus asuvate Pikk tn 1, Pikk tn 1a, Pikk tn 3 ja Sädesiilu ka-tastriüksuste ümberkruntimise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha-aadres-sid ja sihtotstarbed: Pikk tn 1, sihtotstarbega ühiskondlike ehitiste maa; Pikk tn 3, sihtots-tarbega ühiskondlike ehitiste maa; Pikk tn 5a, sihtotstarbe-ga ühiskondlike ehitiste maa; Tamme tn 1, sihtotstarbega üldkasutatav maa; Jakob Liivi park, sihtotstarbega üldkasuta-tav maa; Säde tänav 11, sihtots-tarbega transpordimaa;

• määrati Liivakülas asu-va-te Kaalumaja, Kanala ja Kiltsi farmi katastriüksuste liitmise tulemusena moodustatava ka-tastriüksuse koha-aadressiks Kiltsi farm ja sihtotstarbeks tootmismaa.

IDEEKONKURSI

VÄLJAKUULUTAMINE

• kuulutati välja ideekonkurss „Rakke lasteaia Leevike arhi-tektuurivõistlus“;

• kinnitati: hanke dokumen-did; kvalifitseerimiskomisjon koosseisus: Margus Jaago, Eesti arhitektide liit (esimees); Leie Nõmmiste ja Ingrid Mald, Ees-ti arhitektide liit; ideekonkursi žüüri koosseis: Indrek Kesküla (esimees), Ene Preem, Riho Tell, Katrin Koov (Eesti arhitektide liit), Kristel Ausing (Eesti arhitektide liit), Joel Kopli (Eesti arhitektide liit), Tiit Trummal (Eesti arhitektide liit) ning asendusliikmeteks Tanel Küm-nik ja Villem Tomiste (Eesti arhitektide liit); ideekon-kursi preemiafond: esi-mene koht 9000 eu-rot, teine koht 7000 eurot, kolmas koht 5000 eurot, kaks ergutuspreemiat – kumbki 2500 eurot.

AVALIKU ÜRITUSE

LUBA

• lubati spordiklubil Rakke korraldada avalik üritus jalgrat-ta võistlus CX karikasari 2022 V etapp/Rakke CX Rakke alevi-kus 29.10.2022 kell 8.00–16.00;

• otsustati sulgeda 29.10.2022 kell 8.00–15.30 liikluseks Rakke alevikus osa Oru ja Linnamäe tänavast vastavalt skeemile.

28.10.2022

KATASTRIÜKSUSTELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

• määrati Puidvere külas asu-va Välja talu katastriüksuse jagamise tulemusena moo-dustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstar-bed: Välja, Puidvere küla, siht-otstarbega tootmismaa; Odra, Triigi küla, sihtotstarbega maa-tulundusmaa ja Kaera, Triigi küla, sihtotstarbega maatulun-dusmaa;

• määrati Puidvere külas asu-va Väljaotsa katastriüksuse jagamise tulemusena moo-dustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstar-bed: Väljaotsa, sihtotstarbega elamumaa ja Väljatoa, sihtots-tarbega maatulundusmaa.

LASTEAIA HOOLEKOGU KOOSSEISU KINNITAMINE

• kinnitati Väike-Maarja las-teaia hoolekogu koosseis. Las-tevanemate esindajad: Kristi Tumm, Martin Rüüson, Kris-tiina Tiits, Alis Münter, Siim Kesler, Marit Mändmets, Alice Karron, Diana Laansalu, Olavi Eerma; õpetajate esindaja Jaa-nika Ojala; vallavalitsuse esin-daja Deili Matson.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati ehitusluba Division Red OÜ-le päikeseelektrijaama rajamiseks asukohaga Lasinur-me küla, Jaani.

KORRALDUSE MUUTMINE

• tunnistati kehtetuks Bio-Force OÜ-le väljastatud ehi-tusluba hoone ladustushoone osas;

• muudeti vallavalitsuse 30.03.2022 korraldust nr 180, asendades punktis 1 asukoha nimetuses kinnistu nimetuse „Biogaasi“ nimetusega „Tehase 8“.

HANKE TULEMUSTE

KINNITAMINE

Kordushange „Talihooldus Väike-Maarja valla teedel 2022/2023“:

• tunnistati pakkujate OÜ Ulvi Agro ja OÜ Tetaro Grupp pak-kumused riigihanke alusdoku-mentidele vastavaks;

• tunnistati edukaks ja kvali-fitseerida hanke osas 1 OÜ Te-taro Grupp pakkumus, hanke osas 2 OÜ Ulvi Agro pakkumus, hanke osas 8 OÜ Tetaro Grupp pakkumus ja hanke osas 14 OÜ Ulvi Agro pakkumus;

• otsustati sõlmida hankele-pingud (maksumused käibe-maksuga): piirkond 1 - osaühing Tetaro Grupp maksumusega 111,6 eurot/h; piirkond 2 - osa-ühing Ulvi Agro maksumusega 96 eurot/h; piirkond 8 - osa-ühing Tetaro Grupp maksumu-sega 104,40 eurot/h; piirkond 14 - Osaühing Ulvi Agro maksumusega 96 eurot/h.

Hange „Väi-ke-Ma-a-r-j-a gümnaasiu-mi B-ka-tegooria mootorsõi-dukijahi a l-

gõppe koolitus“:

• kinnitati hanke edukaks OÜ VIISEDROOM pakkumus ko-gumaksumusega 18 000 eurot käibemaksuga.

Hange „Väike-Maarja laste-aiahoone energiatõhususe projekteerimistööd“:

• tunnistati pakkujate KOMP-RO OÜ, Projektibüroo OÜ, P.P. Projekt OÜ, KIRDE PROJEKT OÜ ja osaühing IBG-EHITUS pakkumused riigihanke alus-dokumentides esitatud tingi-mustele vastavaks;

• otsustati lükata tagasi Est Estate OÜ pakkumus, sest pak-kumus ei vasta riigihanke alus-dokumentides esitatud tingi-mustele;

• tunnistati edukaks KOMP-RO OÜ pakkumus;

• otsustati jätta kõrvaldama-ta ning kvalifitseerida edukaks pakkuja KOMPRO OÜ, sest pakkujal ei esine hankemenet-lusest kõrvaldamise aluseid ja ta vastab esitatud kvalifitseeri-mistingimustele;

• otsustati sõlmida KOMPRO OÜ-ga hankeleping maksu-musega 57 400 eurot (68 880 eurot käibemaksuga).

NÕUSOLEK PERIOODILISEKS LIITUMISEKS JÄÄTMEVEOGA

• nõustuti suveperioodiks 1. maist kuni 31. oktoobrini kor-raldatud jäätmeveo perioodi-lise liitumisega ühel kinnistul põhjusel, et kinnistul ei elata aastaringelt.

HAP TOETUSE ARUANDE KINNITAMINE

• kiideti heaks Vao külas Pilla-ku kinnistu veesüsteemi aren-damise projekti aruanne;

• kinnitati projekti kogumak-sumuseks 4740 eurot, mil-lest 3175,80 eurot on toetus ja 1564,20 omafinantseering.

AVALIKU ÜRITUSE LUBA

• otsustati lubada osaühingul Reinpaul korraldada 06.11.2022 Reinpaul OÜ XX maastikujooks Ebavere terviseradadel.

PROJEKTITOETUSE ERALDAMINE

• otsustati eraldada Väi-ke-Maarja muusikaselt-si projektile „Väike-Maarja muusikafestival. Vello Jürna nimeline volikalistide konkurss 2022“ projektitoetust summas 774 eurot.

ÜHEKORDSE TOETUSE ERALDAMINE

• otsustati eraldada Simuna naisteklubi projektile „Et Suu-manist vestelda“ ühekordset toetust summas 500 eurot.

TOETUSE ERALDAMINE

• nõustuti toetuse eraldami-sega Lääne-Virumaa suurte perede ühendusele summas 350 eurot.

SOTSIAALKORTERI ÜÜRILE ANDMINE

• otsustati pikendada kahe taotlejaga sotsiaalkorteri üüri-lepinguid.

SOTSIAALTOETUSE ERALDAMINE

• nõustuti sotsiaaltoetuse eraldamisega valla eelarve va-henditest neljale taotlejale kokku sum-mas 324

eurot;

• nõustuti lasteaia toiduraha ja kohatasu kompenseerimi-sega ühe pere kolmele lapsele ajavahemikul 01.10.–31.12.2022.

VALLAVANEMA TEENISTUSLÄHETUSSE SUUNAMINE

• otsustati lähetada valla-vanem Indrek Kesküla 01.11.–02.11.2022 õppereisile Soome „Ettevõtluskeskkonna arengu-programm kohalikele omava-litsustele“ ja maksta päevaraha 50 eurot päevas (kokku 100 eurot).

LÄÄNE-VIRU MAAKONNA ARENGUSTRATEEGIA

MUUDATUSETTEPANEKUTEST

• otsustati edastada Lää-ne-Viru maakonna arengust-rateegia 2023–2035 ja tegevus-kava 2023–2027 täiendus- ja muudatusettepanekud voliko-gule.

Vallavolikogus

27.10.2022

Kohal 17 volikogu liiget. Puu-dusid: Helen Potman ja Veiko Kabral.

Volikogu EKRE liikmed esita-sid vallavanem Indrek Keskü-lale arupärimise Väike-Maarja staadioni maksumuse ja hool-duskulude kohta.

PEREMEHETUTE EHITISTE HÕIVAMINE

• otsustati tuvastada Koi-la külas Aru katastriüksusel ja Pandivere külas Teeäär ka-tastriüksusel asuvate ehitiste peremehetus ja võtta ehi-tised arvele Väike-Maarja valla omandina.

KINNISASJA OMANDAMISEKS LOA ANDMINE

• otsustati lubada Karu Agro OÜ-l omandada Väike-Maarja vallas asuvad kinnistud: Kama-riku külas asuvad Karuvälja ja Karu kinnistud ning Mõisamaa külas asuv Kummeli kinnistu.

VALLAVARA OTSUSTUSKORRAS VÕORANDAMINE

• otsustati müüa otsustus-korras kinnistu Rakke alevikus, Faehlmanni tee 32 maakleri-teenust osutava kinnisvarabü-roo kaudu;

• määrati kinnistu müügihin-naks 75 000 eurot.

VÄIKE-MAARJA VALLA 2022. AASTA II LISAEELARVE VASTUVÕTMINE

• võeti vastu valla 2022. aasta II lisaeelarve.

LÄÄNE-VIRU MAAKONNA ARENGUSTRATEEGIA 2023–2035 HEAKSKIITMINE, I LUGEMINE

• kiideti heaks vallavalitsuse koostatud muudatus- ja paran-dusettepanekud;

• lõpetati eelnõu I lugemine.

LÄÄNE-VIRU MAAKONNA ARENGUSTRATEEGIA

TEGEVUSKAVA 2023–2027 HEAKSKIITMINE, I LUGEMINE

• lõpetati eelnõu I lugemine.

Järgmine vallavolikogu istung toimub 15. detsembril.

Maris Kõrgmäe
vallasekretär

Kalmud saavad enne talve korda

Tänan kõiki usinaid, kelle kasutuses olevad Väike-Maarja kalmistutel asuvad hauaplatsid ja platsiga piirnevad alad on sel hooajal kenasti korras hoitud.

Hea meel on tõdeda, et jäätmete sorteerimine on eelmise hooajaga võrreldes tunduvalt paranenud. Taimsed jäänused võib kilekotti koguda küll, kuid kompostihunnikusse kevadeks või suveks töö plaani panna. Piirete rajamise kavat-susest tuleb teavitada kalmistumeistrit ning töid võib teostada alles kooskõlastuse järel.

Mitmed hauaplatsid on läbinud uuendsukuuri ja saanud uued piirded. Kui kellelgi on plaanis platsi piirete paigaldamine, siis sügis on paras aeg tegijatega ühendust võtta ning järgmiseks kevadeks või suveks töö plaani panna. Piirete rajamise kavat-susest tuleb teavitada kalmistumeistrit ning töid võib teostada alles kooskõlastuse järel.

Kahjuks liikusid suvel ringi mõned pahalased, kes taimi näp-pasid ja lõhkusid. Kalmistu kasutamise eeskirjast tulenevalt tu-leb hoida korda, puhtust ja hauarahu ning keelatud on risustada ja rikkuda hauaplatse. See tähendab, et ei tohi rikkuda ka taimi, mis hauaplatsile on istutatud.

Kalmistul on kõigile kasutamiseks tööriistad ja kärud. Nende hoiustamiseks on ette nähtud koht ja pärast tööde lõpetamist tuleb need sinna tagasi viia, mitte jätta kuhugi pöösasse. Keegi ei oska neid mööda kalmistut taga otsida.

Toimetusterohke hooaeg kalmistul lõpeb nagu ikka enne lume tulekut suure lehekoristuse aktsiooniga. Tublimad on jõudnud oma platsidelt lehti juba korduvalt riisuda ja kompos-tihunnikusse toimetada. Kui võetakse aeg haud korrastada, siis palun arvestage lisaks aeg enda järelt koristada lehehunnik, mille olete kokku riisunud teerajale, heki alla või hooldamata naaberplatsi piirile. Pikalt hunnikus seisnud lehti on hiljem tun-duvalt raskem ära viia, kuna lehed vettivad. Kas tõesti on mõne inimese aeg väärtuslikum ja seda ei sobi raisata lehtede ära vii-misele? See tekitab nõrdimust, kuna hauaplatsid on kasutusse antud kõigile samadel tingimustel. Kui haua korrastamine on liiga suurt pingutust nõudev, või pole võimalik kauge vahemaa tõttu kalmistul käia, siis on võimalik kasutada erinevate teenu-sepakkujate abi.

Talveks on sobilik hauaplats kaunistada kanarbike, eerikate, värviliste viljadega okstega või igihaljaste taimede okstega. Sa-muti on dekoratiivsed pödrasamblikust või samblast pärjad või seaded, mis on kaunistatud erinevate käbidega, kastanimuna-dega või muude looduslike materjalidega.

Küünalde puhul soovitan kasutada klaasist hauaküünlaid. Klaasümbrist ei pea pärast esimest kasutust ära viskama. Põ-lenud plastikust küünla saab korduvalt uue vastu välja vaheta-da. Oluline on uue küünla ostmisel klaasümbrise kõrgus ja ava suurus meeles pidada. Klaasümbrise eeliseks on, et need ei lähe tuulega kergelt ümber. Kevadel lume sulades ei löhu seda ka varesed, nagu nad plastikust küünaldega teevad, mis seejärel laokile jäävad.

Soovin kõigile rahulikku hingedeaeaga!

Heili Talpsepp

Väike-Maarja kalmistumeister

Teade Ao kalmistumeistrilt

Ma panen alati sildi prügikasti kõrvale üles tühendamise kuupäevaga. Paraku juhtub nii, et mõnikord keegi ikkagi pargib konteineri kinni ja prügi jääb viimata. Palun pöörake tähelepanu ajutistele siltidele ja pidage seal märgitust kinni.

Foto: Heili Talpsepp

Foto: Heili Talpsepp

Hooldamata hauaplatsid

Kalmistuseaduses on sätestatud kalmistu haldaja kohustus tagada hooldamata hauaplatside arvele võtmine ja taaskasutusse andmine.

Tuginedes kalmistuseaduse § 6 lõikele 4 ja § 9 lõikele 14 ning Väike-Maarja vallavolikogu määruse „Väike-Maarja valla kalmistute ka-sutamise eeskiri“ § 3 lõikele 2 ja § 5 lõikele 8, annab Väike-Maarja vallavalitsus teada kavatsusest tunnistada hooldamata hauaplatsideks järgmised hauaplatsid:

VÄIKE-MAARJA UUS KALMISTU

Kvartal	Rida	Plats	Maetu
1	1	11	Pauline Neibaum, Karl Neibaum
1	1	17	Helmi Aruaas
1	1	18/1	Jazeps Butlers, Virve-Liine Butlers
1	1	21	Anna-Lovisa Embach
1	2	2	Jakob Wahlberg, Liisa Wahlberg
1	2	3/1	Juhan Kuhbach, Juula Kuhbach
1	2	5	Adele Karro, Johannes Karro, Juuli Karro
1	2	8	Richard Kirs, Leida Kirs
1	2	10	Rosalie Aasomets
1	2	11/1	Eduard Jakovlev
1	2	15	Jakob Utmann, August Utmann, Marie Murakas
1	2	16	Jüri Martvell, Elvine Martvell, Lembit Martvell, Laine Martvell
1	2	17	August Tops, Alma Tops,
1	2	17/1	Jaak Kull
1	2	17/2	Jakob Raatmann
1	2	20	Richard Nirk, Alise Nirk
1	2	21	Ado Nirk, Juula Nirk, Heinrich Nirk, Elvine Nirk
1	3	1	Emma Mõsnikova
1	3	2	Andrei Panov, Anette Panov, Timofei Panov
1	3	13	Anna Hinnö, Toomas Hinnö
1	3	16	Anette Läänemets, Eduard Läänemets, Leo Läänemets, Hilmar Läänemets
1	4	1	Ernst Malmberg, Anette Malmberg
1	4	5	Gustav Potsep, Liina Potsep, Liisa Korevares
1	4	10	August Vendt, Klarissa Viirlaid
1	4	11/1	Tõnu Veismann, Anna Veismann
1	6	4	Kristjan Aalman ja perekond
1	6	6	Amanda Tõnn
1	6	6/1	Elisabeth Pinnonen
1	6	8	Helene Vall
1	6	14	Karl Rossi perekond
1	6	15	Vello Albi, Helga Albi, Herbert Albi
1	7	2	Jüri Vehik, Alide Vehik, Luule Tiido
1	7	5	Kai Mustasaar, Hans Mustasaar, Rudolf Mustassaar, Rosa-lie Mustasaar
1	7	6	Harald Laaneväli, Ida Laaneväli
1	7	7	Mari Kuris
1	7	9	Karl Ikmelt
1	8	1	Ella Madisson
1	8	2	Pääro Vatsel, Mari Vatsel, Juuli Vatsel
1	8	2/1	Beatrice Laanela, Hedmundt Lokota
1	8	5	Linda Kaaber, Anna-Caroline Saage
1	8	6	Perekond Reis
1	9	5	Ida-Marie Rohtmets, Eduard Rohtmets, Voldemar Roht-mets
1	9	11/1	Eduard Koch
1	10	4	Otto Kruusla, Amanda Kruusla, Kaljo Kruusla
1	10	6	Gustav Käsper, Anna Käsper
1	10	7/1	Amanda Lunoke, Kaarel Lunoke, Alida Roosaar
1	10	8	Leena Loik, Juhan Loik
1	10	9	Jaan Liiv, Juuli Liiv, Miina Liiv
1	11	4	Ivan Nikanov, Magda Nikanova
1	11	5	Otto Hundt, Anna Hundt, Hermann Hundt
1	11	16	Jaan Veidrik, Liisa Veidrik, Pauline Veidrik
1	12	1	August Niggul
1	12	5/1	Anna Maikalo, Endel Maikalo
1	12	9/1	Villem Steinberg, Kai Steinberg
1	12	16	Miralda Sammal, Hauakivi Anderson
1	12	20	August Saar, Marie Saar

Nimetatud hauaplatsidele paigaldatakse vastavad tähised. Hauaplats tunnistatakse hooldamata hauaplatsiks ja võetakse uuesti kasutuse-le, kui tähise paigaldamisest on möödas vähemalt üks aasta ja hauaplatsi ei ole selle aja jooksul korrastatud.

Täiendav info Väike-Maarja kalmistu kohta Väike-Maarja kalmistumeistrilt tel 516 1809 ja Ao kalmistu kohta Ao kalmistumeistrilt tel nr 524 6501.

1	12	22	Aleksander Blumfeldt, Anna Blumfeldt
1	13	1	Albert Olem, Pauline Olem
1	13	1/1	Natalia Nartsissova
1	13	10/1	Õie Edel, Viire Kull
1	13	15	Voldemar Hein, Linda Birk, Maimu Birk, Jakob Kaseoru, Elviine Kaseoru
1	13	16	Johannes Veidrik, Rosalie Veidrik, Hermide Koppel
1	13	18	Villem Reitan, Henriette-Rosalie Reitan, Hermiine Reitan
1	13	19	Jaan Haunmann, Johanna Haunmann
1	14	2	Marie Detlof, Leno Detloff, Voldemar Rannik, Anete Ranno
1	14	3	Mihkel Hals, Mari Hals
1	14	4	Aino Riisberg, Emilie Riisberg, Johannes-Eduard Riisberg, Juuli Riisberg, Mihkel Riisberg, Ants Ossipov, Lembit Riis-berg
1	15	5	Madis Ehvert, Mai Ehvert
1	15	18	Jüri Janno, Marie Janno

VÄIKE-MAARJA VANA KALMISTU

Kvartal	Rida	Plats	Maetu
1	1	3	Magda-Helene Sellbach
1	1	5	Kai Potsar, Marie Potsar, Jaan Potsar
1	1	6	Maetu nimi teadmata
1	1	7	Mai Rosnikoff, Aleksander Rosnikoff
1	1	10	Aleksander Kaljumäe, Johanna Kaljumäe
1	1	12	Miina Wahlberg, Andres Wahlberg
1	1	13	Perekond Haunmann
1	1	15	Karl Puukar
1	1	18	Maetu nimi teadmata
1	1	21	Kaarel Rink, Mari Rink
1	1	25	Perekond Mathiesen
1	1	30	Marie Teder, Priidik Linkholm
1	1	31	Marie Raik, Jaan Raik, Hans Raik
1	1	32	Madli Raik
1	1	36	Maetu nimi teadmata
1	1	38	Pauline Jürgens, Joosep Treimann, Juula Treimann
1	2	1	Eha Jaaguri
1	2	7	Karl Park
1	2	14	Maetu nimi teadmata
1	2	16	Marie Eensalu, Jüri Erdmann , Salme Erdmann
1	2	19	Eva Riisberg, Toomas Riisberg, Tamara Riisberg, Elvine Riisberg
1	2	20	Maetu nimi teadmata
1	2	26	Kalle Burk, Karl-August Burk, Aliide Burk, Antonia Burk
1	2	28	Joosep Luht, Mai Luht, Jaan Luht
1	2	30	Maetu nimi teadmata
1	2	36	Maetu nimi teadmata
1	2	37	Karl Aron Rosenberg
1	2	38	Mari Kuurberg, Joosep Kuurberg
1	2	41	Hinrik Matros, Richard Gustav Madros
1	2	44	Juhan Blumfeld
1	2	49	Einberg Aleksander, Pauline, Eliise, Eduard, August, Jaan, Marie

AO KALMISTU

Kvartal	Rida	Plats	Maetu
1	20	6	Elmar Lippasaar
1	22	6	Aleksander Inglismann, Jekaterina Sihver
1	26	12	Eduard Kinks
2	6	4	Erna-Johanna Laht
2	22	1	Viktor Leitsaar, Mihkel Leitsaar, Helene-Mathilde Leitsaar
3	1	3	Rudolf Lilienthal, Ants Lilienthal
4	2	4	Julius Kulm, Julie Kulm

Discgolfi rada. Pilt on illustratiivne. Foto: Kristel Kitsing

Lõuna tn mänguväljak. Pilt on illustratiivne. Foto: Tommi Play OÜ erakogu

Anna oma hääl parimale kaasava eelarve ettepanekule

12. oktoobril lõppes ideede esitamine Väike-Maarja valla kaasava eelarve hääletusele. Kokku laekus kolm ideed.

Kõigil vallaelanikel oli 12. septembrist kuni 12. oktoobrini võimalus pakuda välja mõtteid, kuidas investeerida 2023. aastal valla eelarvesse kavandatud 15 000 eurot nii, et sellest oleks kasu võimalikult paljudele vallaelanikele.

Idee tulemusena elluviidav objekt peab olema seotud Väike-Maarja vallaga, vallaeelarve mõistes liigituma investeerimistegevuseks, pakkuma avalikku hüve ja olema avalikult kasutatav, elluviidav ühe kalendriaasta jooksul ning objektist ei tohi tekkida ebamõistlikke kulusid valla järgnevate aastate eelarvetele.

Kaasava eelarve ettepanekute menetlemiseks moodustatud komisjon koosseisus Indrek Kesküla, Leie Nõmmiste ja Mairi Uiboade analüüsis ettepanekute vastavust kaasava eelarve tingimustele ning otsustas, et Väike-Maarja valla kaasava eelarve kasutamiseks korraldataval rahvahääletusel osalevad kaks esitatud ideed:

SIMUNASSE DISC GOLFI VÄLJAKU RAJAMINE

Ettepanek on rajada Simuna aleviku 18 korviga discgolfi rada, et pakkuda viimastel aastatel aina populaarsemaks muutunud spordiala harrastamise võimalust ka Simuna elanikele. Simuna noor männikualune sai mõned aastad tagasi valla töömeeste ja koolinoorte abiga korraldatud ning seal asuv discgolfi väljak annaks alale praktilise väärtuse. Kettagolf on mänguline ja arendav

tervise spordiala, mis sobib igas vanuses ja erineva sportliku võimekusega inimesele. Simuna kooli juures tegutseb kolmandat aastat edukalt discgolfi ring ja seetõttu aitab väljaku rajamine mitmekesistada ka kooli kehalise kasvatus tunde. Kavandatava kettagolfi raja eelis ümbruskonna radade ees on võimalus sättida korve korralike kaugvisete tegemiseks.

LÕUNA TÄNAVA AVALIKU MÄNGUVÄLJAKU KORRASTAMINE JA MÄNGIMISVÕIMALUSTE MITMEKESISTAMINE

Ettepanek on Väike-Maarja alevikus Lõuna tänaval asuva avaliku mänguväljaku korramise ja atraktiivsemaks muutmiseks luua piirkonna lastele võimalus igapäevaseks aktiivsemaks tegevuseks ja vaba aja veetmiseks. Natukene väsinud muljega mänguväljak võiks erinevas vanuses lastele pakkuda senisest rohkem võimalusi erinevateks tegevusteks. Seda enam, et Lõuna tänava mänguväljakut kasutavad mängimiseks ka mänguväljaku kõrval asuva lasteaia rühmade lapsed. Iga lapse tervisliku arengu seisukohalt on oluline piisav liikumine ja üheks viisiks on aktiivne mängimine. Mitmekesiste võimalustega mänguväljak aitab arendada lapse füüsilist ja vaimset tervist, mängib olulist rolli laste liikumisharjumuste kujundamisel ning mängimine aitab kasvata da kujutlusvõimet, iseseisvust ja loovust.

Ettepanek paigaldada Kilti sijaama kohvi- ja snäki automaadid ei vastanud kaasava eelarve tingimustele ja komisjoni otsusega hääletusele ei lähe.

PEA MEELES!

- Väike-Maarja valla kaasava eelarve rahvahääletus toimub ainult volis.ee keskkonnas 7.-28. november 2022.
 - Hääletus algab 7. novembril kell 9.00 ja lõpeb 28. novembril kell 13.00.
 - Hääletamiseks on võimalik kasutada avalikus internetipunktis ja kõigis valla raamatukogudes asuvaid klientide arvutite lahtiolekuaegadel.
 - Hääletamisel osaleja identifitseerib ennast elektroonilises hääletuskeskkonnas ID-kaardi, mobiil-ID või Smart IDga.
 - E-hääletamiseks on vaja kehtivate sertifikaatidega ID-kaarti, mobiil-ID-d või Smart-ID-d ja PIN-koodi.
 - Hääletusel saab osaleda iga vähemalt 14-aastane isik, kelle elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel Väike-Maarja vallas.
 - Hääletada saab ühe ettepaneku poolt.
 - Hääletamine on salajane.
 - Hääletamise tulemusena reastatakse ettepanekud vastavalt saadud hääle arvule, alustades enim hääli saanud ettepanekust.
 - Hääletustulemused avalikustatakse 28. novembril kell 15.00.
 - Hääletusel võitnud idee viiakse ellu 2023. aastal ning selle elluviimise korraldab vallavalitsus.
- Lisainfo: Ene Preem, arendus- ja planeerimisosakonna juhataja, tel 329 5766 ja 523 9550, e-post ene.preem@v-maarja.ee.

Sügis toob kaasa kassiuputuse

Sügis saabudes on aktiivsemalt hakatud vallavalitsusele teada andma hulkuvatest kassidest. Tähelepanu väärrib see, et nõ „hulkuvad kassid“ ei ole metsikud, hoolitsemata, vaid pigem sõbralikud ja nooremapoolsed, st et nad on olnud kellegi lemmikud.

Hetkel saan ainult oletada, kuidas neist hulkuvad kiisud tekkisid. Ilmselt on kevadel endale võetud kassipoeg ja sügisel linnadesse tagasi minnes on jäetud kass maha. Nüüd külmade saabudes on hiirekuningal raskem leida toitu, eriti kui ta on harjunud, et peremees teda toidab. Seetõttu hakkabki kiisu hulkuma ja tungima teistesse majapidamistesse.

Äärmiselt kahetsusväärne on, et omale võetakse loom, kelle eest suvekuudel hoolt kantakse ja siis temast väga kergetähtselt loobutakse, visatakse autost välja või lihtsalt jäetakse maakoju.

Panen inimestele südamele, et nad kastreeriksid/steriliseeriksid oma kassi. Igal kevadel on vald korraldanud ka vastavasisulise kampaania. Steriliseerimise ja kastreerimisega suudame ära hoida soovimatuid kassipojaid ja kassikolooniaid.

Hetkel on väga palju kasse varjupaigas. See probleem on üle-eestiline, mitte ainult meie vallas.

Omalt poolt saamegi kasside arvu-

Läbimõtlematult ei tohiks endale looma võtta. Foto: erakogu

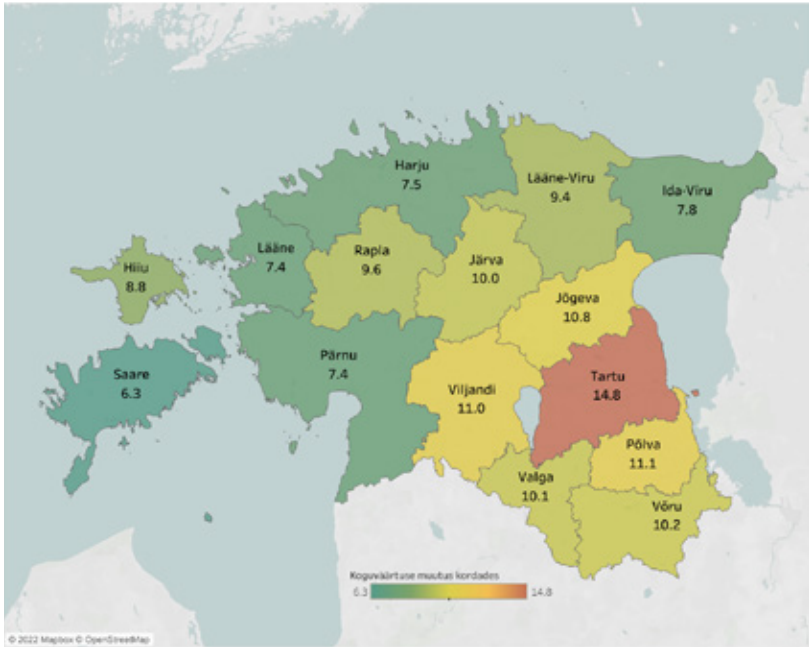
kuse vähenemisele kaasa aidata, lastes ta opereerida ning hoolitsedes, et ta ei hulguks ringi. Kõige olulisem, et läbimõtlematult ei võetaks endale looma, kellest siis paari kuu pärast tüdine takse. Kass on ikkagi elusolend, mitte mänguasi, keda võib soovida korral lihtsalt nurka visata.

Kahjuks kõige raskem on kassile leida uut kodu. Ka varjupaigas ei ole väga palju kohta, et kõik sinna ära mahuksid. Meil on koostööleping Rakvere ko-

duloomade varjupaigaga. Viimase kolme kuuga on varjupaika viidud kümme kassi, kuus keskmiselt kolm. Hetkel on püüdmise ootel viis kassi. Kel on soov endale võtta uus lemmik, soovitan pöörduda Rakvere koduloomade varjupaika.

Olgem hoolivamad!

Annika Aun
järelvalvespetsialist

Eesti maa uus väärtus on selgunud

Maa-ameti läbi viidud 2022. aasta maa korralise hindamise tulemusel on Eesti maa väärtus 32,5 miljardit eurot, millest 71% moodustab ehitusmaa väärtus. Võrreldes eelmise, 2001. aasta maa korralise hindamisega on maa väärtus 8,3 korda tõusnud.

2022. aasta maa korralisel hindamisel said Eesti kõik 761 286 maatükki uue väärtuse ehk maa maksustamishinna. Hindamine tehti maa-ameti kinnisvaratehingute andmebaasis olevate müügitehingute analüüsimisel seisuga 30.06.2022.

2022. aasta maa korralise hindamise tulemusel moodustavad 71% Eesti maa väärtusest ehitusmaad ehk ehitamiseks mõeldud maad (eelkõige elamu-, äri-, tootmismaad), mis hõlmavad Eesti pindalast vaid 4%. Seevastu metsamaa, mis katab 49% Eesti pindalast, annab vaid 8% koguväärtusest. Siinkohal tuleb rõhutada, et ehitusmaad hinnati ilma ehitisteta ja metsamaad ilma sellel kasvava metsata.

Peamine maa väärtuse kasvu põhjus on 21 aasta jooksul toimunud üldine hinnatõus. Samal ajal kui maa väärtus on muutunud keskmiselt 8,3 korda, on keskmine brutopalk kasvanud 4,8 korda, eluasemekulud 4,3 korda ja elukallidus 2,2 korda.

Maa-ameti maa korralise hindamise projekti eestvedaja Veronika Iljani sõnul on 2022. aasta korralise hindamisega saadud üsna hea ülevaade Eesti maa väärtusest, kuid silmas tuleb pidada, et tegemist on masshindamisega ja tulemus on statistiline üldistus. „2001. aasta maa korralise hindamise tulemusi võrdluses kasutades tuleb teadvustada, et toonane hindamine tehti palju suurema üldistustasemega ja hinnangu lisemalt, sest infot kinnisvaratehingute kohta oli praegusega võrreldes palju vähem. Suuresti tuginedi siis kaudsele infole ja hindamistulemused esitati hinnatsoonide kohta. Seekord oli hindamisel kasutada piisavalt kinnisvaratehingute andmeid, et arvutada väärtus iga maatüki kohta kasutades automaatseid hindamismudeleid,“ lisas ta.

Veronika Iljan selgitas, et automaatseid hindamismudeleid loodi ja maa hinnati paljude inimeste ning arvuti tihedas koostöös. Automaatsete hindamismodelite kasutamine ja tuginemine faktilistele tehinguid andmetele annab kindlasti usaldusväärsemad tulemused kui varasemad korralised hindamised. „2022. aasta maa väärtuse muutused ei kajasta ainult muutusi kinnisvaraturul, vaid väljendavad ka 2001. aasta võrdlusandmete ebaühtlust,“ märkis ta.

Suurim maa väärtuse muutus on 21 aastaga toimunud Tartu maakonnas (14,8 korda) ja väikseim Saare maakonnas (6,3 korda).

Maakondade puhul sõltub maa väärtuse muutus ka sellest, milline on maakasutuse struktuur erinevates maakondades, kas seal on rohkem elamu- või metsamaad. Maa kasutuse järgi on 21 aasta jooksul enim tõusnud põllumajandusmaade ja elumamaade väärtus (vastavalt 22,5 ja 11,6

korda) ning vähem on tõusnud äri- ja tootmismaade ning metsamaade väärtus (vastavalt 5,4 ja 4,6 korda).

Suuremad maa väärtuse kasvud on piirkondades, kus põllud on asendunud ehitusmaadega ja arendustegevus on olnud aktiivsem. Elumamaade ja teiste ehitamiseks mõeldud maade puhul on suuremad maa väärtuse tõusud olnud Tartu ja Tallinna lähiumbruse valdades, kus kasvud on tüüpiliselt üle 20, kohati ka üle 30 korra. Seevastu vähem atraktiivsetes asukohtades (nt Kohtla-Järve, Loka, Maardu, Paldiski) jääb elumamaa väärtuse kasv alla viie korra.

KÜMME FAKTI MAA KORRALISE HINDAMISE KOHTA:

1. Maa korraline hindamine on turupõhine maa hindamine, mille tulemusena määratakse igale maatükile ligikaudne maa turuväärtus ehk maa maksustamishind. Tegemist on masshindamisega, mille tulemus on statistiline üldistus.
 2. Hinnati ainult maad, ei hinnatud kasvavat metsa ja ehitisi.
 3. Hindamine tehti andmekogude andmetele tuginedes. Aluseks võeti toimunud kinnisvaratehingute andmed, maad kirjeldavad andmed maakatastris ja teistes andmekogudes ning kinnisvaraturu analüüsiks vajalikud andmed.
 4. Maa väärtuse hindamisel arvestatakse asukohta, kasutust, kvaliteeti, taristut, pindala, ehitusõigust.
 5. Erineva kasutusega maade väärtus kujuneb erinevalt ja seepärast rakendatakse viit hindamismudelit: 1) ehitusmaa mudel, 2) põllumajandusmaa mudel, 3) metsamaa mudel, 4) aktiivse turuta maa mudel ning 5) ehitusõiguse mudel (ainult Tallinna ja Tartu kesklinna piirkondades ehitusmaa väärtuse hindamiseks).
 6. Maa korralise hindamise tulemusi kasutatakse maamaksu alusena ja tulumistasude alusena, aga neid võib kasutada ka lihtsamates tehingutes ja maa väärtuse kajastamiseks bilansis.
 7. Maa maksustamisel võetakse 2022. aasta korralise hindamise tulemused aluseks 2024. aastal.
 8. Uued maamaksu määrad kehtestab kohalik omavalitsus hiljemalt 1. juuliks 2023. Seadusega on maksimaalseid maamaksu määrasid langevad 2,5-5 korda.
 9. Seadusega on seatud maamaksu kasvupiirang - sõltumata sellest kui palju maa väärtus on tõusnud, ei kasva maamaks rohkem kui 10% aastas.
 10. Maa korralise hindamise tulemustega tutvumise ja tagasiside andmise aeg ei ole piiratud. Maaomanikel on soovitatav tulemused üle vaadata ühe aasta jooksul.
- Rohkem infot hindamise kohta maa-ameti veebilehel.
- Iga maatüki väärtust saab vaadata uuenenud maakatastris minu.kataster.ee otsides aadressi või katastritunnuse järgi üles huvipakkuva katastriüksuse ja avades „Maa väärtuse info“.

Anu Ots
maa-ameti avalike suhete nõunik

Marje Eelmaa räägib sellest, mis teda innustab ja inspireerib

Matkasime koolivaheajal Väike-Maarja gümnaasiumi töötajatega ja vestlesin teekon-
nal direktori Marje Eelmaaga
tema ametist, äsja pälvitud Lää-
ne-Viru aasta õppeasutuse juhi
tiitlist, sellest, mis tema hinge
toidab nii töös kui isiklikus elus.

Kas Sa teadsid juba lapsena, et Sa tahad saada õpetajaks või koolis töötada? Kas Väike-Maarja oli Su esimene töökoht?

Tegelikult tahtsin ma saada arstiks. Aga lõpuklassis hakkasin kahtlema, kas minust tuleb hea arst. Ja siis ma ei läinudki eksameid tegema. Abiellusin ja läksin kaugõppesse kehakultuuri õppima. See tundus mulle kõige hingelähedasem.

Väike-Maarja keskkool oli minu esimene töökoht. Käisin siinses koolis tööd küsimas 1984. a sügisel. Koolist öeldi, et neil tunde kehalise kasvatuses õpetajale ei ole. Läksin siis kolhoosi esimehe, härra Gavronski juurde ja küsisin spordimetoodiku kohta. Gavronski ütles, et neil tehakse ikka tööd, sporti ei tehta. Tema helistas aga direktor August Saaremäelele ning leiti neli tundi. Kümme esimest aastat olin õpetaja ja kergejõustiku ringijuh. Seejärel töötasin huvijuhina, õppealajuhatajana ja 1998–2005 kooli direktorina. Ühel hetkel tundsin, et soovin veel suuremat väljakutset, kuidagi kitsaks jäi. Kandideerisin Laagri kooli direktoriks ja mul oli võimalus ehitada-luua uus kool. Seitse aastat olis „kiirteel“, aga organism andis märku peatumiseks. Otsustasin, et haridusvaldkonnas ma ei jätka. Õige pea tuli pakkumine Keila kooli toonaselt direktorilt Liivi Siimult. Võtsin vastu osajaga arendusjuhi ametikoha. 2015. aasta alguses lahkus Raili Sirgmetas Väike-Maarja gümnaasiumist. Nii ma siin nüüd olen, tagasi pea kaheksa aastat. Ma olen siin olnud kohalik üle 40 aasta. Olen selle kohaga väga-väga kokku kasvanud. Otsust tagasi tulla kaalusin kaua ja põhjalikult. Määravaks sai kogukonnatunne ja soov jagada kümne aasta jooksul talletatud ainulaadset kogemust.

Kuidas direktori tööpäev välja näeb?

See oleneb aastaajast. Augustist kuni oktoobrini on alati väga tihe, on õppeaasta käivitamine, eelarvete tegemine, sisehindamise aruanded ja siis juba vaikselt hakkad mõtlema järgmisele aastale, aga siis tuleb uus eelarveaasta, uued palganumbrid, uued töölepingud, kogu aeg jälgid, mida dokumentatsioonis muuta on vaja ehk et minu peal on kogu kooli dokumentatsiooni jälgimine. Ega see välja paista, aga et need asjad koolis töötaks, selle taga peab keegi olema. Need on otseselt minu vastutusala. Lisaks igapäevasele juhtkonna koosolekute ette valmistamine ja läbi viimine, õpetajate infominutite korraldamine, õppenõukogude ette valmistamine ja juhtimine, arenguvestlused personaliga, aktusteks ettevalmistamine, tundide külastamine, osalemine ülekooliastes projektides, sh tunnivälises tegevuses. Ja siis kõik ootamatud vahejuhtumid, mida siinjuures esile ei tootski. Kokkuvõtlikult märksõnad on planeerimine, analüüsimine, kiirreageerimine olukordade lahendamiseks, innovaatiline mõtlemine, püstitatud eesmärkide saavutamine.

Kuidas Sa inimesi ühendad?

Mingil määral on ka praeguse matka üks eesmärk läbi

selle inimesi ühendada, et nad vestleksid teisel tasandil. Kõik, mis puudutab kooli arendustegevust, arengukava seminarid, õppekava seminarid, ainekomiisjonid – läbi sellise koostöö olen püüdnud erinevaid rühmi ühendada, et meeskonna tulemuslikkust saavutada. Ma annan aru, et ega ma ei saa ju üksi midagi saavutada. Kool on meeskonnatöö.

Ma mäletan Lääne-Viru värkstoa algust. See ei olnud lihtne, ma pidin seda nagu müügijuht maha müüma ja tunduski esialgu, et see ei ole võimalik. Aga nüüd küsivad partnerkoolid (Kiltsi, Rakke, Simuna, Laekvere, Roela, Sõmeru, Vinni-Pajusti, Rakvere ametikool), et kui see ära lõpeb, kas siis edasi ei olegi. Plaan on värkstoa tegevustega jätkata 2023. a teises pooles. Mõtted, kuidas teha, on olemas, aga lõplik formaat ei ole veel kirja pandud. Juhtina saan aru, et igasugune uuendus võtab aega, uue mõttega peab harjuma ja ehk tekib ka arusaam, miks me seda teeme. Ma arvan, et värkstuba on hea näide, sest tegelikult see ühendas kooli ja õpilasi.

Vallavanemaga on meil vedanud. Kui sind juhina, direktorina usaldatakse, siis see annab vaimse turvatunde. Indrek Kesküla on vallavanemana väga toeks. Kui me oleme teda kaasanud kuskile, siis ta on olnud võrdväärne partner ja suhelnud kooliga mitte ainult juhina, vaid ka õpilase-õpetaja tasandil. See kooli ja valla koostöö on minu jaoks positiivne olnud, kasvõi eelmise aasta näide, kui valla aastapäevauhritusel keskvaljakul jõululaada korraldasime.

Mis Sind ennast koolis innustab?

Mis mind aitavad tohutult, on minu kehalise kasvatuses tunnid 8. klassi tüdrukutega ja et mul on huviringina kergejõustiklased. Kui ma tundi lähen, ununeb kogu koolijuhtimise pool, seal on palju loomingulisust.

Kui me räägime kaasaegsest õpikäsitusest, siis ma pean ju ise ka aru saama, mis see on. Olen mõelnud, kuidas teha kehalise kasvatuses tunnis või trennis, et õpilased veel paremini aru saaksid. Kõigil on see arusaam, et õpetajana näita ette, aga sellest ei piisa. See on hästi põnev väljakutse, et kuidas tänapäeva laps panna liikumist armastama, praegu, kui laste liikumisharjumused on märksa tagasihoidlikumad võrreldes 1984. aastaga, mil ma tööle tulin. Need, kes trenni tulevad, need on selle valinud. Aga kui asi läheb natuke raskeks, siis peab ikkagi leidma neid võtmeid, et ta alla ei annaks. Eks see ongi tänapäevase õpikäsituse number üks koht, et ma pean õppija arengut jälgima. Õpitulemuseni peab jõudma, samas nii mina kui õpilane peaks protsessi võrdset määral nautima.

Ma näen, et Eestis on palju sellist nõukogudeaegset õpetamisviisi, mille järgi on õpilane objekt, mitte subjekt.

Oluline on, et ei õpetataks lihtsalt õpikut või töövihikut, vaid et me last toetaksime. Kool on võimalus maailma paremaks teha.

Kõik on lihtsalt niivõrd palju muutunud, et enam rangete reeglitega mitte ühtegi last õppima ei pane.

Millised on tänapäeva direktori suhted õpilastega?

Kui ma alustasin direktoritööga, siis eks mul olid ju ka eeskujud oma kooliajast. Ma

Marje Eelmaa oma „pojengla“ veerel ja Väike-Maarja gümnaasiumi 149. aastapäeva aktusel. Foto: erakogu

arvasingi, et peab olema väga range ja reserveeritud, selline oli mudel.

Minu jaoks ei ole tänapäeval probleem, kui laps ütleb mulle näiteks mu eesnime. Ega see tähenda seda, et ta lugu ei peaks või võtaks mind nüüd oma kambakaaslasena. Olen sageli homimikuti õpilasi esimesel korrusel tervitamas. Suhtlen õpilastega päeva jooksul juhuslikes situatsioonides. Mis mulle ei meeldi, et ikka on jäänud selline arvamus, et „kui sa nüüd kohe midagi tegema ei hakka, kutsume direktori“. Kelle mina peaksin siis kutsuma?!

Oluline on pigem vaimne autoriteet, sa ei pea end kehtestama verbaalselt. Mäletan, et kui ma õppisin kõrgkoolis, siis meile pedagoogikaks õpetati, et vaimne autoriteet on, kui sa lähed klassi ette ja sa ei peagi midagi tegema, kõik kuulavad. Ja tööpoolest, kui ma nüüd oma pikale koolistaažile tagasi mõtlen, ega mul ei ole ka olnud mitte kunagi probleemi seal klassi ees, et mind ei kuulataks. Konkreetset peab olema nii direktoril kui õpetajal, sa pead väga konkreetselt oma sõnumi välja ütlema, olemata laialivalguv.

Kui Sa ise oleksid tänapäeval õpilane, mida Sa õpiksid või kasutaksid meie kooli võimalustest – liikumisvõimalustest, õpilasfirmadest, õpilasesindusest?

Kui ma nüüd läheksin endaga sellele tasandile, nagu ma olin õpilasena, siis tõenäoliselt ma õpilasesinduses ei oleks. Kooliajal olin pigem tagasihoidlik, mul polnud ambitsiooni ega julgust juhtida, tõenäoliselt oleksin humanitaarvaldkonnas segatult spordiga. Paraku saan nentida, et minu puhul koolis ei toetatud või siis ei avastatud minu loomingulist potentsiaali, pigem nähti mind kiire jooksjana. Tänapäeval on võimalusi kordades rohkem, ka õpilase toetamise osas. Ma ei oska end vist ette kujutada noore inimesena kõikide võimaluste maailmas. Ilmselt olen liigselt rikutud täiskasvanuliku mõttemaailmaga. Ühes olen kindel, et vastu tuleb võtta kõik, mis pakutakse. Siinjuures tsiteerin oma tütre lemmiklauset: „Kui ei proovi, siis ei saagi teada!“ Ka seda, mis sind tegelikult huvitab ja saada teada, milles oled hea. Ja kõik ei avaldugi koolipõlves. Tähtis on, et oled valmis pingutama, seda ma tegin õpilasena ja teeksin õppijana tänapäevalgi.

Mulle tundub, et Sinuga koos on kool muutunud liikuvamaks ja on tulnud igat õppeaastat läbivad teemad ja väärtused.

Liikumine on mulle kogu aeg oluline olnud. Pigem on see eluviis ja terveks olemise küsimus.

Väärtused tulid minuga ta-

gasi kaasa Laagri koolist. Seal ma sain aru, et väärtuspõhine juhtimine on väga oluline. See oli minu kasvamine juhiks. Kui ma koolijuhtide magistris õppisin, olid minu lemmik teemadeks organisatsioonikäitumine ja -kultuur. Igas koolis, igal perel on oma väärtused, mis neid seovad.

Kui ma tagasi tulin, arutlesime siin, millised on kooli väärtused, milline on raam, see kultuuriruum, milles me kõik ühes ajaruumis liigume ja mõtleme. Kui neid ei ole, siis me ei oska olla, ma arvan. Ühtse väärtusruumi kujundamine ei ole ainult väärtused arengukavas ja kooliseintel. See on hoiakute kujundamine, meeskonnaliikmete isiklike väärtuste kokku viimine kooli omadega. Tegelikult on see pikk protsess, mille tulemust näeb aastate pärast.

Kas Sa ise muudaksid midagi praeguses haridussüsteemis?

No ma arvan, et see peaks veel paindlikum olema. Mul on aegajalt selline tunne, et me jääme noorte inimeste ees mingil määral nagu võlgu. Nead elavad justkui teises maailmas ja meie püüame ikkagi vanu dogmasid selgeks teha. Raam ja reegel peab olema, sest sa ei saa ju areneda, kui ei ole korda. Aga mingid asjad, näiteks digimaailm on koolist nii palju eespool, et me ilmselt ei hoomagi kõike. Võtame kasvõi meditsiini, noor inimene läheb meditsiini valdkonda tööle ja teda ootab ees hoopis teistsugune maailm kui meil siin koolis on, ta peab väga kiiresti masinad endale selgeks tegema, isegi ravimine on seotud aparaatidega. Väga palju on digitaliseeritud, väga palju on erinevaid veebiplatvorme, aga meie koolis neid ju ei ole ja me püüame võib-olla mingil määral sellele vastu puigelda. Me peame noori õpetama suhtlema.

Koroonaaeg näitas selle ära, mis juhtub, kui me ei suhtle omavahel. Mõni ei tahtnud enam kooli tulla, inimesed sulgusid endasse.

Vaatamata rohepöördele, digikiirendile, finantskriisile ja muule, jäävad edaspidigi aluseks inimsuhted, lisaks teadmiste laiapõhjalisus, oskus neid siduda ja uusi lahendusi leida. Selles suunas peame hariduses liikuma minu arvates.

Kõik, kes Sind vähegi tunnavad, teavad, et Sulle on tähtsad lapselapsed...

Ma panustan hästi palju peresse. Võib-olla ma loobun aegajalt mõnest enda unistusest või oma vaba aja tegevusest, et perega koos olla.

Minu lapsed on Pirjo ja Janar, abikaasa Eldur. Lapselapsi on kokku viis. Poja lapsed on Oskar,

tema on gümnaasiumi esimeses astmes, ning vanuse järjekorras on järgmine Martin, kes õpib Peetri kooli 8. klassis. Siis tuleb Hispaanias elava tütre poeg Iker Tõiv, kelle nimi tähendab mõlemas keeles õnnetoojat. Ta oli nelja-aastane, kui nad Hispaaniasse kolisid ja tema ütleb, et ta on ikkagi 55% eestlane ja 45% hispaanlane. Tal on perfektne eesti keel. Siis on kaks tüdrukut, kes on ühevanused, kaheksa-aastased. Tütretütar on Pilar Helmi ja pojatütar Oliivia. Eesti lapsed tegelevad liikumisharastustega, kooli sporditasandil käivad kergejõustikus ja ujumas. Hispaania lastest üks mängib ragbit ja teine on kujundujumises. Kõige väärtuslikumaks pean meie koosolemisi talve- ja suvevaheajal. Nendesse mahuvad teatrikülastused, matkad, lõkkeõhtud, orienteerumine, näidendid, õhtujuutud ja igasuvine nn klassiekskursioon. Sel aastal käisime Lätis.

... ning Sulle on olulised aed ja koerad. Räägi neist, oma aia- ja loomaarmastusest, oma Pandivere kodu ilusatest kiviaedadest ja loodusest Sinu elus.

Kui sa oled kooli juht, siis sa pead midagi looma, see on loominguline töö. Aiatöö on ka väga loominguline, sest see on ju minu nägu. Eks see juhtimine on ju ka minu nägu.

Mulle meeldivad pojengid ja ma olen vaikselt püüdnud neid koguda, aga ütleme mõistuse piires. Ma põhimõtteliselt kasvatan oma perele toidu ise – tomatid, kurgid, kõrvitsad, porgandid, kapsad jne, aga viimasel ajal mõtlen rohkem, kuidas ma saaksin teha seda ennast säästes, ökonoomselt. Mul pole rohimise vastu midagi, aga mure on, kui pind läheb nii suureks, et sul on ainult üks kohustus. Aiatööd peab nautima. Alustasin aiandusega nõ nullist. Mu vanaisa oli küll kunagi mõisa aednik ja meil oli vanaema-vanaisa juures Ilmandu karjamõisas mõisastiilis aed. Kindlasti olen saanud sealt mõjutusi.

Meie kodu ümbruses on kiviaiad, need olid seal enne meid olemas, mõnda oleme üles tõstnud, aga need kivilademed olid ja seal on tegelikult veel väga võimsaid kiviaedu, mida meie ei olegi võsast puhtaks teinud. Kuskilt läheb võimekuse piir ja me ei taha kogu aeg trimmerdada. Olemegi jätnud mingid alad, mida me ei hari. Näen, kus on lindude pesitsusalad, looduslik keskkond putukatele-mutukatele, on väga võimsad põdrakanepe alad, mida me ei puutu.

Looduses olemise võlu ja armastuse loomade vastu olen saanud kaasa ilmselt Ilmandust. Kuna olin sageli üksinda maal vanavanemate juures, siis tuli tegevused ise välja mõelda. Konnad ja linnupojad olid

sagedased mängukaaslasel, nii mõnigi leidis koha põlletaskus. Mälupildis on härmas heinamaa, kus üksikud kõrrelised näisid kristallidena. Vajan neid pilte tänagi. Meeldib jalutada-joosta, näiteks igal aastaajal Eipri suunas, teel, kus üliharva kohtad mõnd liiklusvahendit või inimest, pigem metsloomi.

Kodu juures olen paarisaja meetri raadiuses kohanud põtru, ilvest, ilvesekutsikaid, tavalised küllalised on kitsed. Mina ei ole karu kohanud, aga mu eelmine koer, bernhardiin Berta, sattus võitlusesse karuga, tema jäi võitjaks, tõsi, haavu õmblema pidime minema.

Mul on koer, kanad, kass – loomaarmastuse ma olen kaasa saanud oma lapsepõlvest ja vanavanematekodust. Jah, ilma koerata ma oma elu ette ei kujuta. Kui sa võidad koera usalduse, siis trummat sõpra ei oska soovida. Kummaline, aga koerte koolis õppisin oma kehakeelt jälgima. Tuleb ka mujal kasuks. Kanad on eelkõige lastelaste pärast. Püüan luua neile ettekujutust päris maaelust, sidet loodusega, kuhu kuuluvad loomad, linnud, taimed, maatööd.

Me oleme praegu kooli juubeliaastas ja tean, et Sa oled kirjapanemas erinevaid kooli aialooga seotud materjale.

See on minu kool ja see on see, mis mind huvitab ja mida ma teha tahan. Ma olen olnud üle 40 aasta Väike-Maarjas, nii et minu peas võib olla palju asju, mida teised ei tea. Ma tunnen vastutust, et mul oleks vaja kirja panna kahe kooli lugu ja ühe kooli alguslugu.

Mul on ka lugusid, mida jagada. Näiteks lavastasime me õpetajatega 1993. a koolijuubeliks opereti Rose-Marie ja nüüd leidsin ma selle käsikirja üles. Huvijuhiga aastaist leidsin kooliraadio saadete tekstid. Plaanin need avaldada kooli kodulehel.

Aasta õppeasutuse juhi esildises jäid silma mõned märksõnad – Sa inspireerid, Sind iseloomustavad eneseareng ja elukestev õpe. Mida Sa viimati õppisid ja mida plaanid õppida lähema aasta jooksul?

Inimesed on väga erinevad ja ma annan endale sellest aru. Kõiki ei saagi inspireerida, see ei ole eesmärk omaette. Kui on situatsioon, kus vaja lahendust või midagi uuenduslikku välja mõelda, siis ideid jagub mul endal ja meeskonnal, ka juhtkonna tasandilt ütlen ikka, et me saame hakkama ja kõik on teostatav. Ma ise usun sellesse, et on võimalik toime tulla.

Loomulikult on mulle oluline ka kirjandus, kuigi pean tunnistama, et talvel loen kõikvõimalikke õppekavasid, seadusandlust ja muud, mis toetavad direktoriks olemist. Kiirlaadimiseks loen luuletusi, kunagi isegi kirjutasin neid. Ja suvel loen rohkem enda jaoks.

Õppimises on viimased arengud olnud peamiselt mentorluse valdkonnas. Olen teadlikult õppinud kuulama, see on mõnikord väga raske, sest meil kõigil on oma kogemus ja teadmised, kuidas olukordi lahendada. Üldjuhul on vastused igaljuhul olemas, mentori roll on need „välja kaevata“. Õpinguid soovin jätkata mentorluse valdkonnas, plaanis on sooritada mentori kutseksam. Ilmselt see ei mahu järgmise aasta esimesse poole, sest kooli juubeli korraldamine on päris töömahukas ja aeganõudev.

Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

Oktoobrikuu ja raamatukogupäevad lõppesid südamliku kohtumisega kirjastaja Rain Siemeriga. Foto: Kristel Lehtme

OKTOOBER OLI RAAMATUKOGUDE KUU

Kuigi tänavu on raamatukogude aasta siis tegelikult on oktoober alati raamatukogude kuu. Rõõm oli seda alustada pidulikult koos Väike-Maarja gümnaasiumiga sünnipäevanädalal. Kooli kultuurilise identiteedi teema-aasta tõi erinevad klassid ka raamatukokku uudistama, mis võiks olla lugemiskultuur. Arutlesime, kuidas raamatud teevad inimestest teistmoodi rikkad. Raamatute ja tegelaste arvasmängus olid tublid kõik osalejad ning uuriti järgi, kus asub osalistele sobiv kirjandus. Liiklusnädal sai terve Lõuna 10 maja jaoks tegus ning toimetamisi jätkus nii tuppa kui õue. 10.-16. oktoobril keskenduti liiklusohutuse teemale igas vanuses inimestega. Teadmisi sai proovile panna liiklusviktoriinis, noortekeskuse seltskond käis värskendamas ülekäiguradadel meeldetuletusi „Peatu, vaata, veendu!“, huvilised käisid helkuritöötoas meisterdamas veel ilusaid ja kasulikke elupäästjaid ning lasteaialapsed osalesid õuealal praktistes liiklustöötubades. Tegevuspunktid sisu on tegelikult sama, mis väikelaste liiklusviktoriinil ehk põhitööd sõidutee ületamisel, helkuri ja selle kasutamise kohta ning kohustuslikust jalgratta varustusest. Meil on väga as-

jalikud lapsed – proovisid kõike ise järgi ja tänu tublidele õpetajatele teadsid juba tegelikult enamuse vastustest. Samaaegselt kulgeval hõimunädalal otsisime välja valiku kirjandust meie sugulasrahvastest. Muuseumis toimus hõimupäeva tähistamisel kesken-duti seekord aga ungarlastele. Oleme mõnikord sündmustele kutsudes naljatamisi märkinud, kas tantsukingad peaks haarama kaasa või koju jätma ning muuseumis sai tõesti külalise Bõgota eestvedamisel tantsugi vihtuda. Üldiselt ungarlastest teatakse nende suuruse tõttu rohkem. Meie Facebooki lehel on üleval viktoriin, mis sugulas-rahvastest laiemat pildi annab, ja mida isekeski tähistajad proovida võivad. Seekordses meisterdamistöötoas sai pusida öökulliripatsit. Juhendaja pakkus sama motiivi proovimist erineva jämedusega materjalidega, et raskusaste ja tulemus oleks osalejatele sobivam. Peegelpildis sõlmimine ajas aga kohati pea sassi kõikidel. Juhendaja ette tehtud näidised, mõnus seltskond ja öökulli armsus, aitasid järke hoida ja pusiti lõpuni. Alati on rõõmustav näha seda heameelt oma kätetööst ja aeg läheb toimekas seltskonnas kähku. Sel hooajal tutvustame meie lugejaid läbi nende hobide. 18. oktoobri

kohtumisõhtu võõrustajateks olid Nina O’Connell ja Tiiu Maran. Kokku sattusid vastandlikud naised- hobinäitlejast Nina, kellel võtetel on tähtis täpsus ja selgus ning matkaturistist Tiiu, kes pikkadel ja kaugetel reisidel avastab hea meelega kohalikku loodust. Suur aitäh, et läbi teie saime külastada mitmete linaste kaadritaguseid ning suisa Islandit, Nepali ja Ugandat! Raamatukogupäevad algasid ettelu-gemise päevaga, mis tõi meile külalisi nii lähedalt kui kaugelt. Tänavu sai Aino Perviku loomingut erinevaid lugejaid jutupliiatsi saatel suisa Facebooki otseülekanadena kuulata ja vaadata. Meie oma majast lasteaiad Ruudide rühm tuli kuulama Tirilinna lugu Kersti Heinloo esituses. Samaaegselt näitleja lugemise-ga jälgisid lapsed põnevusega illust-raator Anu Kalme jutupliiatsit. Raamatukogudeaasta ringkäik lähikonna kogudesse tõi just sel pidu-päeval meile Lasila Põhikooli 4. klassi. Tutvuti meie olude ja lastetööga, mänge kirjanduslikku mõistatamis-mängu, panime kokku miniraamatuid ning muidugi lugesime ette lõbusa loo koerakutsika koerustest. Meie raamatukogupäevade lõpusirget kroonis kodulooline taskulambi-matk meie Väike-Maarja kodutütarde

Piisakesksete rühmale. Koolivaheaja laagrisse kogunenud noored olid esi-ti elevil, et kuidas neid punkte ikkagi leida ja mis teha, aga tundub, et öösel õues orienteeruda oli omajagu põnev. Silvi Aasumets, aitäh kutsumast, sina ja tüdrukud olete nii tublid! Kuidas selle Lurichi süda siis ikka-gi löi? Ja mis värk sellel ühel Liivil selle laega oli? Või kes vedasid eest seltsima-ja ehitamist Väike-Maarjasse? Kõik see ja rohkemgi sai selgeks kokku seitsmes tegevuspunktis. Imestasime, et ükski võistkond ei küsinud, kas nutitelefo-ni võib ka kasutada. Muidugi võis, aga otsingute tulemus oleneb alati sellest, kuidas otsida. Rajal olles nuputati aga põhiliselt ise ja kõik kuus võistkonda jõudsid tervelt tagasi. Oktoobrikuu ja raamatukogupäevad lõppesid südamliku kohtumisega kirjastaja Rain Siemeriga. Praegu Rahva Raamatus tegev mees on valdkon-nas tegutsenud kokku pea 20 aastat ja seotud nii raamatute, ajakirjade kui õppekirjandusega. Mitte ainult täis-kasvanute vaid läbi keskkondade Tasku Tark ja muinasjutud.ee ka laste heaks. Saime kuulda põnevaid lugusid raamatute sündimislugudest, millest mõ-nede sasipuntrate harutamised võttis ta kokku: „Kirjastaja töö on teinekord

nagu psühholoogil. Aga põnev ja täis ootamatusi.“ Rain Siemer ja Jaana Maling on aval-danud ka raamatu „Elus,“ mis on taga-sivaade meie külalise enda eluetapile võideldes kasvajaga.“Elada ju sai, ja ega eesti mees enne arsti juurde lähe, kui suurem jama kaelas...“ ütles ta oma raamatus, seda suhtumist hiljem ka-hetsedes. Ent ka see oli üks põhjustest, miks ta oli nõus oma lugu jagama – et mehed võtaks oma tervisemuresid tõ-sisemalt ja tema läbielatu annaks loo-tust inimestele, kellel enda või läheda-se haiguse tõttu on raske. Nii haigusest kui raamatu ilmumisest on omajagu aega möödas. Korra käisime aastas 2018, mil Rain „Elus“ ilmumise järgselt saates „Hommik Anuga“ oma lugu ja-gas. Ta polnud seda ise varem näinud ja vaatasime koos. Kogemuse kaante va-hele saamist peab ta teraapiliseks ning suudab sellest alates mõõdanikust ker-gemalt rääkida. Oleme siira ja liigutava kohtumisõhtu eest väga tänulikud! Pakume teile rõõmsaid ja kosuta-vaid hetki ka edaspidi. Kohtumiseni raamatukogus!

Kristel Lehtme

Rakke raamatukogu pidas 110. sünnipäeva

Rakke raamatukogu tähistas 27. oktoobril oma 110. sünnipäeva – tähtpäeva puhul olid kül-la kutsutud endised töötajad, lugejad ja muud külalised. Uudistada sai väljapanekut raamatukogu ajaloost ning pakuti sünnipäevatorit. Kilde raamatukogu ajaloost rääkis Endel Roosimõlder. “Rakke raamatukogu ajalugu algab peaaegu pärimusepõhiselt,” märkis Roosimõlder ja jutustas, hobupostijaama e postkontori ülema seljataga olevast raamatukapist aastatel 1912–1923. Seoses Rakke seltsimaja valmimisega sai ka raamatukogukapp endale lähedamad tingimused ja uue raamatukoguhoidja, kes nagunii õhinapõhiselt tegutses seltsimajas koorijuhina. Seal tegelaste toas asusid raamatud 18 aastat. “Lava olevat seal olnud nii suur, et terve Estonia trupp käis seal esine-mas,” ilmestas mees. Mõne aasta – täpselt ei ole mäles-tustesse kirja pandud – asus raamatu-kogu ka Rakke koolimajas (praegune internaadi maja). “Kus ruumis, seda pole kellegi käest enam küsida,” märkis Roosimõlder. Nõukogude valitsuse algusaastail paigutati raamatute kapp endisesse Karl Kadaka ruumidesse, kus praegu asuvad Rakke lubjatehase kontoriruumid. Raamatuid oli kogus tol ajal 1000 ringis. Raamatukogu oli avatud kolm tundi päevas. Laupäeval ja pühapäeval oli suletud. Laenutami-

Endel Roosimõlder Rakke raamatukogu ajaloost rääkimas. Foto: Kristel Kitsing

ne oli tasuline – kaks kopikat raamatu eest. 1941 a kolis raamatukogu Nurme majja (praegune Metsa tn 2). “Algul oli 24 m² suuruses toas, hiljem 16m². Selles majas tegutses raamatukogu 21 aastat,” jutustas Endel Roosimõlder edasi. 1962. a koliti Pauluse majja Faehlmanni tee 23, kus oli kaks tuba. Seal asuti kuus aastat 1968. koliti Rosalie Laaneveerile kuuluvasse majja (Faehlmanni tee 16) ja seal paikneti neli aastat. “Kaheksas kolimine tõi raamatuko-gu aga oma sünnikohta tagasi,” kõneles Roosimõlder edasi. 1972. augustis kolis raamatukogu Faehlmanni tee 26

ruumidesse, kus tegutseb ka praegu. “Kokkuvõttes on selles majas nüüd raamatukogu asunud 50 aastat,” märkis Endel ja palus külalistel arvata, mitu juhatajat on Rakke raamatukogul läbi aja olnud. Õige vastus oli 15. “See kasvamine, nagu raamatuka-pist võib saada suur kogu. See kasva-tamine ja tugevdamine käib siin ma-jas küll,” jätkas pidupäeval õnnitusega Kristel Lehtme ja tervitas sünnipäeva-last regilauluga, mis pärineb A. Kinnepi koostatud kogumikust. “Et see maja püsiks, et oleks rohkem lugejaid,” soovis Rakke kultuurikeskuse juhataja Rene Põllumaa ja andis üle 110 „kullatera“. Rahvamajast tõi ta kaasa

Marta Sillaotsa sünnikoht, Rakke postijaam. Foto: M. Öömann

kaks muusikalist tervitust. “Raamatukogu kesse on raamatu-kogu kogud,” rääkis Lääne-Virumaa keskraamatukogu direktor Kaili Õuna-puu-Seidelberg. Ta lisas, et raamatu-kogud toovad inimesi raamatukokku ja ka ühendavad. “Seda täpselt sel moel, mil head sõbrad kogunevad kokku nagu Rakke raamatukogu 110. aasta-päeval,” kiitis ta ja andis üle sünnipäe-vakingi. Tervitusi jagus veel mõneks ajaks ja peagi sai suu magusaks teha vallavalit-suse poolt kingitud tordiga. Kristel Kitsing toimetaja

Rakke raamatukogu juhatajad

- Karl Mitt 1923
- Helmi Veinmann 1923–1929
- Gerda Paalberg 1929–1941
- Johannes Kalljussaar 1941
- Voldemar Laik 1946–1947
- Ago Võõrmaa 1947–1948
- Ülo Lüsi 1948–1949
- Marta Tammar 1949–1951
- Linda Luik 1951 mai–juuni
- Helle Nurme 1952 mai
- Leida Otsmaa mai–okt 1952
- Laine Kiigemägi 1952–1975 (23 aastat)
- Aime Kinnep 1975–2008
- Mart Piiraja 2008–2018
- Kadi Keär 2018 kuni käesoleva ajani

AGATANTSULUST tantsib nii, et maa on must

1986. a Elgi Viermanni juhendamisel ja 1992. a Riina Gulli eestvedamisel rahvatantsu viljelenud Agatantsulustil täitub novembris 36 aastat. Oma sünnipäevaks soovivad nad enim jätkuvat tantsulusti ja uusi tantsijaid. Lihtsat rõõmu üksteise nägemisest ja koos mõnusast ajaveetmisest ning et tantsujalad ei väsiks ja saaks tulevikus tähistada üheskoos ka rühma 100. juubelit.

TANTSUHMU EI RAUGE

36 aastat tagasi koosnes rühm suhteliselt stabiilselt kaheksast paarist. „Oli inimesi, kes soovisid tantsida ja seltsi elada. Peod olid hoogsamad ja kestsid varaste hommikutundideni. Riided ja juhendaja oli teine. Riik ja raha oli teine,“ meenutas Heli. „Võhma oli ka rohkem,“ lisas Siiri.

„Meie lõbusus, peo- ja tantsuhimu ning ühtehoidmine on vanemaks jäädes säilinud,“ hindas juhendaja Riina.

MEIL ON LUSTI - AGATANTSULUSTI

Rühma nimi peidab endas Hel-dur Karmo laulu „Tantsulust“ refrääni algust. „Aga tantsulust, aga tantsulust paneb keerlema nii, et maa on must,“ laulis Riina ja meenutas, et ühel väga vihmasel ja jahedal tantsupeol, kui motivatsioon kippus rühma liikmetel kaduma, hakkas Urmas keksima ja laulma just seda laulukest. „Nii me seal ristitud saimegi. Lauldes nn tühikut polnud, nii tuligi Agatantsulust,“ selgitas Riina vahva nime tagamaad.

Siiri märkis, et see nimi iseloomustab rühma hästi. „Ja kui ikka seda tantsulusti ei ole, siis trenni ei lähe ka. Vaat see meid iseloomustabki. Meil on lusti,“ märkis ta.

KASVÕI KELL VIIS HOMMIKUL

Tantsunautlejad saavad proovis kokku korra nädalas või vastavalt vajadusele, sest tantsupisik on veres ja seltskond, kes ees ootamas, on justkui teine perekond.

„Inimesed, lihtsad ja armsad inimesed,“ iseloomustas Siiri tantsurühma.

„Rühma moodustavad need, kes ei viitsi niisama kodus passida. Meie jaoks ei ole probleem ka hommikul kell viis kokku saada,“ märkisid Vaike ja Kaur.

„Ükskord juubelikontserdi ettevalmistusel alustasime laupäeval tõesti kell viis hommikul, siis said kõik oma päevale planeeritud tegevused tehtud,“ rääkis juhendaja Riina. „Ka 2019 a peoks ettevalmistusel oli periood, mil trenn oli viis korda nädalas.“

NALJAKAID JUHTUMEID ON OMAJAGU

„Peamiselt jäävad meelde ikka need esinemised, kus midagi juhtub,“ muigas Heli. Astutakse esinemise ajal alusseelikust välja või keerutuse ajal tulevad rõhud lahti ja naaber saab pihta. On ka neid juhtumeid, kui lähebki natuke sassi ja improviseeritakse või et tantsija saab poole tantsu peal aru, et ta tegelikult seda tantsu polegi õppinud.“

„Simunas „Otsapandjatset“ tantsides jäi mehel piits lakke pandud kreppidesse kinni ja vuhises naistantsijale otsaette – ikka tantsiti tants lõpuni ja haavu lapiti hiljem,“ meenutas Riina.

Aga loomulikult on kustumatud mälestused tantsupidudest. „Olla tuhandete tantsijatega üks, on kirjeldamatu tunne,“ tunnistasid Siiri ja Andres.

„Üllas tunne on tõesti tantsida tantsupeol ja väga vahvad on ka erinevate kollektiivide sünnipäevad olnud,“ lisasid Vaike ja Kaur.

„Meie jaoks oli eredaim hetk 2019. a tantsupidu – meie esimene,“ rääkisid viis aastat tantsinud Laura ja Tõnu.

TÄPIKE KAUNIS MISTRIS

Tantsupidudel pannakse tantsijad ühe mustri järgi liikuma. „See on ülev tunne. Oleme ühed täpikesed selles mustris,“ lõovad Viive ja Urmase silmad särama.

„Olla tuhandete tantsijatega üks, on kirjeldamatu tunne,“ lisavad ka Siiri ja Andres.

Agatantsulust peo „Minu arm“ teisel ettetantsimisel. Foto: erakogu

Agatantsulusti naised naistepeol. Foto: erakogu

Kui Heli proovib tantsupeo ajal elada hetkes ja tunda sellest rõõmu, siis Siiri teab, et iga üksik tantsija paistab väljakul silma, ükskõik kui kõrgel või kaugel on pealtvaataja.

„Proovides nõuab tantsupeol mustrite moodustamine kindlasti kannatust ja passimist, aga esinedes head meelt ühtsusest,“ arvavad Vaike ja Kaur.

Juhendaja Riinal tuleb mõnikord tantsupeol ka kotte valvata. „Siis ma nii tahaks nendes mustrites täpike või osaline olla. Seal saad aru, et oled üks paljudest,“ teadis Riina rääkida. Tantsupeol on pühalik tunne, klomp kurgus ja pisar põsel.

TANTS MUUDAB INIMESED PAREMAKS

Tänavu Ullo Toomi stipendiumi saanud rahvatantsu uurija ja propageerija ning ansambli Leigarid juhendaja Sille Kapper-Tiisler ütles ühes intervjuus kenasti, et tantsides muutunud paremaks inimeseks ning ununevad nii peremured kui ka maailmavalu.

„Kui tantsule end annad, siis hakkab see sinuga rääkima ja lahti enam ei lase,“ olid Siiri ja Andres veendunud.

„Kui tantsid südamega, siis nii ongi,“ märkisid Laura ja Tõnu. Ka Vaike ja Kaur, Viive ja Urmas ning Siiri tunnistasid, et see on puhas kuld.

„Mulle tundub, et tantsima tulevadki head ja toredad inimesed. Ja siis see seltskond vahetab omavahel seda positiivset energiat ja kiirgab seda ka väljapoole,“ hindas Heli.

Riina arvates on rahvatants meeskondlik ala. „Paljudest minadest on saanud meie. Mured on meie kanda ja rõõmud meie-

ga jagada – nagu ühes peres ikka kombeks,“ selgitas ta.

Rühm arvab ühiselt, et rahvatants on hea võimalus end vormis hoida ja ootab jätkuvalt oma sekka uusi tantsijaid.

MEHE VEAB TANTSIMA IKKA NAINE

Kui vanasti tantsisid naised omavahel, sest mehed käisid kas merel või kaugel linnas tööl, siis kas tänapäeval on meeste aktiivsus kasvanud? Kas tants peegeldab ka ühiskonna muutumist?

„Peegeldab. Nüüd käivad nii mehed kui ka naised tööl ja ka kaugel tööl. Maapiirkondades ei saagi enam inimesi kokku, et tantsida,“ muretses Heli. Tema arvates on ka naiste aktiivsus kahanenud. „Seda väidan muidugi ainult meie piirkonna põhjal,“ täpsustas naine.

Laura ja Tõnu leidsid samuti, et meeste aktiivsus on pigem langenud. „Mehe „veab“ üldjuhul tantsima ikka naine, kes ise tantsida tahab,“ sõnas Laura. Samuti tuleb tema arvates tantsuga alustada juba varajases eas, et see kujuneks elu üheks osaks. „Väga tähtis on ka aktiivse juhenda olemasolu nagu meil Riina,“ kiitis ta.

Juhendaja Riina rääkis, et ka praegu on mehed kaugetes linnades ja üle mere. „Mingil ajahetkel olid meiegi proovid reede hilisõhtul ja pühapäeval,“ tunnistas ta, aga ikka jõuti kohale, sest tahtmine midagi koos teha oli suur.

„Tänapäeval toob mehe tantsima naine, kellel on paarilist vaja. Teised tulevad harjumusest,“ teadis Riina oma pika kogemuse varal rääkida. Aga igal sügisel on uued tantsijad ooda-

Agatantsulusti mehed meestepeol. Foto: erakogu

Maaleht tegi üleskutse pildistada eriliselisi tantsupeo särke. Siin Agatantsulusti näide. Foto: erakogu.

tud Agatantsulusti trenni.

KUIDAS JÄRELKASVUGA LOOD ON? KAS NOORTE SEAS ON RAHVATANTS POPP?

Nii Vaike ja Kaur, aga ka Laura ja Tõnu märkisid, et järelkasv oleb paljuki aktiivse juhendaja olemasolust, aga vähemtähtsad pole ka noorte tantsupeod ja varajases eas juba tantsuhuvi tekitamine ja kaasamine.

Riina selgitas, et järelkasvu on koguaeg olnud. „Praegusel ajal peab rohkem pingutama, et noored tee rahvatantsuni leiaks. Palju peab tegema koostööd erinevate osapooltega – noor, kool, kodu.“

„Noored tantsivad, aga kuna pärast põhikooli minnakse Rakkest ära, siis nad tantsivad mujal,“ märkis Heli. „Jääb vaid loota, et kui mõni neist kodukohta tagasi tuleb, siis leiab tee ka tantsuringi.“

ALGUPÄRASED RAHVARÕIVAD JA SÕNUMIGA LOOD

Ükski suur tantsupidu ei lõpe ilma „Tuljakuta“, nagu ei lõpe laulupidu ilma Ernesaksa-Koidula lauluta „Mu isamaa on minu arm“. Mis Agatantsulusti lemmik tants on?

Viive ja Urmas, kes on Agatantsulustis tantsinud juba 36 aastat, armastavad „Tuljakut“, Peeter, Siiri ja Andres aga „Uku-aru valssi“. Laura ja Tõnu, lemmikuks on „Kalamees“.

„Väga palju loeb meloodia või laul, millele tants on loodud,“ ütles Riina. Lisaks eelnevatele on hea sõnumiga lugu tema arvates „Siia laotan südame“.

Pittu pannakse selga kaunid rahvarõivad. Vaike rääkis, et rühma naistel on väga algupärased riided, seelik on lausa Ao

külast pärit.“

Meestel on tüüpilised Põhja-Eesti riided, ainult pikk-kuub on mulgi oma. „Pikk-kuued on kunagi väga ammu tellitud, aga kahjuks sel ajal ei süüvitud piirkondlikesse eripäradesse.“

KIIKS, KUI MUUD EI OSKA

Agatantsulustiga algusest peale tantsinud Peeter ütles vahvalt. „Kiiks, kui muud ei oska.“

„Ma arvan, et ei tantsiks, kui minuga koos ei oleks neid inimesi. Kui need inimesed hakkaksid näiteks võrkpalli mängima, siis ma hakkaks ka. Oluline on seltskond, sotsialiseerumine, ühtekuuluvustunne,“ rääkis Heli.

Siiri ja Andres tunnistasid, et mõnes muus trennis peab ka käima, sest see tuleb tantsimisele kindlasti kasuks, aga rahvatants on meie oma eesti asi ja lisaks liikumisrõõmule arendab see ka ühtsustunnet.

Vaike ja Kaur sõnasid, et rahvatants annab sotsiaalse kuuluvuse, samas lisab piisava füüsilise koormuse.

Laura ja Tõnu täiendasid, et lisaks füüsilisele arendab tantsutrenn ka vaimset ja sotsiaalset poolt. Rühmas tekib ühtekuuluvustunne, millele saab toetuda ka siis kui isiklikus elus on raskem periood.

„Pigem tuleb tegeleda paljude trennidega, see tagab hea vormi, rütmi, kordinaatsiooni jne, mida läheb vaja igal ajal,“ teadis Riina rääkida. „Kuna rahvatants on osa meie rahvuskultuurist, siis on meie endi kohus ja auasi, et eestlaste rahvuskultuur kehtaks.“

26. novembril kell 18.00

Rakke Kultuurikeskuses

AGATANTSULUST 35+1

sünnipäevapidu

Olete palutud osalema väikesele tervituskontserdile ja sellele järgnevale peoõhtule.

Tantsuks ansambel Onud

Info ja bronneerimine
Rene telefonil 5569 2792

Härmalõnga klubi toob argiellu vaheldust

6. novembril tähistas Härmalõng 35. juubelit. Klubi on juhtinud selle aja jooksul Otu Kalvet (üks aasta), Inna Sepp (üks aasta), Helene Roos (kaks aastat), Irene Kaldma (kaheksa aastat) ja Ester Mäe (kümme aastat).

Viimased kümme aastat on Härmalõnga president Anne-Liis Talu, kellega teen juttu vahetult enne pidupäeva.

Milliseid inimesi koondab klubi Härmalõng? Kas koos käivad ühiste huvide või taustaga inimesed?

Käime koos korra kuus ja meil ei ole seal niisuguseid eraldi ringe. Meil on lihtsalt üks klubi, kus liikmed on näiteks karaskit küpsetanud ja oleme parima välja valinud. Sama oleme kookidega teinud. Kodus küpsetanud, parimad välja valinud ja nende valmistajaid premeerinud. Tiia Uutsalu on Väike-Maarja hooldekodust käinud meid mitmeid kordi õpetamas. Kutsutud on esinejaid Rakkest ja Simunast. Siis käis Tapalt Ukrainas selts kooriga Žuravuški ja võttis kaasa oma küpsetisi. Eks igasuguseid esinejaid oleme kutsunud. Therese Raide on käinud, Boris Lehtlaan, Sirje ja Rein Kurg, pärimusmuusikud Jane Suits ja Kristi Kool ning Aravete klubi Vokiratas ja Sidepataljoni sõduripoisid koos juhendaja Reedaga.

Oleme teinud ka suviseid ekskursioone mööda Eesti-maad. Aga piirid seab raha, sest liikmed maksavad piletiraha ja seltsimaja aitab nii palju kui saab. Ideed minul otsa ei lõppe, aga väga palju on arvutiga tööd. Minu kogu töö on käinud telefoni teel. Varem käisime iga suvi väljasõitudel, nüüd minu tervise

Anne-Liis Talu (keskel) oma heade kaasteeliste ja Härmalõnga juubeliil. Fotod: Kristel Kitsing

tõttu on viimane jäänud aastasse 2018. Ja ka see oli selliselt, et vanta aga telefoni või räägi mobiiliga ja pane asjad paika. See oli ikka suur töö.

Olen püüdnud ikka üritusi selliselt teha, et poleks ühe-külgne, et oleks lisaks esinejale ka mingit tegevust.

Eakate jaoks on teiste omaealistega lävimine väga oluline. Kui suur mure on pensionäri jaoks üksindus?

See on, kuidas kellelgi. On neid, kes tahavad suhelda, ja neid, kes hoiavad suhtlusest täiesti eemale. Igäihel on mingisugune põhjus, millest ta hoiab kinni. Ja nõnda polegi midagi teha.

Eks ole muidugi vanematel inimestel ka nende haigustega häda, aga kui ikka kokku saadakse ja peole tullakse, siis neist ei räägita. Siis proovitakse ikka meeleolu üleva hoida nii palju kui võimalik.

Mida pensionär soovib siis teha? On ju klubi eesmärk see, et inimesed ei jääks koju konutama, vaid teaksid, mis ilmas toimub? Või midagi muud?

Ikka lõbusalt aega veeta.

Meie kohtumised algavad pühapäeviti kell 13 ja buss viib Kiltsi omad ära kella 16 paiku.

Eks tõsiseid teemasid tahtakse ka rääkida. Elektri teemadel oleme näiteks arutanud. Aga rohkem proovime kokku tulla ikka argipäevast välja saada. Kodus on seda mõtlemist nendest haigustest ja muudest muredest küll. Naised sätivad selleks päevaks juuksed soengusse ja valivad kleite.

Meil ei ole naiste selts. Meil on mehi ikka ka. Neid tuleb ikka oma neli kuni viis ära. Naised, kellel mehed on, tirivad nad ikka kaasa. Kellel meest pole, need tulevad sõbrannaga.

Kui teie seltsiga liitusite ja mõtlete nüüd tänapäeva, siis kuidas liikmeskond ja tegevus muutunud on?

On jäänud vaiksemaks ja kõik liikmed, kes minu algusaegadel olid aktiivsed, on nüüd kuidagi ära vajunud. Eks iga tuleb ka peale ja seeläbi ka vähesem soov midagi teha. See on keeruline küsimus ja ma ei oska seda öelda.

Minu arvates on ka telekas inimesed ära rikkunud: see sari jookseb ja too. Neid kõiki on vaja

millegipärast inimestel vaadata. Mina vaatan väga vähe televisoorit.

Miks teie üldse omal ajal klubi liitusite?

See oli hea võimalus tegevuseks. Mul klassiõde tantsis, nõnda sattusin. Sel ajal oli klubi president Ester Mäe. Meil kuidagi klappis hästi. Olen kohalik inimene ja kui ma laps olin, siis mina elasin Aia tänaval ja tema Aia tänav lõpus. Ühesõnaga olime omavahel tuttavad ja tema rääkis mu nõ pehmeks. No eks ma olen endast väga heal arvamusel, et ma saan kõikide asjadega hakkama (naerdes). Nii ma sinna etteotsa jäingi.

Mis jääb klubi mälestustest eredamalt meelde?

Aravetel korraldati naljapäevad. Seal esinesid klubi Vokiratas ja Sidepataljoni sõduripoisid koos juhendaja Reedaga. Seal sain ma ühe naisterahvaga tutvavaks. Ma kutsusin neid meilegi külla. See oli nii võimas pidu aastal 2014. Siis me veel tantsisime ja õpetasime ka sõduripoisse tantsima, sest nemad ei osanud. Me katsime neile laua ja nemad esinesid. Vot see

Klubi Härmalõng tähistas seltsimajas 35. juubelit

on pidu, mis minu jaoks jäi väga eredalt meelde.

2012 a käis meil Therese Raide koos MTÜga Lootus. See on ka eredalt meeles.

Kui lugeja nüüd soovib elektrit kodus säästa ja tunneb huvi, kuidas teiega pühapäeviti liituda saab?

Kahtlane värk. Ennem olgu maja pime, aga telekas peab käima (naerdes). Tegelikult tuleb lihtsalt kohale tulla. Detsembris on eakate pidu, jaanuaris puhkame ja veebruaris on Kiltsi liikmete poolt korraldatav üritus.

Agas arvan, et see käib niipidi pigem, et kui sõber kutsub sõpra. Inimene tuleb julgelt ikka siis, kui tal keegi tuttav on juba ees ja tegevusest rääkinud. Senine kogemus näitab seda ka.

See küsimus, kuidas saada liikmeid juurde, on küll keeruline. Pidudel osalejaid küll on. Nad ostavad pileti ja tulevad peole, aga liikmeks ei astu. Nagu mingi sein on ees. Mõnele inimesele räägi, palju tahad – ligi ei pääse, ja ta ei tule mitte kuhugi kaasa. Teine kahtleb ja kahtleb ning siis võib-olla tuleb. Kodust on inimesi kuidagi väga

raske välja saada.

Mida oma klubi sünnipäevaks või tulevikuks soovite?

Et lisanduks inimesi juurde klubisse. Meie vallas jääb ju igal kuul mõni inimene pensionile, aga see inimene ei tule Härmalõnga klubisse. Ei tule. Nad on kõik motoriseeritud, nad lähevad Rakverre. Nad lähevad ükskõik kuhu kohta, neile on maailm lahti. Meile ei ole maailm lahti, käime siin koos.

Vanasti käisid inimesed ikka väga palju koos, võrreldes sellega, mis nüüd on. Minu ema oli kaheksakümne kolme aastane, kui veel Härmalõnga klubis käis. Ajastu oli teistsugune ja nende peod olid teistsugused, aga koos käidi väga palju. Aga nüüd on need inimesed kõik ära kadunud. Kurb on, sest need tegevused on ju kõik eakate rõõmuks. Kõige parema tahtmise juures ei oska ma neid inimesi kuidagi üles äratada. Või on inimestel elu nii raske, et nad ei taha midagi teha? Kuidagi jah see ühiselt tegemise komme on ära kadunud.

Kristel Kitsing
toimetaja

Simunakuu Simuna koolis. Fotod: Tiina Larionov ja Triinu Pohlak

Simunakuu Simuna koolis

Leegitsev-kuldne oktoober annab teatepulga üle hallide varjundite novembrile. Säravsinine ja päikeseline taeva loetus asendub tinahallide vihmapiilvede ja sombuste ilmadega. Kuid elu on näidanud, et kõik läheb mööda – nii hea kui halb, nii ilus kui kole ja pärast novembrit tuleb alati detsember. Vaevalt selgi aastal midagi teisiti on. Detsember möödub jõuluootuse signas-saginas... ja pärast jõule võib juba jaanipäevamõtteid mõlgutama hakata. Uskumatu

ikka kui kiiresti päevad käest libisevad. Aga nagu alpool kirjapandust selgub, oli ka oktoober rikkalikult tihedasti erinevaid tegemisi täis, ja kui on huvitav, siis järelikult ei ole igav...

3. oktoober – tähistasime õpetajate päeva. Nagu ikka, said sel päeval õpetajaametit proovida 8. ja 9. klassi õpilased. Õpetajad istusid koolipinki ja lasid end õpetada. Kuna meil õpilasi õpetajate ette enam ei jätkunud, võttis tarmukas inglise keele õpetaja ohjad enda kätte ja õpetas meile, kuidas savist voolida

küpsisevaagen või kohvitass. Oli see vast väärt ettevõtmine. Mõni meist armus otsekohe savisse jäädavalt, mõnel oli lihtsalt savi, ja mõni sai aru, et savitöö ei ole ikka üldse tema teema (mina näiteks). Kuigi ei saa salata – tassid ja vaagnad said väga kenad (ka minul). Pärast lõunat, kui bussid lapsed koju olid viinud, võtsin oma truud jüngrid ja viisin nad Viru rappa. Ilmataat oli meiega ühes paadis ja jätis lubatud lausvihma ära. Väga tore käik oli.

4. oktoober – rahvamajas andsid kontserdi „Rütmide lõbus maailm“ Jaan ja Ian Mikael Kirss. Oli tõesti äärmiselt lõbus ja ise ei tulekski selle peale, et mõne trummi ja kolme kuni nelja lapsega saab juba nii äge-da heliteose luua ja otsekohe ka rahvale ette kanda.

Õhtul toimus Väike-Maarjas suurejooneline tänuüritus kõikidele tublidele inimestele, kes haridusmaastikul töötavad. Sügav kummardus ja soojad tänusõnad korraldajatele.

6. oktoober – 7. klass Tallinnas õppekäigul. 1. tund toimus Eesti lastekirjanduse keskuses (ELK), kus prooviti kirjanikuameti saladustele jälile saada, abiks ELKi võluv atmosfäär ja Mika Keräneni mõtted. Võib-olla saabki kellestki kirjanik... Teine tund möödus maa all Bastioni käikudes ajalooteadmisi täiendades. Kolmanda tunni veetsid seitsmendikud Patarei vanglas. Hirmus oli. Neljanda tunnis, mis vältas terve päeva, tatsati 23 000 sammu. See oli liikumistund.

Samal päeval oli rahvamajas külas Miks teater etendusega

„Võti“. Seda väisasid lasteaia- ja algklasside lapsed.

7. oktoober – pildistamine. Jälle said meie rühmad, klassid ja personal ajaloo tarbeks pildile jäädvustatud.

10. oktoober – 6. klassi lastevanemate koosolek. Klassijuhataja andis infot eesootava õppeaasta kohta ja lapsevanemad said omi muresid ja rõõme jagada.

11. oktoober – 4. klassi kohvik. Neljandikud olid tublisti vaeva näinud ja menüü oli äärmiselt rikkalik. Minu vaieldamatu lemmik oli võileivatort. Šokolaadikook jõudis koguni vallamajja ja pälvis sealsete töötajate kiidusõnu.

13. oktoober – liikumisvahetund. Seekordne liikumisvahetund ei piirdunud lihtsalt füüsilise liikumisega, vaid pingutada tuli ka mõtlemislihasid, sest täita oli vaja ka liikumisbingo kaart.

14. oktoober – Kiisu rühma lapsed küpsetasid leivanädala puhul täitsa ise traditsioonilist rukkileiba. Leivategu võttis aega lausa kaks päeva, aga tulemus oli seda väärt! Leib maitses kõigile väga!

14. oktoober – 4. klass Rocca Al Mare vabaõhmuuseumis. Kell 10 algas koolitund Kuie koolimajas, mis viis lapsed tagasi aastasse 1910. Tol ajal pidi tunnis istuma sirge seljaga, käed laua peal peopesad alla poole pööratud. Miks, seda saate teada, kui külastate ise Kuie koolitundi. Õppetunnis käsitleti usuõpetust, kirjutati sule ja tindiga ning loeti vanas kirjas kooliõpikuid, mis kujunesid lastele parajaks pähkliks. Pärast seda

said lapsed tutvuda pakutrüki- ja kujundada endile torusalli. Päeva lõpus, enne rongile minekut, sai iga laps meelepärases toidukohas Ülemiste keskuses keha kinnitada. See reis oli uue klassijuhatajaga esimene väljasõit ja õnnestus päris kenasti.

14.–16. oktoober – 49. Saaremaa kolme päeva jooks, kus meie õpilane Merit Nõmmiste saavutas 2. koha ja Siret Kaasik 7. koha.

19. oktoober – programmi „Tulest targem“ raames olid Kiisude rühmal külas päästjad oma uhke päästetehnika ja tuleohutusalaste teadmistega.

Koolilapsed, õpetajad ja valla töömehed koristasid koostööselt koolimaja ümbruse maha langenud lehtedest. Meie poolt võib nüüd lumi maha sadada.

20. oktoober – ettelugemise päev. Puhhide rühmas käis ette lugemas meie armas Egle noortekeskusest. Kiisude rühm läkski ise raamatukokku Riina tädi juurde, kes neile seal ette luges ja koolilastele demonstreerisid oma lugemisoskust vallavanem Indrek, haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Deili, kultuurispetsialist Maire ja maakorraldusspetsialist Diana. Nii tore, kui ikka külalisi käib. See toob kaasa rõõmsat elevust ja eeskujuliku käitumist.

21. oktoober – 6. ja 8. klass käisid Tartus Ahhaa-s ja Eesti spordi- ja olümpiamuuseumis. Klassijuhatajalt ei õnnestunud kahjuks täpsemat informatsiooni reisi kohta hankida. Sotsiaalmeedia postitusest lugesin, et oli lahe päev. Küllap siis oli.

24. oktoober – ettevõtliku

kooli II koolitus. Kuna meil on nüüd jalg Ettevõtliku kooli ukse vahel, siis on vaja õpetajaid koolitada. Koolitamas käis meid Sõmeru kooli direktor Virge Ong kel omal on juba mõnda aega juhtida ettevõtlik kool. Koolitaja juttu kuulasime ammuil sui ja kellelgi ei tulnud pähegi, et võiks ka paar klõpsu pilti teha sellest intensiivsest koolitusest. 26. ja 27. oktoober – õpetaja Tiina, kes on meil ettevõtlusringi juhendaja, käis Hiiumaal tutvumas sealsete ettevõtlike koolidega. Ootame juba põnevusega tema reisimuljeid.

Ettevõtlusringi lapsed valmistuvad juba oma minifirmaga „Nobenäpp“ jõululaatadeks. Lisaks isekuivatatud õuntele on plaanis valmistada küünlaid, seepe ja maiustusi. Nii et on, mida oodata!

30. oktoober – simunapäeva tähistamine. Naisteklubi kaasas meid korraldama simunapäeva tähistamist. Sel aastal oli simunapäev seotud siitkandist pärit kunstniku ja luuletaja Aleksander Suumanniga. Üritus oli kummardus tema 95. sünniaastapäevaks. Õpilased maalisisid Suumann Sassi maalide järgi ise pilte ja illustreerisid tema luuletusi. Näitus tehtust on ülevallavalitsuse II korrusel. Külas oli Aapo Pukk koos oma isa maalidega. Muusikalist meelelahutust pakkus Moonaküla Muusikaakadeemia ja Suumann Sassi luuletusi luges Margus Grosnõi. Kohvikut pidas meie kooli 7. klass.

Kaja Põldmaa
Simuna kooli direktor

Kõrvitsakoorem suundus Elistvere poole. Foto: Kati Kümnik

Meeldejääv päev Elistvere loomapargis

Sellel kevadel jätkasime kõrvitsate kasvatamise kampaniat Elistvere loomapargi tarbeks. Seemnest valmis aiasaaduse kasvatamine on ka maal kasvavate laste jaoks põnev tegevus. Jälgida taime kasvamist, hoolitseda tema eest ning saada sügiseks pirakas kõrvits – kas pole tore!

Loomaia ja loomapargi abistamine loomadele toidu varumisel oli osa Erasmus+ projekti „Awareness is Power“ ülesannetest. Sel sügisel suundus kõrvitsakoorem Elistvere poole. Loomapargi töötajatel oli meie abi üle hea meel ja kindlasti ka loomadel, kes meie viidud aiasaadustega maiustada said.

Kevadel lõppev projekt ei ole kindlasti punkt meie aedviljade kasvatamisele. Sama tegevuse käigus saame osa nii loodusõpetusest, kogemusi, millegi eest hoolitsemises ning tulemuseks ulatame abikäe endast nõrgematele.

10. oktoobriks oli meil kokku korjatud õpilastega suuremad ja väiksemad kõrvitsad, mõned kotid õunu, porgandeid ning punapeete. Lapsed olid evelil. Kogu noos laeti hommi- kul bussi pagasiruumi ja sõit võis Elistvere loomapargi poole alata. Kuigi oli käidud ka eelmisel aastal Tallinna loomaia, oli justkui tunne taas uus. Sõitsid ju paljud Elistverre esmakordselt ja täpselt ei teatudki, milliseid loomi seal näha saab.

Kohale jõudes võtsid meid vastu rõõmsad talitajad. Nad vaatatsid huviga, kuidas täitus ATV käru meie toodud maiuspaladega loomadele.

Edasi oli meil võimalus hakata tutvust tegema loomapargi asukatega meeldiva giidi saatel. Ta oli super ja teadis kõike, mida sealsed loomad teevad nii päeval kui öösel, mida söövad ja kuhu armastavad oma pesa ehitada. Kuulsime lugusid, kuidas erinevad loomad loomaparki jõudnud on ja millised on nende lemmikumad tegevused.

Kõigi laste suure sümpaatiat võitis pruunkaru Karolina, ta oli üsnagi sõbralik ja talle oleks justkui meeldinud pildis-

tamine ning laste sagin. Karu poseerimist said lapsed kõik talletada oma nutitefonidesse.

Lisaks saime kuulda põdrast, hundist, põhjapõtradest ja kitsedest, ilvestest ning väikestest närilistest, nende elust ja Elistverre tulemisest.

Oli tõeliselt põnev ja hariv päev koos armsate loomadega, kelle elu on tehtud nii mugavaks kui see vähegi võimalik.

Elistvere loomapargil täitus sellel aastal 25 aastat – selleks neile palju särasilmseid külastajaid ja muidugi pikka iga. Nad ootavad teid kõiki endale külla!

*Kevadel sai seeme mulda,
oli loota kollast kulda.
Hoole armastusega,
looduse suure väega.
Vaatsin iga päev,
et saaks tasutud mu vaev.
Varsti sügis käes on taas,
halladki on peagi maas.
Suure koormaga ma Elistverre läeks,
loomi särasilmseid näeks.
On nad oodand terve suve,
et saaks talveks uue prae.
Kaasa võtsin kapsad kaalid,
et saaks söönud kõik need loomad.
Tänu täheks saime kuulda
giiditadi puhast kulda.
Kuidas karul, hundil, ilvesel,
põdral, kitsel, rebasel,
mõnel väikesel närilisel,
imeline elukoht on seal.*

Margit Kilgi
Kiltsi kooli klassiõpetaja

Ettevõtluspäev soosis kõrget lendu

Rakke kool kuulub Ettevõtliku Kooli võrgustikku ja meie koolis veab seda programmi õpetaja Raili Veelmaa. Koostöös Lääne-Viru arenduskeskusega korraldas õpetaja 13. oktoobril teistmoodi koolipäeva – toimus keskkonnasõbralik ettevõtluspäev „Paberraamatu teine tulemine“.

Alustuseks olid külalisesinejateks meie oma kooli ettevõtjatest vilistlased Kaur Salus, Rein Kerem ja Kulle Põldmaa. Kogenud ettevõtjad rääkisid, kuidas nad ettevõtluse juurde sattusid, mis on nende rõõmud ja mured. Kaur Salus rääkis meile tema Näkimajast, põllundusest, ja kutsus õpilasi enda juurde tööle. Rein Kerem rääkis oma bussifirmast Kiiker. Kulle Põldmaa aga põllumajandusest ja kartulikasvatusest. Nii mõnigi noor mõtles kindlasti oma ettevõtja tulevikule.

Väikeettevõtjate edulood kuulatud, jaotati meid meeskondadesse ja siis algas aktiivne toote prototüübi valmistamine. Meie jaoks oli Kaubahoovi valmis pandud palju erinevaid taaskasutuseks mõeldud materjale. Iga meeskond pidi

mõtleva, mida ta meisterdada soovib ning sai siis endale soetada vajamineva kauba. Samuti valis meeskond endi seast raamatupidaja, kes ostude üle arvet pidas.

Koostöös Rakke raamatukoguga saime kasutada hulga vanu, oma aja ära elanud raamatuid. Abiks olid paberid, kiled, teibid, liimid, paelad – kõik, mis vääris taaskasutamist. Tehti linnumaju, kostüüme, peakatteid, paber-papp lennukeid jne.

Kõige lõpuks tutvustasid meeskonnad oma kunstitöid teistele tiimidele. Paremad tööd said tunnustatud.

Aeg möödus märkamatuult lennates. Oli väga tegus ja huvitav päev. Selliseid ettevõtmisi võiks ka edaspidi koolis korraldada.

Aitäh kõigile, kes sellel päeval osalesid ja abiks olid!

Elisabeth Tälli
Rakke kooli 7. kl õpilane

Teistmoodi koolipäev möödus märkamatuult lennates. Foto: Helen Karus

Ühest päevast piisas, et osata väärtustada õpetaja keerulist tööd. Foto: Kati Kümnik

Õpetajate päev andis huvitava kogemuse

Estis tähistatakse õpetajate päeva 5. oktoobril, mis on UNESCO poolt kuulutatud rahvusvaheliseks õpetajate päevaks.

Juba oktoobrikuu alguses võib märgata, et meie vahepeal justkui unised üheksandikud on ärganud ja käib usin arutelude pidamine ja ettevalmistused tähtsaks päevaks. Traditsiooniliselt on võim siis üheksanda klassi käes ning igapäevaselt tunde andvad pedagoogid võivad nautida hommikut ning tulla koolimajja aktiivselt. Nii ka seekord.

Päris üksi noored pedagoogid võimu nautida ei saanud, sest fotojäädvustuste saamiseks olin mina siiski koolimajas. Seal valitses vaikus ja rahu ning õpilased nohisesid tööd teha.

Kui tunnid peetud, siis kogunesime saali ning õpetajad said istuda aukohal saali ees. Aktusel rõõmustati meid lauludega ning saime ennast proovile panna viktoriinis. Tormilise aplausi kutsus esile õpetaja Marje Kerdi õnnitlemine, kes sai uhke tiitli „Väike-Maarja valla aasta õpetaja 2022 üldhariduskoolis“.

Päeva lõpetuseks külastasid õpetajad Tamsalu Kodutare käsitöökust ning meisterdasid pimedateks sügisõhtuteks küünlaid.

Kogusime kokku oma noorte õpetajate arvamused õpetajate päevast ja jagame neid hea meelega ka teiega. Õpetajate päev oli väga huvitav

kogemus, sest me saime ise tunda, kuidas on olla õpetaja. Õpetamine oli minu meelest lihtne, aga õpilaste seas tunnikorra hoidmine oli juba teine lugu. Mõned õpilased ei suutnud hästi käituda. Üldiselt oli see ikkagi hea võimalus proovida õpetaja ametit, sest isegi ainult ühest päevast oli kasu. Ausalt öeldes mulle sellest täitsa piisas (Steven Michael Rand).

Mulle meeldis kui õpilased kuulasid mu sõna, aga mõned ikka ei kuulanud ka. Nüüd ma tean kui raske on õpetaja olla (Marten Vaher).

Väikseid on väga keeruline õpetada. Suuremad kuulavad palju paremini sõna. Õpetaja töö on väga väsitav (Egle Vissak).

Õpetajate päev oli hea. Aga mina tahan, et kui lapsed teevad nalja ja on halvad õpilased, siis me peame nad teise klassi ära saatma õppima. Õpetajate päev on mõnus, aga mina ei taha, et lapsed minu tunnis nalja teevad (Tristan Kyle Mann).

See oli tore kogemus. Vanemaid õpilasi oli parem õpetada. Mõned klassid pidasid ennast õpetajast targemaks. Minust joonistati pilt (Lauri Pent).

See oli minu jaoks täiesti esmakordne kogemus. Õpetajaid ei olnud ja me pidime ise vastutama. Ma väga nautisin seda päeva (Ahmad Jalal Faizy).

Siret Stoltzen
Kiltsi kooli õpetaja

Mida tuleb süüa, et mälumängus edukas olla?

Lääne-Virumaa koolide mälumänguturniiril osaleb Väike-Maarjast kolm võistkonda, kellest üks näitas hooaja esimesel võistlusel ka parimaid teadmisi, saavutades esikoha.

Võidukasse võistkonda kuulusid 9. klassist Rainis Lük, Eva-Angelica Kaldaru, Andreas Rotka ja 7. klassist Marten Klement. Nad jagavad oma kogemusi, kuidas nemad silmaringi laiendavad.

Eva-Angelica: „Tegeleda tuleb asjadega, mis sulle meeldivad, ja sa saadki sealt teadmisi, mis on mälumängus kasulikud.“

Marten: „Sa lihtsalt uurid seda, mida sulle meeldib õppida. Iga inimene uurib erinevaid allikaid, erinevaid viise, erinevaid aineid. Mälumängu valitaksegi inimesed, kellel on erinevad teadmised.“

Eva-Angelica: „Igal poolt saab teadmisi – teadusuudistest ja telekast, internetist ja raamatutest. Mina lihtsalt loen raamatuid, isegi kui need ei ole teadusraamatud, ilukirjandusest saab ka teadmisi.“

Marten: „Mina ka vaatan internetist ja raamatuid ning mulle väga meeldib võtta koolist teadmisi, näi-

teks astronoomias ja matemaatikas, et edasi uurida neid asju ja rakendada.“

Andreas: „Mina loen palju teadmiste raamatuid ja jälgin uudiseid internetis.“

Rainis: „Mina pigem hangin fakte erinevates seltskondades. Ikka räägitakse, jätan mind huvitavad faktid meelde ja siis uurin ise internetist juurde.“

Marten: „Tiimitööga olemegi edukad.“

2022/23 aastal leiab aset 22. Lääne-Virumaa koolide mälumänguturniir. Võistlevad koolide neljaliikmelised võistkonnad eraldi põhikoolide ja gümnaasiumide arvestuses. Oktoobrikuusel mälumängul osales maakonnast kuus põhikooli- ja seitse gümnaasistide võistkonda, neist Väike-Maarja gümnaasiumist üks põhikooli ja kaks gümnaasiumi võistkonda.

Mälumänguturniiril toimuvad kohtumised kord kuus. Teisel võistlusel novembris tulid küsimused Väike-Maarja koostajatelt.

Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

Serbias kohtusid partnerid neljast riigist

21.–30. oktoobril toimus Erasmus+ projekti “Awareness is Power” kohtumine Serbias Sremski Karlovci. 23. oktoobri nime kandvas põhikoolis kohtusid partnerid Hispaaniast, Norrast, Rumeeniast ja Eestist.

Sel korral otsustasime säästlikkuse mõttes liikuda mööda maismaad. Tänu Euroopa kiirteedele ning osavale autojuhile, õpetaja Erkole, kulges reis latusalt ning viperusteta. Kahe päevaga jõusime sooja suvisesse Serbiasse.

Sremski Karlovci asub Serbia põhjaosas, on viinamarjakasvatuse piirkonna keskuseks ning suurem osa elanikest elatab end veini tootmisega. Linnas, kus elab peaaegu üheksa tuhat inimest, on lisaks põhikoolile ja gümnaasiumile keeltekoool, teoloogia seminar ning Serbia patriarhi suveresidents. Linnas on kaheksa tugevat kirikut ja katedraali. Linnakese südames asub nelja lövi purskkaev, millest joomine toob külastaja sinna kindlasti tagasi.

Projektkohtumise teemaks oli energia, kuidas seda kuskil toodetakse ning mis on erinevate energialiikide plussid ning miinused. Kodutööks oli ehitada mudel enim kasutatava energialiigi tootmise kohta. Hispaanias, Rumeenias ning Serbias toodetakse suur osa elektrienergiat päikesepaneelide abil, Norras on kasutusel hüdroenergia. Meie rääkisime põlevkivi energial toimivast soojuslektrijaamast. Kaasas oli ka põlevkivi näidised ja Lauri andis ladus inglise keeles selgitusi, kuidas aur paneb tööle turbiini ja see omakorda generaatori.

Teine kodutöö oli energialiikide plussid ja miinused. 7. klassi ühistööna valminud plakatil selgus, et nn “rohelist energiat” on miinuseid samapalju kui plussid. Nii tuugenite kui päikesepaneelide poolt toodetaval elektril on oma varjukülg. Enim häid, kuid ka samavõrd palju halbu külg, leidsid õpilased tuumaenergial. Just sellel, mida meedias üha sagedamini

Serbias kohtusid partnerid Hispaaniast, Norrast, Rumeeniast ja Eestist. Foto: Merje Leemets

meie energiaprobleemi lahenduseks pakutakse. Kokkuvõtteks jõudsid õpilased järeldusele, et pole ainult head või ainult halba energia – igal omad head ja vead.

Serbia partnerite poolt korraldatud kohtumine oli väga hästi seatud. Lisaks suurejoonelisele tervituskontserdile oli kõikjal näha õpilaste tehtud postreid ning väljapanekuid. Huvi oli tuntud partnerite kultuuri, keele ja koolide vastu. Külastasime mitmeid tunde, kus kohalikud õpilased tutvustasid oma uurimistöö tulemusi. Lisaks valmistasime belletit, uurisime mikrokiipeid tööpõhimõtteid ning tegime paadiretket sinisel Doonaul. Kaasatud oli ka kohalik televisioon.

Kohalikud õpilasgiidid tutvustasid meile oma kodulinna suure uhkusega. Aukartust tekitas hiigelsuure ja –vana plaatani all seismine ning laigulise koore silitamine. Projektkohtumise ettevalmistusse ja töötubade korraldamisse oli kaasatud ka ökoloogiakeskus, mille töötajad jälgivad Doonau äärsete alade looduslikku seisundit ning loomade eluolu. Külastasime ka Avala teletorni, Belgradi kindlust ja Nikola Tesla muuseumi, kus saime osaleda põnevates eksperimentides. Meie grupp käis tutvumas ka Belgradi

loomaaiaga.

Kõikide projektide läbivaks ülesandeks ja põhimõtteks on leida uusi sõpru. Meie meeskond võttis ülesandet väga tõsiselt ning nädala jooksul leiti palju häid sõpru, kellega suhtlemine jätkub ka edaspidi. Head meelt valmistas meie noorte väga hea inglise keele oskus ja julge suhtlemine. Kohtumisel osalesid Laura Hiilaid, Egle Vissak, Kaarel Elmik, Lauri Pent, õpetaja Anneli Vöso, õpetaja Erko Elmik ning allakirjutanu. Kõik saabusid Eestisse tagasi suurepäraste muljete ning väikese kahetsustundega – iga meeldiv kohtumine võiks ju olla veidi pikem.

Kas Euroopa on talveks valmis?

Euroopa Parlamendi tuntumaks noorteprogrammiks on Euroscola programm, mille raames on igal aastal ligi kahekümnel Eesti gümnaasiumiastme grupil avanenud võimalus külastada Euroopa Parlamenti Strasbourgis ning osaleda sealses istungisaalis toimival Euroopa eri piirkondade noori kaasaval üritusel.

Väike-Maarja gümnaasiumi tantsijate C-segarühmad on kandideerinud, läbinud konkursi ja saanud võimaluse osaleda aastatel 2006, 2010, 2013 ja 2017. Kahjuks ei olnud Covid-19 pandeemiast tingitud piirangute tõttu Euroscola läbiviimine Strasbourgis kahel aastal võimalik ning kuigi VMG 97. ja 98. lennu tantsijad olid väga tublid, osalesid konkursil ja osutusid võitjateks, ei saanud nad kahjuks ise reisivõimalust. Nüüdseks on olukord piisavalt muutunud ning 2022. aastal sügisel algasid taas täiemahulised Euroscola üritused. Kuid siiski muutunud alustel: sündmusel on nüüdsest võimalus olla kohal realselt või virtuaalselt, ehk 21. oktoobril toimus esimene hübriid-Euroscola. Esimeseks aruteluks oli “Kas Euroopa on talveks valmis? ELi vastus energiakriisile”.

Muutunud oli ka päevakava ning väikesemahulises töögruppidesse jagunemise asemel väideldakse suures saalis ning sõnasoojijatel on raske lõõgile saada, sest osad küsimused valiti moderaatorite poolt ka virtuaalsete osalejate hulga.

Väike-Maarja gümnaasiumist osales Euroscolal 21 gümnaasiumiastme õpilast. Noppeid grupiliikmete tagasisidest:

- kreeklased räägivad palju;
- ainulaadne kogemus ja vahva seltskond;
- sai keeleoskust arendada;

Väike-Maarja gümnaasiumist osales Euroscolal 21 gümnaasiumiastme õpilast. Foto: erakogu

- oli huvitav diskussioon – väga isiklikult avameelsed teemad kerkisid esile;
- osad esinejad väga agressiivsed ja teistel raske esile tõusta;
- põnev maja, hämmastavalt suur. Sellel korral said noored bussireisi kogemuse ning tee viis läbi Baltimaa-de, Poola ja Saksamaa. Ka selle kohta oli erinevaid arvamusi:
- äge Saksamaa maastik;
- fooride eiramine, BMW M5 F10 competition sõitis ringi, huvitavad tänavalahendused Strasbourgis;
- pikk bussisõit, mida kartsin, ei olnudki hull;
- pudelipandi kohad puuduvad, Eestis parem süsteem;
- põnev arhitektuur Würzburgi piiskopi residentsis ja Strasbourgi katedraalis;
- sai palju liikuda;
- rohkelt saia terve reisi jooksul ja

Flamis lõputult prantsuse Flamme-kuschet süüa;

- olid madalad ootused ja veidi hirm, aga vahvate kaaslastega oli väga tore reis;
- GoogleMaps aitab alati, hoia ise oma asjadel silma peal;
- Strasbourgi raamatupoodides vähe ingliskeelseid raamatuid.

Bussireis ei olnudki väsitav, sest sai vestelda, mängida kaardimänge, osaleda õpetajate poolt organiseeritud viktoriinis ja anagrammide lahendamises. Paljud kasutasid aega raamatu lugemiseks ning valik oli väga mitmekesine.

Grupijuhid tänavad 10.–12. klassi juhatajaid, õpetaja Tuuli Saksat, Väike-Maarja gümnaasiumi juhtkonda ja Väike-Maarja vallavalitsust ning õpilasi, kes osalesid Euroscola projektis.

Helve Noorlind ja Egne Liivalaid

Noortekeskuses alustas vabatahtlik Gruusiast

Alanud kooliaastal on taas noortekeskuse kollektiiviga liitunud vabatahtlik välismaalt, kes viibib Eestis järgmise aasta mai lõpuni. Luka saabus meile Gruusiast tänu Erasmus+ vabatahtliku teenistuse programmile. See annab 18–30-aastastele noortele võimaluse end proovile panna, tegutsedes 2–12 kuud uues riigis, kultuuriruumis või töövaldkonnas. Euroopa Solidaarsuskorpuse (ESK) vabatahtliku teenistuse eest töötasu ei arvestata, kuid kõik reisi-, majutus- ja elamiskulud kaetakse Erasmus+ rahastusest. Samuti tagatakse kindlustuskaitse kogu tegevuse ajal. Kõik vabatahtlikud saavad ka koolitusi nii enne tegevuse algust kui ka tegevuspaika kohale jõudes.

Kahtlemata on Luka heaks teejuhiks ja nõuandjaks ka siinsetele noortele, kes on mõelnud võimalusele töötada ajutiselt välismaal. Täisealine noor, kes sa ei tea, mida hetkel oma eluga peale hakata, siis vabatahtlik töö Euroopas on hea võimalus maailma avastada ning meie oleme valmis sind nõustama sel teemal.

Siin ka lühike tutvustus meie uuel vabatahtlikult.

Tere, mina olen Luka, 21-aastane noormees Gruusiast, täpsemalt väikesest linnast Rustavi. Peale 3. bakalaureuseõpingute (erialaks muusika ja pillimäng) aastat otsustasin võtta vahetuse ja proovida vabatahtliku tööd välismaal. Minu meelest tuleb selline võimalus väga kasuks kui soovid proovida midagi uut ja sa ei tea veel täpselt, mis see võiks olla. Ma hakkasin otsima vabatahtliku tööd Euroopas.

Peamiselt paelus mind Euroopa põhjaosa ja selle kultuur. Nii et selleks leidsin võimaluse töötada vabatahtlikuna Eestis. Olen juba armunud riiki, inimestesse ja kultuuri. Olen vabatahtlikuna noortekeskuses, mis on väga tore, sest noortega töötamine aitab arendada oma oskusi, jagada teadmisi ja saada midagi erilist, mida keegi teine sulle anda ei saa.

Kokkuvõttes on vabatahtlik tegevus parim viis saada teada, mida sa oma

Esimesed päevad noortekeskuses. Foto: Sandra Laas

edaspidises elus tahad, see aitab mugavustsoonist välja tulla ja näha asju erinevast vaatenurgast. Samuti aitab arendada oma vaimset poolt, annab kogemusi, ja õpetab, kuidas saada iseseisvaks kodanikuks. Kogemused, tunded, mälestused ja sidemed, mida oma vabatahtliku aasta jooksul saad, on nii ainulaadsed, et sa ei saa seda kusagilt mujalt. Usun siiralt, et see on inimese elus kõige olulisem periood, mida iga noor peaks proovima, et astuda uude eluetappi.

Kuna Luka on meie juures nõnda pika perioodi, siis on tore, kui ta saab ka väljaspool noortekeskust kasulik olla oma teadmiste ja kogemustega ning pakkuda kogukonnale oma abi. Kodumaal laulab ta meeskooris ja on Saksamaal praktiseerinud ooperilauljana kooris. Lisaks osalenud ka erinevatel festivalidel, oma koosseisuga võitnud auhinna Grand Prix Ukraina koorifestivalil. Luka on läbinud ka skaudijuhtide koolituse ning saanud seal eelnevalt kogemusi töös noortega.

Soovime üheskoos vabatahtlikule kiiret kohanemist, huvitavaid kogemusi ja meedejäävat teenistust meie piirkonnas.

Sandra Laas & Luka Gulaghashvili
Väike-Maarja Valla Noortekeskus

Hõimupäevalised said teada nii mõndagi uut meie kaugest sugulasrahvast. Foto: Heili Tammus

Hõimupäeval „külastasime“ Väike-Maarja muuseumis Ungarit

15. oktoobril täitis muuseumi teistsugune hõng kui tavaliselt. Tunda oli suitsuvorsti, peki ja koduste küpsetiste lõhna. Ruumi voogas ka kerget ärevust, sest kätte oli jõudnud järjekordne hõimupäev ning see tähendas uusi kogemusi ja tutvusi kaugete sugulaste vahel.

Rongiga oli Tartust Väike-Maarjasse saabunud, nüüdseks juba täielikult Eestisse kiindunud, ungarlanna Bogáta Timár. Tegelikult oli tema külas-käik muuseumisse planeeritud eelmise aasta hõimupäeval, kui tollane keeruline koroonalukord lükkas külaskäigu tulevikku. Bogáta mainis, et see oli ehk isegi positiivne, sest ühe lisa aastaga suutis ta oma eesti keele oskuse veelgi paremale tasemele viia. Selles ei olnud põhjust kahelda.

Päeva akadeemilises osas said muuseumisse kogunenud hõimupäevalised teada nii mõndagi uut meie

kaugest sugulasrahvast. Üllatusena kõlas see, et eestlased tunnevad ennast rohkem ugrilastena kui ungarlased. Huvi ja küsimusi tekitasid ka ungarlaste rahvariided ning eesti ja ungari keele sarnasused.

Päeva mitteakadeemilises osas kutsus hõimupäevalisi ligi Ungari toitudega kaetud laud. Bogáta Timár oli külastaks kaasa toonud terve lauataie head ja paremat. Maitsta sai ungaripäraseid vorste, pekki ja küpsetisi, keelekasteks aga maitsta Ungari veini ja puuviljabrändit pälinkat.

Kui keel kastetud ja toidud maitstud, oli täiuslikust hõimupäevast puudu vaid tants ja trall. Need ei jäänud olemata, sest Bogáta oli kaasa viinud, mille saatel ta kergejalgsematele ühe lihtsa ungari tantsu selgeks õpetas.

Edgar Tammus
Väike-Maarja muuseumi juhataja

Simunapäeval vesteldi Suumanist

30. oktoobril saime kokku Simunas, et Suumanist vestelda.

25. aprillil 95 aastat tagasi sündis Metsakülas, tänapäeval Kärus Väike-Maarja vallas maalikunstnik, kunstipedagoog ning üks oma aja isesuguseima käekirjaga luuletajaid – Aleksander Suuman (1927–2003) ehk Suumani Sass. „Suumani luules on vähe asju – esiplaanil on ainult need kõige tähtsamad,“ on kirjutanud Loomingu toimetaja Asta Põldmäe.

Luuletaja Suuman debüteeris 30-aastaselt luulekoguga „Oh seda inimest“ (seni oli ta luulet kirjutanud vaid maalimise inspiratsiooniks) ning sai laiemalt tuntuks kui neli tema luuletust kõlasid legendaarses eesti filmis „Mehed ei nuta“. 1966 a ilmunud „Krähmukirjad“ tegid temast ühe nende aastate armastatuima luuletaja. Kaheksakümnendatel kirjutas Suuman modernset luulet kogus „Kui seda metsa ees ei oleks“, üheksakümnendatel ilmus Sassi luulesse graafiline pilt, ilmapalgust nägid luulekogud „Targemat ei ole“, „Neid enam ei tehta“. Sajandivahetusel aga „Mälestus on metsast rohelisem“ ning mõni aasta hiljem „Tondihobu tõugud vetikatega“, mis sisaldab luuletusi kõigist eelnevatest.

Luuletajana oli Suumani Sass suur eksperimenteerija vabavärsist ballaadide ja haikudeni. On öeldud, et tema luule oli erksavärviline, maalikunstis aga armastas Sass enamasti küpseid ja tumedaid vasetoone. Sass on öelnud: „Maalides ma teadlikult summutan kõik eredad toonid ja püüan olla võimalikult diskreetne. Luules ma ei oska hääbeneda ja ütlen välja kõik, mida ma tunnen.“

Sass on terve elu olnud kunstiõpetaja ja väga viljakas luuletaja. Uhke üksiklane, erak. Ta õppis kuus aastat Simuna algkoolis, Väike-Maarjas ning Eesti NSV riiklikus kunstiinstituudis. Töötas Rakveres õpetajana ning alates 1958. aastast Tartu kunstikoolis kunstiõpetajana.

A. Suuman on pälvinud mitmeid kirjandusauhindu ja Valgetähe V klassi teenetemärgi. Tema loomingut on tõlgitud vähemalt kümnesse keelde. Mitmed tema luuletused on ka viisistatud (G. Ernesaks, V. Lemmik jt) ja elavad oma elu koori- ja soololauludena. Sass on kirjutanud Simuna, oma kodukandi murdeluulet.

Samuti Simunast pärit kirjandus- ja kunstiõpetaja Kristen Suokass jutustas meile simunapäeval, mis teda Sassi loomingus paelub ja mis on andnud põhjust pühenduda tema loomingu uurimisele oma ülikooli diplomitöö kirjutamiseks. Suumaniga seob teda ka Viru murdekeele kasutamine oma luule- ja kõnekeeles.

Aleksander Suumani poeg, portreekunstnik ja kunstipedagoog Aapo Pukk rääkis meile oma isast ja tema maalidest. Sassi le meeldisid lihtsad asjad ja lihtne elu. Talle ei meeldinud mingil moel enda esiletõstmine. Ka oma maalid signeeris ta enamasti harilikult pliiatsiga või siis üldse mitte. Aapo meenutas, kuidas isa rääkis värvide segamisest: „Tuleb segada nii kaua, kuni südamest käib õige jõnks läbi“ ja „kuidas värve tuleb kraadida... nii kaua, et värv hakkaks hõõguma...“

Simuna kool sai Aapolt kingituseks kaks Aleksander Suumani maali raamitud reprot. „Autoportree“ ja „Sugulased“.

Ansambel Moonaküla Muusikaakadeemia tõi meieni esmettekandena A. Suumani luuletuse, mille on viisistanud Peep Pihlak. Margus luges meile ka Toomas Suumani luulet.

Suur tänu Simuna kooli 7. klassile ja klassijuhatajale, kes pakusid simunapäeva kohvikus maitsevaid hõrgutisi. Suur tänu kunstiõpetajale ja õpilastele, kes maalid ja kujundasid raamatuid näituse tarbeks. Tänu Väike-Maarja muuseumile, Simuna ja Väike-Maarja raamatukogule, Simuna rahvamajale ja Simuna naisteklubi, Silvi Sirelpuule. Aitäh Simuna koolile ja direktor Kajale. Suur tänu õpetaja Suokassile ning Aapo Pukile ja tema perele. Tänu Väike-Maarja vallavalitsusele rahalise toetuse eest simunapäeva korraldamisel. Aitäh ansambel Moonaküla Muusikaakadeemia – koosseisus Margus Grosnõi, Peep Pihlak, Toomas Krall – suurepärase kontserdielamuse eest ning tänu Silver Aasumetsale – helindajale.

Mary Tammet
Simuna naisteklubi

Näitleja Margus Grosnõi pikib osavalt Sassi luuletusi Aapo meenutuste vahele. Foto: Jaana Ahlberg

Külade spordipäev. Foto: erakogu

Pandivere külad arukate külade arenguprogrammis

Leader tegevusrühmadest on üks või teine lehelugeja ehk varasemalt kuulnud. Aruka küla arenguprogrammist tõenäoliselt vähem. Nüüd on põhjust. Arukad külad (*Smart Villages*) on Euroopa Komisjoni algatus innovaativsete lahenduste juurutamiseks külakogukondades toetudes kogukonna väärtustele ja võimalustele. Eesmärk on kohaliku elu edendamine läbi kogukondade koostöö teiste küladega nii Eestis kui üle piiri. Eestis rakendatakse arukate külade lähenemist esmakordselt 13 Leader tegevusrühma koostööprojekti „Arukate külade arenguprogramm“ raames.

Programmis on 24 piirkonda üle Eesti, kellel on olnud võimalik mentortoe najal kogukonda kaasates oma piirkonna ressursid, võimalused ja soovitatavad sihid põhjalikult läbi mõelda ning paigutada. Pandivere kandis tegutseva PAIK Leader tegevusrühma hoole all on sellisel moel viimase aasta jooksul toimetanud Laekvere, Vajangu ja Kilti-Ebavere piirkonnad. Kogukonnakohtumiste, töötubade ja sotsiaalmeedia, teadetahvli ja tigupostkasti, niisama nõobist haaramise ja pingsa e-krjavahetuse kaudu on kõik piirkonnad jõudnud ühisele järeldusele – küllap tegus ja ühtehoidev kogukond, pakatav ettevõtlikkusest ja huvitatud turvalisest ning mõnusast elukeskkonnast ongi ühe maapiirkonna eksistentsi arukaim võtmetegur.

Kilti-Ebavere piirkond ootab tagasi uusi elanikke ja kodukandist lahkujaid, kes sellest lähtuvalt sõnastasid arukate külade arenguprogrammis valminud strateegiadokumendis nutikalt fookusteemadena kogu-

konnamajas hästi toimiva kultuuri- ja huvitegevuse. Kogukonna esindaja Jane Kool: „Põhirõhk arenguprogrammis on Kilti ja Vao küladel. Julgelt saab öelda, et enne oli nende külade vahel selline vaimne piir, aga nüüd seda enam ei ole. Külade ühisspordipäev ja muud ettevõtmised on tõesti silmnähtavalt liitnud kogukonnad, kes varem omavahel üldse ei suhelnud.“ Piirkonna küladele ühise pingutuse mõnusama ja mitmekesisema elukeskkonna huvides annab hoogu osaliselt pilootprojekti rahastusega kaetav ettevõtmine. Arukas lahendus siinkohal on alustamine sealt, kus parasjagu kõige kriitilisem ehk kogukonnamaja katusest. Vastu sügisvihma ja -tuuli oleks teistil ilmselt üsna nukker. Tähelepanu saab ka keskkonnateadlikkuse ja taaskasutuse.

Arukus külas seisneb selles, kuidas osata kavandada oma piirkonna tulevikku ja selleks planeerida tegevusi. Osata vaadata enese sisse ja leida naabritega ühiseid huve ja toimetusi. Pandivere kogukonnad on reageerinud aruka küla suunalistele ettevõtmistele positiivselt, tegevustesse on kaasatud ka kohalikud omavalitsused, seetõttu leiti piirkonna üleselt, et tuleks jätkata analoogsete tegevustega edaspidigi. Täna on PAIK piirkonna siseselt ühisprojekti raames jätkatud uute piirkondade kaasamisega ja on valmimas Tamsalu, Eipri ja Rakke piirkondade arengukavad. Protsessis osalesid kohaliku omavalitsuse ametnikud, ettevõtjad ja piirkondade elanikud. Kogukondade arengukavad on edasise koostöö käigus sisendiks kohaliku omavalitsuse koostatavatesse arengukavadesse.

Lõpetuseks veel korra arukate külade

arenguprogrammi eesmärgist. Kui terminid Euroopa Komisjon, innovaativsed lahendused, juurutamine ja tegevusrühma koostööprojekt välja jätta, siis sisuliselt on arukas küla see, kes leiab üles oma kogukonna tegevused ja paneb need enda kasuks tööle. Nii on nt Euroopa erinevates maapiirkondades leitud nutikaid lahendusi oma piirkonna arendamisel väliste ekspertide külla kutsumisega (kultuuriresidentuuri programm Itaalias Morigeratis), aga leitud ka võimalusi efektiivsemalt kohaliku põllupidaja ja toodangu kogukonnani toimetada (veebipõhine taluturg Iirimaa Cloughjordanis). Digilahendused ei ole seega ainsad nutikad või arukad lahendused – ka kogukonnateenused, taastuvenergia, ringmajandus on märksõnad, mis arukat küla iseloomustavad. PAIK-piirkonnas näib iga arenguprogrammis osalenud kogukond olevat leidnud just endale sobiva lähenemise.

Huvi korral on võimalik teiste heade näidetega mujal Euroopas tutvuda Euroopa arukate külade võrgustiku Smart Rural 21 (www.smartrural21.eu) veebilehel.

Arukate külade arenguprogrammi kohta saab rohkem infot: <https://leaderliit.eu/arukad-kulad/>.

Artikkel on valminud LEADER koostööprojekti „Arukate külade arenguprogramm“ raames.

Meeri Maastik
Arukate külade arenguprogramm

Kõige toredamad peod on Kärus

Käru seltsimaja sügispidu 8. oktoobril oli nagu kalli sugulase kauaoodatud juubel. Kõik sebisid ja andsid endast parima.

Millist meelelahutust pakkuda ning mida head lauale panna? Ja saal peab ometigi ehitatud saama, et varjata vana maja väsimust.

Isegi uhked peokutsed viisime külalainele kätte.

Peoõhtule andis hoo sisse Vesi Peale ehk Simuna näitering. Etenduses „Sikud ja lambad“ nägid vaatajad improvisatsiooni kõrgemat pilotaaži. Tore esitus lõbustas nii vaatajaid kui näitlejaid.

Hea tuju loodud, seadis Väike-Maarja kapell Sirili oma pillid valmis. Tantsitud sai lustiga. Võib-olla on kõigi külapidudega nii – aga järjekordselt sai tõestatud üks mitmekümne aasta tagune ütlus, et kõige toredamad peod on Kärus. Seal on üheskoos vanaema, ema, lapselaps ja koergi laua all. Esinejad tunnevad end ühena teiste hulgast. Sirili lubas küll tagasi tulla.

Meie perenaistel on lisaks osavatele kätele veel rõõmus meel ja naljasoon, Tiia,

Peoõhtule andis hoo sisse Simuna näitering. Foto: Elin Tälli-Vaarik

Riina, Elin, Aire, Maive, Ly. Tõsisemate nägudega on abiks Veljo, Rene, Timo. Hea on tõdeda, et on, kellega seda jagada. Meie hubases saalis oli palju rõõmsaid inime-

si. Aitäh kõigile, kes tulid! Küllap kohtume jälle.

Sirje Aavik

Velokrossis toimus karikasari ja selgusid meistrid

Kuigi hommikuti on juba platsis esimesed öökülmad, siis ratturitel veel hooaeg kestab ja mõned võistlused on veel tulemas. Peamiselt on tegemist cyclocrossi ehk velokrossi võistlustega. Pärnumaal Jõulumäe spordikeskuse radadel peeti 22. oktoobril ka cyclocrossi Eesti meistrivõistlused. Nendes liivastes ja suhteliselt kuivades oludes võisteldes tuli valda kolm medalit. Hõbedased autasud sõitsid välja N16 vanuseklassis Mairit Kaarjäär ja NJ vanuseklassis Eliise Kivistu. NSen2 arvestuses aga tuli Maris Kaarjäär kuldmedalile.

Nädal pärast riigi paremate selgitamisi oli cyclocross juba meie õuel. 29. oktoobril selgitati parimad CX karikasari raames Rakke linnamäe staadionil, kus peeti sarja viies osavõistlus CX Rakke. Kuigi oli oodata väga

vesist ja sajast ilma, kogunes startidesse üle 170 osaleja. Just startide eel avanesidki taeva-luugid ja rattakrossile omased olud olidki olemas. Sportlased said tunda tõelist Eesti sügist, samas ilm oli soe, tervelt 12 pügalat. Sadas peaaegu terve päeva, mis muutis võistlusolud küllaltki libedaks ja ettearvamatuks. Kuna Rakke rada on ka märgades oludes küllaltki sõidetav, siis tundus, et osalejatele olud sobisid ja vihm erilist meelehärmi ei valmistanud.

Open sõitude parimad mehed: 1. Virgo Mitt (Pärnu Kalev spordikool), 2. Markus Mäeuiho (KJL) 3. Matiss Kalverss (Astana Development team). Naised: 1. Elisabeth Ebras (KJK), 2. Merili Sirvel (Rakvere rattaklubi Sip-lased), 3. Annabrit Prants (KJK).

GREETEL HEA MINEK

Greete Steinburg lõpetas

oma keerulise hooaja rahvusvahelises reitingus tänavu taas kõrgel 6. kohal. Pärast pikemat pausi ja puhkust taas võisteldes oli minek hea – edukad stardid Prantsusmaal ja Hispaanias. Hooaja kõige viimaseks tulemuseks jääb paarisvõistluse võit Colina Triste mitmepäevasõidul, koos paarilise Janika Lõivuga. Neli päeva väldanud võistlusel õnnestus paaril võita kõik neli võistlust.

RAKKE LINNAMÄE TERVISE-RAJAD

Rakke linnamäe terviserajad on uuenenud valgustuse aktiveerimiseks taas telefoninumber ja see on leitav radade alguses infotahvilt. Rajad ise ootavad lund!

Enno Eilo
Rakke sport

Greetel on olnud edukad stardid. Foto: erakogu

Noored klassikalised lauljad kõlavad vokalistide konkursil

Tänavune Väike-Maarja muusikafestival loob klassikalise muusika õhustiku läbi Vello Jürna nimelise vokalistide konkursi 23.–27. novembrini. Sündmuse kaks peamist kontserti leiavad aset Väike-Maarja seltsimajas 26. ja 27. novembril. Kontserdid on publikule avatud ja tasuta, otseülekandena on neid võimalus kuulata ka veebis.

Rahvusvahelisel muusikapäeval, 1. oktoobril lõppes registreerumine Vello Jürna nimelisele vokalistide konkursile. Noorte klassikaliste lauljate erialase taseme tõstmiseks ellu kutsutud konkursile registreerus 21 lauljat.

Helifailide põhjal tegi konkursi žürii 10. oktoobriks valiku ja I voorus laulab 18 noort lauljat (seitse sopranit, viis metsosopranit, kaks tenorit, kaks baritonit, kaks bassi): Brigitta Listra (metsosopran), Karmen Kõrnas (sopran), Yena Choi (sopran), Brett Pruunsild (bariton), Eva Maria Shepel (metsosopran), Keiti Strömquist (metsosopran), Joonas Käsper (bariton), Triini-Eliis Süld (sopran), Rael Rent (metsosopran), Annabel Soode (sopran), Kristjan Häggblom (bass), Kadi Jürgens (metsosopran), Sonja Herranen (sopran), Merit Kraav (sopran), Yixuan Wang (tenor), Tambet Kikas (bass), Nikola Gracanac (tenor), Kadri Kõrvek (sopran).

Osalejate seas on nii Eesti kodanikke kui ka Eestis alaliselt elavaid ning õppivaid välismaalasi. Lauljaid on Eestist, Soomest, Koreast, Serbiast ja Hiinast. Tänavune žürii on koosseisus: Lauri Vasar (bass-bariton), Gundula Hintz (metsosopran ja laulupedagoog, Saksamaa), Monika-Evelin Liiv (metsosopran). Konkursi avamine ja esinemisjärjekorra loomine toimub 23. novembril Tallinnas. Järgmisel päeval, 24. novembril toimub konkursi I voor Eesti muusika- ja teatriakadeemias. II voor ja lõppkontsert toimuvad 26. ja 27. no-

vembril Vello Jürna kodukohas, Väike-Maarja seltsimajas.

Konkursi kavas tuleb osalejatel esitada ooperiaariaid ja soololaule, kõik voorud on klaveri saatel ja toimuvad publikule avatud kontsertidena. Lauljaid saadavad pianistid Auli Teppo (rahvusoper Estonia), Ave Wagner (Eesti muusika- ja teatriakadeemia, rahvusoper Estonia) ja Hans-Otto Ehrström (Soomes rahvusoper). Konkursi auhinnafondi 3000 € on välja pannud Väike-Maarja vallavalitsus ja eraisikutest ning ettevõtjatest kultuuritoetajad. Preemiad jagunevad: I koht – 1500 €, II koht – 1000 €, III koht – 500 €. Eriauhind on parimale Eduard Tubina laulu esitajale.

Eriauhinna panevad välja ka rahvusoper Estonia, teater Vanemuine, Promfest – Klaudia Taevi nim konkurs ja Eesti kontsert.

Žürii esimees Lauri Vasar: „Andsin nõusoleku Vello Jürna nimelise konkursi žüriis osaleda, kuna tundsin Vellot ka isiklikult, ja mu meelest on see konkurs üks väga ilus idee! Õppisime mõlemad Velloga mõnda aega koos Ivo Kuuse juures laulmist. Mul on siiani meelest Vello imeilusa tämbiga hää ja tema tohutult soe ja armas naeratus.“

Vello Jürna nimeline vokalistide konkurs võimaldab nii karjääri alustavatel noortel kui ka juba kogemusi omandanud lauljatel ennast proovile pan-

na ja jälgida kolleegide arengut kontserdi olukorras. Korraldajad on seadnud eesmärgiks julgustada konkursante osa võtma ka rahvusvahelistest konkurssidest, tõsta vabariiklike vokalistide konkursside korraldustaset ja mainet ning erialaselt pädeva žürii kaudu anda noortele lauljatele erapooletut ja väärtuslikku tagasisidet, luua osalejatele nende esinemisest kvaliteetne video- ning fotomaterjal. Tänu otseülekannetele veebis on konkursi vaatajas- ja jälgijaskond ning kaasaelajate hulk erinevatest riikidest märkimisväärselt suur (u 3000 inimest iga vooru kohta), mis loob võimaluse kokku viia potentsiaalset tööandjad ja andekad noored lauljad.

Vello Jürna nimeline vokalistide konkurs leiab aset 23.–27. novembrini Väike-Maarja muusikafestivali raames. Soovist edasi kanda tenor Vello Jürna mälestust sündis tema 50. sünniaastapäeval, 2009. aastal Väike-Maarja muusikafestival, mis hoiab läbivalt klassikalist joont. Festivali raames on 2009. ja 2013. aastal toimunud Vello Jürnale pühendatud vokalistide konkursid, mille eestvedajaks oli muusikute fond PLMF. 2020. aastal toimus konkurs taas Vello Jürna kodukohas Väike-Maarjas.

Sündmust korraldavad 2020. aastast Väike-Maarja muusikakolts ja Opera Veto koostöös Vello Jürna perekonna ning Väike-Maarja vallavalitsusega. Tänavuse Väike-Maarja muusikafestivali toetajad on kultuurkapitali helikunsti sihtkapital ja Lääne-Virumaa ekspertgrupp, Leader-programm, kultuuriministeeriumi regionaalsete kultuuritegevuste programm, Lääne-Viru omavalitsuste liit, Väike-Maarja vald, eraannetajad ja ettevõtjad.

Marju Metsman

Väike-Maarja muusikafestivali eestvedaja

Jõuluprogramm Võivere tuuleveskis

Novembrikuu neljal õhtul avab Võivere veski uksed, et pakkuda külalistele kaunistatud veskis mõnusat jõulumeeolu ja võimalust soetada kingipakki Eestimaa käsitöömestrite loomingut. Kindlasti on nende hulgas ka mitmeid meie oma piirkonna tuntud ja tunnustatud tegijaid.

Lisaks ostlemisele on võimalus istuda ka kohvikus ning nautida soolast ja magusat jõuluampsu, mille valmistajaks on samuti meie oma piirkonna tuntud tegija.

Jõulupärja valmistamise töötoa juhendaja, meisterflorist Tuuli Luiga, tuleb küll pisut kaugemalt, kuid on selle eest oma valdkonna tõeline meister ehk valitsev Eesti meister lilleseades.

Jõuluprogrammi viimane päev on finaali eeltoodule – elava muusika saatel on võimalus veski kolmandal korrusel nautida kolmekäigulist õhtusööki. Akustilise kontserdiga esineb Liisa Uukkivi Laekverest.

Töötuppa ja õhtusöögle on kindlasti vajalik eelnev registreerimine hiljemalt 18. novembril e-posti aadressil voivere@tuuleveski.ee või telefonil 5668 8178.

Jälgi kuupäevi ja kellaagaseid kuulutuselt ning veel rohkem infot leiab Facebookist (mittetulundusühing Võivere Tuuleveski) ja Instagramist (Võivere tuuleveski külastuskeskus).

Tule ja osta selleaastased kingid kohalikelt meistritelt ning lase oma hinge pugeda mõnusal jõulumeeolul.

Liivika Harjo

Võivere veski perenaine ja MTÜ Võivere Tuuleveski eestvedaja

24.-27.
NOVEMBER
2022

Vello Jürna

VELLO JÜRNA nim.
VOKALISTIDE KONKURSS

I VOOR: 24.11 kl 15.00-19.00 • Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kammersaal
II VOOR: 26.11 kl 12.00-16.00 • Väike-Maarja Seltsimaja
FINAAL: 27.11 kl 14.00-16.00 • Väike-Maarja Seltsimaja

Kõik voorud on publikule avatud ning sissepääs on tasuta.

ŽÜRII: Lauri Vasar • Gundula Hintz • Monika-Evelin Liiv

Jõuluprogramm
Võivere tuuleveskis
16., 20., 24. ja 26. novembril

Novembrikuu neljal õhtul avab Võivere veski uksed, et pakkuda külalistele mõnusat jõulumeeolu, võimalust soetada Eesti käsitöömestrite loomingut, nautida jõuluhõngulist kohvikut, osaleda meisterflorist Tuuli Luiga juhendatavas jõulupärja valmistamise töötoas ja saada osa õhtusöögist elava muusika saatel.

16.11
18-20:00
LAAT
KOHVIK

20.11
16-18:00
LAAT, KOHVIK
17-20:00
TÖÖTUBA

24.11
18-20:00
LAAT
KOHVIK

26.11
16-17:00
LAAT
17-18:00
ÕHTUSÖÖK

Eelregistreerimine õhtusöögle (28 eurot) ja töötuppa (25 eurot) kuni 18.11 e-posti aadressil voivere@tuuleveski@gmail või telefonil 5668 8178.

KOGUDUSTE TEATED

Väike-Maarja kogudus

Jumalateenistused toimuvad pühapäeviti kell 13.00. 20.11; 04.12; 11.12; 18.12 jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.

Missa 27.11. Teenib õpetaja Tauno Toompuu. Kogudust teenivad õpetaja Tauno Toompuu ja diakon Juhan Rumm.

Diakon on pastoraadis teispäeviti kell 9.00–12.00. Väike-Maarja leinamaja on avatud teenuse pakkumiseks. Pastoraadis saab sündmuste korraldamiseks rentida saali koos köögiga.

Info: diakon Juhan Rumm, tel 5345 0943, juhan.rumm@eelk.ee

Koduleht: sites.google.com/site/eelkvaikemaarjakogudus

Facebook: EELK Väike-Maarja kogudus

Annetused: EELK Väike-Maarja kogudus EE652200001120247658 Swedbank, leinamaja taastamise toetamiseks lisada märksõna „leinamaja“

Avispea kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.

Koguduse pastor on Eerek Preisfreund.

Info: tel 323 5450; 524 1982,

e-post: avispea@ekkllesia.ee

Aadress: Avispea küla, 46208

Väike-Maarja vald, Lääne-Virumaa

Koduleht: avispeakogudus.wixsite.com/kogudus

Facebookis: Avispea Vabakogudus

Annetused: Eesti EKB Koguduste Liidu Avispea Vabakogudus 10502002423005

Simuna kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11.00.

Koguduse õpetaja on Enn Salveste.

Aadress: Allika 3, 46401 Simuna

Info: tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Facebookis: Simuna Kogudus

Annetused: EELK Simuna ja Juuda kogudus EE852200001120184054 Swedbank

Rakke kogudus

20.11 kell 15 Rakke koguduse 86. sünnipäeva tähistamine Rakvere Healing Room tiimiga.

04.12 kell 15 PLMF kontsert Eesti kultuurkapitali toetusega Atlan Karp (bariton), Virgo Veldi (saksofon), Kai Rataspepp (klaver). Sissepääs vabaannetus koguduse jaoks.

Jumalateenistused pühapäeviti kell 15.00.

Kogudust juhatab diakon Tiina Teppo.

Aadress: Oru 6, 46301 Rakke

Info: tel 5623 1313,

e-post: rakke.kogudus@gmail.com

Koduleht: http://rakkekogudus.weebly.com/

Facebook: Rakke Kogudus

Annetused: EEKBL Rakke Kogudus EE432200221044564569 Swedbank

Jehoova tunnistajate kogudus

Koosolekud toimuvad pühapäeviti kell 15.00 Rakveres, Rohuaia 30.

Lisaks on võimalik ülekannet jälgida internetis.

Info: tel 5695 1316

Koduleht: http://jw.org

Kalmistumeistrid

Väike-Maarjas – Heili Talpsepp, tel 516 1809.

Simunas – Sirje Prual, tel 524 7944.

Aos – Aili Uustalu, tel 524 6501.

Mälestame

Ei võta sõnad leinavalu,

Ei võta sõnad leinavalu, ei kuivata nad pisaraid...

LEMBIT KAARE	05.11.1933–02.10.2022
ELDUR LIIVALAID	01.11.1936–30.10.2022
UNO LILLEORG	01.11.1945–14.10.2022
TIIT METSLA	29.09.1954–03.10.2022
BRUNO VÄLJAS	06.06.1955–08.10.2022
MARGUS ROHTMAA	10.11.1967–16.10.2022
VALVE KANNA	02.06.1925–07.10.2022
JUTA LAHT	10.12.1928–04.10.2022
LEHTE KASK	09.03.1933–21.10.2022
ELLE JUSS	30.08.1939–26.10.2022
IRINA TARASSOV	15.07.1955–30.10.2022

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

MIA SARNET	28.09.2022
HUGO VEEDLER	04.10.2022
MELISSA POOM	10.10.2022

Õnnitleme

66. sünnipäeva puhul

ÕIE LEHT

Vend Margus Leht

Info Väike-Maarja tervisekeskus OÜ patsientidele

Inimesed on veidi segaduses seoses tervisekeskuses toimuvate uuendustega.

Tervisekeskuses töötab kolm eraldi asutust: perearst Mall Lepiksoo OÜ, perearst Kaja Õunapuu OÜ ja Väike-Maarja tervisekeskus OÜ, kus töötavad perearstina Tiina Vilimaa ja Kadi Ojala.

Väike-Maarja tervisekeskus OÜ-s (dr Tiina Vilimaa) on mitmeid muudatusi. Augustist alates toimib meil kõnekeskus. Meile helistades kuulete telefonis automaatvastaja teksti. Mõni patsient on ära ehmatanud ja paneb toru ära, palun kuulake tekst/info lõpuni ning jääge ootele.

Tihtiilugu kuulen lauset, et keegi ei vasta telefonile. Varuge kannatust, õel võib olla hetkel pooleli kõne teise patsiendiga ja vastab teile esimesel võimalusel.

Alates oktoobrist on võimalik patsientidel end registreerida veebiregistratuuri kaudu pereõde Ivika Meekleri vastuvõtule. Seda teenust saavad kasutada hetkel ainult dr Tiina Vilimaa patsiendid. Novembrist on avatud registreerimine ka perearst Tiina Vilimaa aegadele.

Soovitan kasutada veebiregistratuuri broneerimiskeskonda (veebiregistratuur.ee), kellel on see võimalik, et vältida lõputut helistamist ja kaebuseid, et pereõde telefonitsi kätte ei saa. Loomulikult, kes soovib helistada, siis palun varuge kannatust.

Retsepte on võimalus pikendada ka e-maili teel: vaikemaarja.tervisekeskus@gmail.com.

Uuest aastast lisandub veel erinevaid teenuseid ja tegevusi, millest anname jooksvalt teada.

Mõnusat sügist kõigile!

Ivika Meekler
pereõde

Väike-Maarja tervisekeskuses võtab vastu ämmaemand Ragne Engaste perearstide Tiina Vilimaa, Kaja Laar ja Mall Lepiksoo patsiente.

Vastuvõtuajad esmaspäeval ja kolmapäeval kell 8–16.

Vajalik eelregistreerimine ämmaemanda telefonil 528 0898

(esmaspäeval, kolmapäeval) e-post ammaemand@v-maarja.ee või läbi registraatori telefonil 5300 7415; tervisekeskus@v-maarja.ee (tööpäevadel).

Vastuvõtule pöördumine:

- tervisenõustamine – kontratseptsiooni nõustamine; raseduse planeerimine; soovimatu rasedus ja nõustamine; seksuaalsel teel levivate infektsioonide ennetamine; üleminekueaga seotud füsioloogiliste muutuste ja elustiili nõustamine;
- raseduse diagnoosimine ja jälgimine;
- sünnitusjärgsed koduvisiidid;
- imetamishõõstamine;
- profülaktiline günekoloogiline läbivaatus, emakakaelavähi sõeluuringu raames analüüside tegemine.

Kaebuste esinemisel pöörduda günekoloogi vastuvõtule.

2022. aastal on oodatud emakakaelavähi sõeluuringule ravikindlustatud ja ravikindlustamata naised sünniaastaga 1957, 1962, 1967, 1972, 1977, 1982, 1987, 1992.

KUTSE EELREGISTREERIMISETA COVID-19 VAKTSINEERIMISELE

VÄIKE-MAARJA VALLAMAJAS

18. novembril kell 15.00–17.00

Gripivaktsiin
(60+ elanikule tasuta,
teistele 15 €)

Üks päev kui pärl ta teiste seas
kord aastas särab igas eas

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Detsember

97
AILI LEEMETS 17.12.1925

93
GUSTAVA VETIK 29.12.1929

90
ELLEN-LOREIDA HAREND 18.12.1932

88
ILMAR LAANE 12.12.1934
IDA HAIKONEN 16.12.1934

87
ELVI NAZIMOVA 01.12.1935
OTTO SIKMANN 03.12.1935

86
MAIMU KÜLANURK 03.12.1936

85
AIME KARU 01.12.1937
HELGI SUVE 07.12.1937
KAARLI NURKMA 19.12.1937

80
ELLEN POHLAK 05.12.1942
ASTA-MALLE RAAM-LETT 17.12.1942
VILVI LIIVAND 18.12.1942
HELMİ KAUTS 21.12.1942

75
AIN PAAS 13.12.1947
ELSI MAMMAADOV 20.12.1947

70
MAIRE VAGEL 03.12.1952
ANDRES VÕORAS 07.12.1952
HEINO TASA 09.12.1952
VALDO LEIST 20.12.1952
VALERI KRUGOL 22.12.1952
VALENTINA MURULA 29.12.1952

Soovime õnne ja
tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäeva-õnnitus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

ÜRITUSED

15.11 kell 17 Rakke raamatukogus kohtumisõhtu näitleja ja psühholoog Rita Rätseppaga teemal „Kuidas muutlikel aegadel/rasketel aegadel hakkama saada“.

Jõuluprogramm Võivere tuuleveskis

16.11 kell 18–29 laat, kohvik

20.11 kell 16–18 laat, kohvik kell 17–20 töötuba

24.11 kell 18–20 laat, kohvik

26.11 kell 16–17 laat, kell 17–18 õhtusöök

Eelregistreerimine õhtusöögile (28€), töötuppa (25€) kuni 18.11 e-posti aadressil voivereuuleveski@gmail.com või tel. 5668 8178.

17.11 kell 19 Väike-Maarja seltsimajas Ambla näiteringi etendus „Liiv teel“. Lavastaja Erik Ruus. Etendus on kahes vaatuses, avatud kohvik.

19.11 kell 12 Väike-Maarja raamatukogus makrameetehnikas jõulupärja meisterdamine edasijõudnutele. Vajalik etteregistreerimine.

20.11 kell 14 Simuna rahvamajas lastefilm „Mamma Muu“, kell 16 film „Kalev“.

20.11 kell 15 Rakke koguduse 86. sünnipäeva tähistamine Rakvere Healing Room tiimiga.

20.11 kell 17 juhendab meisterflorist Tuuli Luiga Võivere tuuleveskis jõulupärja valmistamise töötuba. Eelnev registreerimine kuni 18. novembrini voivereuuleveski@gmail.com või telefonil 5668 8178.

21.11 kell 17 Rakke raamatukogus Lüüli Suuki raamatu „Veri mäletab“ esitus.

26.11 kell 11 Väike-Maarja muuseumis jõulupärja meisterdamine Osavõttutasu 10 eurot (sisaldab vajalikke materjale, palume võimalusel võtta kaasa oksakäärid). Vajalik on registreerumine 20. novembriks aadressil heili.tammus@gmail.com või tel 5340 5718.

26.11 kell 12 Väike-Maarja seltsimajas Vello Jürna nim vokalisti-de konkurss, II vooru kontsert.

26.11 kell 18 Rakke kultuurikeskuses Agatantsulust 35+1 sünnipäevapidu.

26.11 kell 12 Väike-Maarja spordihoone EMV sisesõudmises pikamaa distantsidel.

27.11 kell 14 Väike-Maarja seltsimajas Vello Jürna nim vokalistide konkurss, finaalkontsert.

27.11 kell 15 Simuna rahvamajas operetikontsert. Esinevad Kristina Vähi (sopran), Jaak Jõekallas (tenor) ja Riina Pikani (klaver). Pääse 5€, lapsed ja pensionärid 2€.

27.11 süütame adventiküünla kell 16 Rakkes, kell 17 Simunas, kell 18 Väike-Maarjas.

28.11 kell 18 Georgi söögitoas Väike-Maarja mälumängusari 3. voor.

04.12 kell 15 Rakke koguduses PLMF kontsert Eesti kultuurkapitali toetusega Atlan Karp (bariton), Virgo Veldi (saksofon), Kai Rataspepp (klaver). Sissepääs vabaannetus koguduse jaoks.

06.12 kell 11.30 Väike-Maarja seltsimajas jõuluetendus „Triin ja Päkapikk“, vaba sissepääs.

08.12 kell 13 Väike-Maarja seltsimajas eakate jõulupidu. Esinevad Sirje ja Rein Kurg. Vajalik etteregistreerimine kuni 01.12.

10.12 kell 16–19 Väike-Maarja keskväljakul Väike-Maarja valla 31. aastapäeva pidu ja valla ettevõtlike koolide jõuluturg.

10.12 kell 11–13 Väike-Maarja valla kultuuripuu kohtumiste sarja avasündmus koos näitlejate Johannes Richard Seppingu ja Hendrik Toomperega.

11.12 kell 10–16 Simuna rahvamajas Simuna perepäev.

13.12 kell 12 Väike-Maarja seltsimajas ootab jõuluvana kõiki Kilt-si, Vao ja Väike-Maarja piirkonna koduseid lapsi endale külla.

15.12 kell 11 Simuna rahvamajas ootab jõuluvana Simuna piirkonna koduseid lapsi.

15.12 kell 17 Simuna rahvamajas jõuluootuse kontsert. Esinevad muusikakooli õpilased ja rahvamaja laululapsed.

16.12 kell 13 Rakke kultuurikeskuses eakate jõululõuna. Külas laulja Meelis Punder. Oma tulekust anna teada tel 5569 2792 hiljemalt 14.12.

17.12 kell 20 Väike-Maarja seltsimaja 110. sünnipäevapidu.

Õhtujuht Lauri Liiv, esineb Black Velvet, sissepääs kõigile 25€, registreeri laud ette!

20.12 kell 18 Rakke kultuurikeskuses ootab jõuluvana koduseid lapsi kommipaki järele.

19. ja 21.12 kell 16–18 lasketiirus Väike-Maarja valla MV laskmises I etapp.

31.12 kell 22 Simuna rahvamaja avab ukseid vana-aasta viimasteks tundideks.

01.01 kell 00.30 Simuna rahvamajas tantsime aastasse 2023. Tantsumuusikat teevad Eesti Gun ja Liisa. Pääsmed eelmütigis

01.12–15.12 – 7€; 16.12–30.12 – 10€; 31.12–1.01 – 15€. Info ja lauda-de broneerimine rahvamajas või mob 5558 3566 (Auli Kadastik).

NÄITUSED

Vao tornlinnuses püsinäitus Vao mõisa ja tornlinnuse ajaloost ning tänapäevast. Sissepääs linnusesse ja näitusele etteregistreerimise muuseum@v-maarja.ee või 326 1625.

Väike-Maarja muuseumis novembri lõpuni Vello Lillemetsa näitus nimega „Vaibad“.

Triigi spordihoone II korrusel „SI BE RIS“.

Väike-Maarja vallamaja II korrusel Simuna kooli õpilastööde näitus.

Rakke raamatukogus Anne Veelmaa Vaasa maalide näitus-müük.

Väike-Maarja seltsimajas loodusfotode näitus „12 aastat 12 kuud“ kuni 4. detsembrini.

Rakke kultuurikeskuses detsembri lõpuni Heiki Merila maalinäitus „Suvevärvid“.

Simuna rahvamajas 6. jaanuarini Kairo Kiitsaku fotonäitus „Kodumaa ilu ja võlu“.

Näitusi saab külastada majade lahtiolekuaegadel!

Simuna Rahvamaja ja Muusikute fond PLMF esitlevad

27.11 KL 15
SIMUNA RAHVAMAJA
OPERETIKONTSERT

Kavas: Kálmán, Abraham, Porter jt

Kristina Vähi sopran

Jaak-Jõekallas tenor

Riina Pikani klaver

Pilet: 5/2€

27. novembril
süütame adventituled
jõulupuul

16.00 Rakke keskväljakul
17.00 Simuna keskväljakul
18.00 Väike-Maarjas Liivi pargis

Esineb Väike-Maarja pasunakoor

Kui soovid adventisoojust ka koju viia, siis võta kaasa oma küünal.

Väike-Maarja valla eakate jõulupeod

8. detsembril

Väike-Maarja seltsimajas kell 13.00.
Esinevad Sirje ja Rein Kurg.
Laudade broneerimine kuni 01.12
seltsimaja@v-maarja.ee, tel 5302 4437

16. detsembril

Rakke kultuurikeskuses kell 13.00 eakate jõululõuna.
Külaline Meelis Punder.
Palun anna oma tulekust teada hiljemalt 14. detsembriks tel 5569 2792

Parimatele auhinnad

Vaimu ja väega!

FOTO- JA JOONISTUSKONKURSS

Talvine Väike-Maarja vald

Saada oma foto või joonistus 4. detsembriks
kristel.kitsing@v-maarja.ee

Parim töö saadetakse vallavalitsuse poolt koostööpartneritele jõulukaardina

15. detsembril kell 17.00
Simuna rahvamajas

Jõuluootuse kontsert

Esinevad rahvamaja laululapsed ja muusikakooli õpilased

Jõuluvana ootab Väike-Maarja valla koduseid lapsi peole

13.12 Kiltsi, Vao ja Väike-Maarja piirkonna jõulupidu Väike-Maarja seltsimajas kell 12.00

15.12 Simuna piirkonna jõulupidu Simuna rahvamajas kell 11.00

20.12 Rakke piirkonna jõulupidu Rakke kultuurikeskuses kell 16.30

Kui sa ei saa jõuluvana kohtuma tulla, siis helista pakli kätte saamiseks Tiia Kaselole tel 5919 9725.

Rakke piirkonna lapsed saavad pakli kätte helistades telefonil 5569 2792 või 529 6752.

VEIKKO TÄÄR
TRIIN JA PÄKAPIKK
Jõuluetendus

LIISU KRASS • MARKO MÄESAAR
MARTIN TIKK / KRISTJAN PÖLDMA

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS
6. DETSEMBRIL KELL 11.30

ETENDUS ON TASUTA.

29. detsembril kell 20.00
Rakke kultuurikeskuses
AASTALÕPUPIDU

Tantsumuusikat teeb ansambel **Vana Kallim**
Silmailu pakub **Panther**
Üllatused
Õhtujuht **Veigo Kaaret**

Pääs peole novembris 15€
detsembris 20€
peopäeval 25€
Info ja laudade broneerimine telefonil 5569 2792

1. NOVEMBER - 6. JAANUAR
SIMUNA RAHVAMAJAS
LAHTIOLEKU AEGADEL

KAIRO KIITSAK
FOTODE NÄITUS-MÜÜK
"KODUMAA ILU JA VÕLU"

Kairo Kiitsak (24) on Eesti sünoptik, ilmavaatleja ja hobiloodusfotograaf ning pälvinud mitmeid tunnustusi läbi aastate nii Eestis kui ka mujal maailmas. 2021. aastal valisid Delfi ja Eesti Päevaleht Kiitsaku Eesti 100 kõige mõjukama inimese hulka. Kairo huvi ilma ja looduse vastu on alguse saanud tema maakodust Simunast enam kui 10 aasta eest. Täna on Kairost kujunenud Eesti kõige jälgitum ilmaprognoosija. Ta on nimetanud ennast humoorikalt ka Maarjamaa ilma-influenceriks. Näitusel saab imetleda nii lummavaid maastikuväiteid kui põnevaid atmosfäärinähtuseid.

Näitus on sündinud koostöös Teaduskeskuse AHHA ja Kairo Kiitsakuga.

Fotode ostmiseks kirjuta: kairofotod@gmail.com

Hea maaomanik, rendi põld mahepõllupidajatele!

Äntu Möis OÜ soovib rentida Väike-Maarja vallas põllumaad

Äntu Möis OÜ on Lääne-Virumaal Äntu külas asuv mahepõllumajanduse ettevõtte, kus kanade ja munatootmisega on tegeletud üle kahekümne aasta. Juba 2008. aastast on suund mahepõllumajandus ja maheteraviljakasvatus ning alates 2012. aastast mahelinnukasvatus.

Kontakt:

Lauri Bobrovski, tel +372 523 0732, lauri@antumois.ee

JÕULUKUUSKEDE MÜÜK

Pakkuda kuni 3m pikkuseid kuuski. Tule vali kohapeal või kasuta kojutoomise võimalust.

Asukoht: Ees-Kangru talu, Tammiku küla, Väike-Maarja vald

Hind: 15€-30€
Tel: 51901085
Renee

Väljavahi tee 5, Tõrremäe (Põhjakeskuse kõrval)

AVATUD IGA PÄEV

Sõiduauto al. 25.-

5358 9999

TEHNOÜLEVAATUSKESKUS.EE

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

1. detsember alates 10.00

RAKKE RAAMATUKOGUS

Etteregistreerimine (kell 8–16)

telefonil 5323 2454

*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

URIINIPIIDAMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haavahooldusvahendid
- imavad aluslinad
- mähkmed jm.

Pensionäeridel kaup 40% soodsamalt. Tööelastel puuetega inimestel vajalik arstiteend abivahendi soetamiseks.

Tellimiseks ja infoks helistada 5343 9837 (Väike-Maarja), 5343 9837 (Rakke).

Abivahendi soovist teavitada 5 tööpäeva varem!

Rakke raamatukogus (Faehlmanni 26) saab tellitud tooted kätte 2. detsembril kell 11.00.

Väike-Maarja hooldekodus (Ravi 1, 1 korrus) saab tellitud tooted kätte 9. detsembril kell 9.00–11.30.

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väljaandja Väike-Maarja Vallavalitsus

Tiraaž 2700

Toimetaja Kristel Kitsing, Tel 329 5759; 5349 9629

Küljendus MK Meedia OÜ, info@mikmeedia.ee

Trükk Printall AS

Materjale saab saata iga kuu 30. kuupäevaks kristel.kitsing@v-maarja.ee ilmub tasuta kord kuus (va juuli).

Ostame Eesti parima hinnaga kasvava metsa raieõigust. Küsi pakkumist juba täna! www.skpinvest.ee info@skpinvest.ee Tel 551 5513, 550 0343

Simuna PEREPÄEV

11. DETSEMBRIL | SIMUNA RAHVAMAJAS

kell 10.00 algab kauplemine laadal
kell 11.00 perepäeva avamine
kell 11.30 Miku-Manni Lasteteater etendusega "Imeilus"
kell 12.00 – 14.00 nõelvilimise töötuba, juhendab Mary Tamm
kell 12.30 rahvamaja taidlejate kontsert
kell 15.00 Männiste Perebändi kontsert

MIKU-MANNI LASTETEATER
PÄEVAKUT MARE TAAH
KORRALDAB SIMUNA RAHVAMAJA MTÜ VÕHVERE TULEVUSKI

PEREPÄEV ON TASUTA
Kohvikut peab Simuna Naisteklubi

JALGRATTAD HOOLDUS
*Hoolduseks broneeri aeg

Rattabaas

Lai 12, Rakvere • Tel 322 2030 • rattabaas@gmail.com
E-R: 9-18 L: 10-15 P: Oleme trennis!

www.rattabaas.com

PESU VARUOSAD

Suur valik koera- ja kassitoite otse maaletoojalt

LAOMÜÜK

Pikk 30 Väike-Maarja
Avatud E-R 8-17

e-pood www.rotaks.ee

ROTAKS

Tule ja meisterda endale esimeseks advendiks jõulupärg

Väike-Maarja muuseum ootab 26. novembril kell 11 töötuppa jõulupärga meisterdama. Osavõttasu 10 eurot (sisaldab vajalikke materjale, palume võimalusel võtta kaasa oksakäär). Vajalik on registreerumine 20. novembriks aadressil heili.tammus@gmail.com või tel 5340 5718.

Väike-Maarja keskväljakul
10. detsember kell 16

VÄIKE-MAARJA VALD XXXI VALLA ETTEVÕTLIKE KOOLIDE JÕULUTURG

Kell 11-13 valla kultuuripuu kohtumine näitlejate Hendrik Toompere ja Johannes Richard Seppinguga

Valla kaunimate kodude, foto- ja joonistuskonkursi parimate tunnustamine

VMG mudilaskoor
Popp Tipp - Popp Täpp

Talvine tantsupidu

Kell 18.45 tuletateater Zerkala

Jõuluvana telk

Sind ootavad kohvikud, glögi, õpilaste käsitöö, jõuluvana, õnneloos, töötuba.

KARTUL SIMUNAST

TELLI KARTUL KOJU!

51942122

Kartulifing kord kuus!

KARTUL SIMUNAST

WWW.KARTULIPEALINN.EE

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raieetega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

METSAKINNISTUD, PÕLLUD, KAITSEALL OLEVAD KINNISTUD

AUS HIND TEIE KINNISTULE TARTUMETSALT

5557 7007

janno@tartumets.ee

OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad.

Tel 504 5215; 514 5215; info@est-land.ee

Korstnapühkija

Tel 5560 4046

Tervendav mer. massaaž. Hea kingitus endale või sõbrale.

Info: Eipri külas, tel 5323 9228 Anti lotusmassaaž.ee/hinnakiri

ELEKTRIPESA

Elektripaigaldiste käit kuni 1000 V Sise- ja väliselektritööd Elektririkete likvideerimine Elektrikipide koostamine Tel 502 0278; www.elektripesa.ee

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI TEENUSEID

- Ohtlike puude raie
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus, Ø20 cm
- Kändude freesimine

Gustav Aasumets (kutsetunnistus 141998), tel 5919 2441

Reigo Alas (kutsetunnistus 141999), tel 5800 1880

viruarborist@gmail.com

PEARAAMAT
raamatupidamisteenus

Pearaamat OÜ

RAAMATUPIDAMISTEENUS ETTEVÕTETE JA KORTERIÜHISTUTELE.

Algdokumentide korrastamisest majandusaasta aruande koostamiseni.

Tel 5190 1120; e-post: taimi@pearaamat.eu www.pearaamat.eu